

بُنگيچ

پيدائش

۱ بُنگيچا، هُدايا آسمان و زمين آڏ کرتنت. ۲ زمين بيڏروشم آت و هچي
مان نىستات. تهاريا جهلانکى سريوش كرته آت و هدائى روه آپئے سربرا نيم بال
آت.

۳ هُدايا گوشت: ”رُڙنائي بيت“ و رُڙنائي بوت. ۴ هُدايا دىست که رُڙنائي
شَر انت، گڑا رُڙنى چه تهاريا جتا کرت. ۵ هُدايا رُڙنئے نام ”رُڙج“ کرت و
تهارائى نام ”شپ“. شپ گوست و سُھب بوت. اے ائولى رُڙج آت.

۶ هُدايا گوشت: ”آپاني نیاما گبھے بيت که آپا چه آپا جتا بکنت.“
هُدايا گبھے آڏ کرت و گبھئے چيرئے آپ چه سربئے آپان جتا کرتنت. اے کار بوت.
۷ هُدايا گبھئے نام ”آسمان“ کرت. شپ گوست و سُھب بوت. اے دومى رُڙج
آت.

۸ هُدايا گوشت: ”آسمانئے چيرئے آپ يك نيمگے بنت و هشكى پدر بيت“ و
آنچُش بوت. ۹ هُدايا هشكىئے نام ”زمين“ کرت و يكجا بهوتگين آپاني نام
”دریا“. هُدايا دىست که اے کار شَر بوت.

۱۰ هُدايا گوشت: ”زمين سبزگ برؤدينبيت؛ ٿهمدارين ڪشار و نيبگ دئيوکين
درچڪ، که هر درچڪئے برا، آيئي جندئ ٿهم مان بيت، آپاني جندئ ٿهرئي

هسابا” و آنچُش بوت. ۱۲ زمينا سبزگ رؤدینت؛ ثهمدارين ڪشار و نيبگ دئيؤکين درچڪ که همڪ درچڪئے برا وتي ٿئم مان آت، آيانى جندئ تھرئي هسابا. هدايا ديسٽ که اے کار شَرّ بوت. ۱۳ شپ گوست و سُهٔب بوت. اے سئيمى رُوچ آت.

۱۴ هدايا گوشت: ”آسمانئي گٻها رُڙنائين چيڙ مان ببيٽ که رُوچا چه شپا جتا بڪنت. اے رُڙنائين چيڙ موسم، رُوچ و سالاني نشاني ببنٽ. ۱۵ اے، گٻها نور جڙن ببنٽ و زمينا رُڙنا بڪنت“ و آنچُش بوت. ۱۶ هدايا دو مزنٽن نور آڏ کرت، مستريٽن نوري آڏ کرت که رُوچئي سرا هاڪمي بڪنت و ڪستريٽن نور شپئي سرا. استاري هم آڏ کرتنت. ۱۷ هدايا اے نور، آسمانئي گٻها ايڙ کرتنت که زمينا رُڙن بدئينٽ و ۱۸ رُوچ و شپئي سرا هاڪمي بڪنت و رُڙنا چه تهاريا جتا بڪنت. هدايا ديسٽ که اے کار شَرّ بوت. ۱۹ شپ گوست و سُهٔب بوت. اے چارمي رُوچ آت.

۲۰ هدايا گوشت: ”آپ چه سهدارانى رَمان پُر ببنٽ و بالى مُرگ، زمينئي سربر، آسمانئي گٻها بال بڪنت.“ ۲۱ گڙا هدايا مزنٽن دريايى سهدار و وڙ وڙين دگه سهدار آڏ کرت که اے، وتي تھرئي هسابا رَم جوڙ بونٽ و درياش پُر کرت. همئي پئيما وڙ وڙين بالى مُرگي آڏ کرت، آيانى جندئ تھرئي هسابا. هدايا ديسٽ که اے کار شَرّ بوت. ۲۲ هدايا اے سجھين برڪت دات و گوشتنت: ”چُڪ و بَر کنيٽ. گيش بئيان ببيٽ و دريايان پُر کنيٽ. بالى مُرگ هم زمينا سڪ باز ببنٽ.“ ۲۳ شپ گوست و سُهٔب بوت. اے پنچمي رُوچ آت.

۲۴ هدايا گوشت: ”زمين هر پئيمين سهدار پيٽا بڪنت، آيانى جندئ تھرئي هسابا؛ دلواتا بگر تان لايڪشين جانور و وڪشيئن هئيوانا، هر يڪ وتي تھرئي هسابا.“ اے کار بوت. ۲۵ هدايا زمينئي وڪشيئن هئيوان آيانى جندئ تھرئي هسابا، دلوات آيانى جندئ تھرئي هسابا و زمينئي سرا لايڪشين جانور آيانى جندئي

تَهْرئے هسَابا جوُز کرتنت. هُدایا دیست که اے کار شَرّ بوت.

۲۶ هُدایا گوشت: ”بیا انسانا و تی جندئے دروشا مَا آڈ کنین، و تی شِکلا که دریائے ماھیگ، آسمانئے مُرگ، دَلَوت، سجّهین و کشیئن هئیوان و لاپکشیئن جانورانی سرا ہاکمی بکنت.“

۲۷ هُدایا انسان و تی شِکلا آڈ کرت،
وتی جندئے هُدایی شِکلا آڈی کرت،
مردین و جنینی آڈ کرتنت.

۲۸ هُدایا آ، برکت دات و گوشتنت: ”چُک و بَر کنیت، باز بیت و زمینا پُر کنیت و زمینئے سرا ہاکمی بکنیت. دریائے ماھیگ، آسمانئے مُرگ و زمینئے سجّهین سُرِنَدھانی سرا ہاکمی بکنیت.“ ۲۹ هُدایا گوشت: ”بچاریت، من شمارا زمینئے سرئے هما سجّهین سبزگان دئیان که ٹھم کارنت و هما سجّهین درچکان دئیان که بَرَانِش جندئے ٹھم مان انت. اے شمنے وراک انت. ۳۰ من زمینئے سجّهین هئیوان، آسمانئے سجّهین مُرگ، سجّهین لاپکشیئن جانور، بزان هَمُک سَهدار هم په وراکا سبزگ داتگ.“ اے کار بوت. ۳۱ هُدایا و تی سجّهین جوُز کرتگیں چیز چارتنت. دیستی که اے کار سک شَرّ بوت. شپ گوست و سُھب بوت. اے ششمی رُوچ آت.

۱ اے پئیما آسمان و زمین و اے سجّهین چیزانی جوُز بئیگ سَرجم بوت.
ہپتمی رُوچا، هُدایا هما کار سَرجم کرتگاً تنت که ذَسْتا آتنتی. و تی سجّهین کارانی هلاسیا رند، ہپتمی رُوچا آرامی کرت. ۲ گڑا هُدایا ہپتمی رُوچ برکت دات، گیشیئت و پاکیں رُوچ نامیئنت، چیا که هُدایا همے رُوچا چه اے سجّهین هستیئے جوُز کنگئے کارا آرام کرت.

۴ اے زمین و آسمانئے کِسہ آت که جوڑ کنگ بوتنت. آ وھدا که هُداوندیں هُدايا زمین و آسمان جوڑ کرتنت، ۵ زمینئے سرا هچ درچک و دار نُستگات و ڈگاران سبزگ نیست آت. چیا که تان آ وھدا هُداوندیں هُدايا زمینئے سرا هئور نگوارینتگات و آنگت انسانے نیست آت که زمینا کشت و کشارے بکنت. ۶ بلہ چه زمینا آپئے چمگ بُتکنت و سجھین زمینئے سربرش سیراپ کرت. ۷ هُداوندیں هُدايا چه زمینئے هاکا مردمے جوڑ کرت، آئیئے پونزا زندئ ساهی دمت و اے مردم سَهدارے بوت.

۸ هُداوندیں هُدايا رُودراتکا، آدنا باگے جوڑ کرت و وتنی آڈ کرتگین مردمی همودا نادینت. ۹ هُداوندیں هُدايا چه هاکا هر وریں درچک رُودینت که گندگا زیبا و بریش ورگا وش آتنت. زندئ درچک و نیکی و بدیئے زانگئ درچک باگئ نیاما آتنت.

۱۰ په باگئے آپ دئیگا کئورے هست آت که بُنژھی آدنا آت و چه اوّدا اے کئور چار جاها بھر بوت. ۱۱ ائولی کئورے نام پیشون انت که هئویاھئے سجھین سرڈگارا که سُهر و تلاھی مان، چھر وارت. ۱۲ آ سرڈگارئ سُهر، شریں سُهرے و اوّدا کوھی بُود و سِنگ سُلئیمان هم هست. ۱۳ دومی کئورے نام گیھون انت که کوشئ سجھین سرڈگارا چھر وارت. ۱۴ سئیمی کئورے نام دجله انت که آشورئ رُودراتکی گور و پهناتان تچیت و چارمی کئور پرات انت.

۱۵ هُداوندیں هُدايا آ مردم زُرت و آدنئے باگا جھمنند کرت که باگا آباد بکنت و باگئے هئیالا بداریت. ۱۶ هُداوندیں هُدايا مرد پرمان دات که باگئے هر درچکئے

برَا ورئے بُور، ۱۷ بله نیکی و بدیئے زانگئے درچکئے برَا مئور. هما رُوچا که تئو وارت، الّما مرئے.

۱۸ هُداوندیں هُدايا گوشت: ”په مَردا تهنايی شَرْ نه انت. من په آییا، همَدروریں همراہ و مَدت کنؤکے جوڑ کنان.“ ۱۹ هُداوندیں هُدايا چه هاکا زمینئے سرئے سجّھئین وکشیئین هئیوان و آسمانئے سجّھئین مُرگ جوڑ کرتگ آنت. نون آ سجّھئینی مردئے کِرّا آورتنت تان بچاریت که باریں مَرد آیان کجام نامان تئوار کنت. هر نامیا که مَردا آسهدار تئوار کرتنت، هما آیانی نام بوت. ۲۰ مَردا سجّھئین دلَوت، آسمانئے مُرگ و زمینئے وکشیئین هئیوان نام پر بستنت، بله مَردا همَدروریں همراہ و مَدت کنؤکے نیستات. ۲۱ گِرّا هُداوندیں هُدايا مَرد گرانیں وابے سرا دات. مَرد که واب ات گِرّا هُدايا آیئے یک پهلوگے گَشت و هالیگین جاهی گُون گوشتا پُر کرت. ۲۲ هُداوندیں هُدايا چه مَردا گَشتگین پهلوگ جنینے کرت و جنینی مردئے کِرّا آورت.

۲۳ گِرّا مَردا گوشت:

”نون اے چه منی هَڈان هَڈے و

چه منی گوشتان گوشتے.

اے بايد انت جنین گوشتگ ببیت،

چیبا که چه مردینا زورگ بوتگ.“

۲۴ پمیشکا مَرد و تی پت و ماتا یله کنت و گُون جَنا هئوار بیت، گِرّا آدوین، یک جسم و جائ بنت. ۲۵ آدم و آیئے جَن، دوین لوج و جاندار آتنت و آیان شرم نکرت.

مار چه هُداوندیں هُدائے جوڑ کرتگیں آ دگه وکشیین هئیوانان ټکتر و چالاکتر آت. آییا گون جنینا گوشت: ”اے راست انت که هُداایا گوشتگ باگئے هج درچکئے برا مئوریت؟“ ^۱ جنینا گوشت: ”ما باگئے درچکانی بَر و سمران وارت کنین، ^۲ بله هُداایا گوشتگ که هما درچکئے برا مئوریت که باگئے نیاما انت. آییا دست هم پر مکنیت. اگن نه، مِریت.“ ^۳ مارا گوشت: ”شما پَکَا نمِریت. ^۴ بله هُدا زانت، هما روچا که شما آ درچکئے برا وریت، شمئے چم پچ بنت، شما هُدائے پئیما بیت و نیک و بدا زانیت.“ ^۵

نون جنینا چارت که آ درچکئے بر گوشه په ورگا وش و گندگا زیبا انت و په زانتکار بئیگا دلواه. گڑا آییا چه درچکئے بَران ژرت و وارت و وتی مردارا هم داتی، که همراه آتی. مردا هم وارت. ^۶ نون دوینانی چم پچ بوتنت و زانتش که ما جاندر ایں. چه انجیرئے تاکان په وت پوشاسکش دوتک.

گواتا که سر کرت، آیان هُداوندیں هُدائے پادبرَمش اشکت که باگا گام جنگا آت. مرد و آبیئے جنا، وتا باگئے درچکانی پُشتا چه هُداوندیں هُداایا چیر دات. ^۷ هُداوندیں هُداایا مرد گوانک جت و گوشت: ”کجا ائی؟“ ^۸ آییا پسئو دات: ”من باگا تئیی پادبرَمش اشکت و منا ٿُرسِت چیا که جاندر آتان، پمیشکا من وتا چیر دات.“ ^۹ هُداایا گوشت: ”کئیا ترا گوشت که تئو جاندر ائی؟ تئو هما درچکئے بر وارتگ که من ترا گوشتگ مئوری؟“ ^{۱۰} مردا گوشت: ”هما جنین که تئو منا داتگ، هماییا آ درچکئے بر منا دات و من وارت.“ ^{۱۱} گڑا هُداوندیں هُداایا گون جنینا گوشت: ”اے چه کارے که تئو کرت؟“ جنینا گوشت: ”مارا منا رَد دات و من وارت.“ ^{۱۲} ^{۱۳}

هُداوندیں هُدايا گُون مارا گوشت:

”تئو که اے کار کرتگ،

نون تئو سجھین دلوت و

سجھین وکشیں هئیوانانی نیاما مستریں نالنی ائے.

تئو وتی زندئ سجھین روقچان

په لاپکشکایي روئے و

تئیں وراک هاک و دنڑ بیت.

من تئییگ و جنینئ نیاما،

تئیں نسل و جنینئ نسلئ نیاما

دُرمی پیدا کنان.

اشیئ نسل تئی سرگا جنت و

تئو آیئ پادئ پونزا جئے.“

هُدايا گُون جنینا گوشت:

”من تئی چلگیئ دردان سک باز کنان،

تئو گون درد چُک پیدا کنئ.

تئی واہگ په وتی مردا بیت و

آ، تئی سرا واجھی کنت.“

۱۷ هُدایا گُون آدما گوشت:

”تئو وتي جنهے هبر گوش داشت و

هما درچکئے بَر وارت

که من ترا هُكم داتگأت که چه إشیا مئور،
پمیشکا تئی سَوْبا زمین نالَتی انت.

تئو وتي زندئے سجھین رُوچان

په سگی و سُوری چه زمینا وتي وَراكا گشئے.

۱۸ زمین په تئو گنئگ و ڈنگر کاریت و

تئو زمینئے سبزگان ورئے.

۱۹ گُون هیدین پیشانیگ وتي نگنا ورئے

تان هما وھدا که هاکا پَر ترئے،

چیا که چه همِشیا زورگ بوتگئے.

تئو هاکے ائے و

پدا هاکا پَر ترئے.“

۲۱ آدماء و تى جَنئے نام هئوا کرت، چیا که آ، سجھین مردمانی مات انت. ۲۲ هُداوندیں هُدايا، په آدم و آبیئے جَنا، چه پوستا پوشک جوڑ کرت و گورا داتنت.

۲۳ هُداوندیں هُدايا گوشت: ”نون انسان مئے پئیمینے جوڑ بوتگ و نیک و بدا زانت، چو مبیت که و تى دستا شهار بدنټ و زندئ درچکئے برا بزوریت و بوارت و تان آبد زندگ ببیت.“ ۲۴ گڑا هُداوندیں هُدايا آ چه آدنئے باګا در کرت که زمینئ سرا کشت و کشار بکنت، هما زمین که چه آبیئے هاکا آ جوڑ کنگ بوتگاٹ. انسانئے گلیئنگا رند، په زندئ درچکئے راهئے بندگا، هُدايا آدنئے باگئے روڈراتکی نیمگا گروبی اوشتارینتنت و آنچین آس گوارین زهمے هم ایری کرت که هر نیمگا چھری وارت.

کائِن و هابیل

۱ آدماء، گون و تى جَن هئوايا وَپت و واب کرت و هئوائے لاب پُرّ بوت و کائِن پیدا بوت. هئوايا گوشت: ”چه هُداوندئ برکتا، منا مردین چُگے بوتگ.“ ۲ رند ا هئوايا کائِنئے برات، هابیل پیدا کرت. هابیلا شپانکی کرت و کائنا دھکانی.

۳ گمے و هدا و رند، کائنا چه و تى ڈگارئے بر و سمران په هُداوندا ٹیکیے آورت. ۴ هابیلا هم چه و تى رمگئے پسانی ائولی چُگان لهتین گشت و آیانی پیگی گوشت ژرت و په هُدايا ٹیکی آورت. هُداوندا هابیل و آبیئے ٹیکی پسند بوتنت، ۵ بلہ کائِن و آبیئے ٹیکی آییا پسند نبوتنت. کائِن سک ژهر گپت و دیمی تهار بوت.

۶ هُداوندا گون کائنا گوشت: ”چیا ژھر ائے؟ چیا تئی دیم تهار انت؟ اگن تئو شرین کار بکنئے، تئی هئیالا کبول کنگ نبئے؟ بلہ اگن تئو شرین کار

نکنئے، گناہ تئیی دروازگئے پُشتا اوشتاتگ و تئیی رندا کپتگ. تئو باید انت گناهئے سرا بالادست ببئے۔“

کائِنا گوں و تی برات هابیلا گوشت: ”بیا ڈگارئے سرا رئوین.“ ڈگارا که شتنت، کائِنا و تی برات هابیلے سرا اُرُش کرت و گشتی. ۹ گڑا ہداوندا گوں کائِنا گوشت: ”تئیی برات هابیل گجا انت؟“ آییا گوشت: ”نزانان. زانا من و تی براتئے نگھپان آن؟“ ۱۰ ہداوندا گوشت: ”تئو چه کارے کرت؟ تئیی براتئے ھون چه زمینا گوں من پریات کنگا انت. ۱۱ نون تئو نالتیے ائی. چه اے زمینا دَرِپَدر کنگ بئے که دپی په تئیی براتئے ھونئے ایر برگا پچ انت، هما ھون که چه تئیی دستا ریچگ بوتگ. ۱۲ وھدے زمینا کار کئے، زمین په تئو بر نئیاریت و تئو، جهانا دَرِپَدر و بے آرام بئے۔“

۱۳ کائِنا گوں ہداوندا گوشت: ”منی سِزا چه منی سَگ و بَرداشتا ڏن انت، مرؤچی تئو منا چه اے سرزمینا گلینئے. من چه تئیی بارگاها گار بان. جهانا دَرِپَدر و بے آرام بان و هرگس که گوں من ڈیک بوارت، منا گُشیت.“ ۱۴ ہداوندا گوں آییا گوشت: ”چُش نبیت. هرگس که ترا بگُشیت، آییئے سِزا هپت سَری بیت.“ ۱۵ گڑا ہداوندا کائِنا را نشانے پر کرت تانکه اگن گسے گوں آییا ڈیک بوارت، مگُشیتی. ۱۶ کائِن چه ہداوندئے بارگاها در بوت و آدئے روڈراتکا، نوڈئے سرڈگارا نشت.

کائِنئے نَسل و پَدرِیچ

۱۷ کائِنا گوں و تی جنا وپت و واب کرت و آییئے جَنئے لَپ پُرّ بوت و چه آییا ھنوك نامیں چُگے پیدا بوت. کائِن شھرے آڈ کنگا آت و شھرئے نامی و تی بچئے نامئے سرا ھنوك کرت. ۱۸ چه ھنوكا ایراد پیدا بوت، چه ایرادا مھویاپیل، چه مھویاپیل متوشاپیل و چه متوشاپیل آمیک.

٢٠ لَمِيْكَا دو جَنْ گِپْت، ائُولِيئے نام آدَه آت و دومِيئے زِلَه. چه آدَهَا يابال پیّدا بوت. يابال، هما مردمانی پت آت که گِدانِند آتنَت و دَلَوَتِش داشت.

٢١ يابالئے براتئے نام يوبال آت. يوبال، چنگ و نَل جنُوكانی پت آت. چه زِلَهَا، توبال کائِن پیّدا بوت که بُرْنج و آسِنَت وَزِرْزِين ائوزار و سامانانی آڈَ كنُوك آت.

٢٢ توبال کائِنئے گھارئے نام نَهَمَه آت.

٢٣ لَمِيْكَا گُون وَتى جَنَان گَوَشت:

”او آدَه و زِلَه! منى تئوارا گُوش داريٽ.

او لَمِيْكَئے جَنَان! منى گِپَان گُوش داريٽ.

يک مرديٽا منا ٹَپِيگ کرت و من آكُشت،

ورنايٽن مردے که منا ٹَپِيگى كرتگآت.

٢٤ اگن کائِنئے بَير هَپِت سَرِي گِرَگ بيت،

لَمِيْكَئے بَير هَپِتاد و هَپِت سَرِي گِرَگ بيت.“

سَيِّت

٢٥ آدمَا پدا گُون وَتى جَنَا وَپِت و وَاب كرت و آيِئے جَنَا مردِيِن چُكَّے آورت. جَنَا چُكَّئے نام سَيِّت كرت. گَوَشتى: ”هُدايا منا هابيلئے بدلَا دَگه چُكَّے داتَگ، پرچا كه کائِنَا هابيل گُشت.“ ٢٦ سَيِّتا هم مردِيِن چُكَّے بوت و آيِئے نامى اينُوش كرت. همَه وَهدا مردمان هُداوندئے نامئے تئوار كنگ بِندات كرت.

چه آدما بگر تان نوها

۱ آدمئے نسل و پَدریچئے کتابی کسہ چُشِ انت:

هُدايا آ روچا که انسان جوڑ کرت، و تى شکلا جوڑی کرت. ۲ مردین و جنینی جوڑ کرتنت. هما و هدا که آڈی کرتنت، برکتی داتنت و آیانی نامی انسان کرت.

۳ آدما که 130 سال بوت، و تى پئیمبن، و تى شکلئے مردین چُکیئے پت بوت و آبیئے نامی سئیت کرت. ۴ سئیتئے پیدائشا رند، آدما 800 سال امر کرت و آبیا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت. ۵ اے هسابا آدما سَرجمیا 930 سال امر کرت و مُرت.

۶ سئیتا که 105 سال بوت، چه آبیا اینووش پیدا بوت. ۷ اینووشئے پیدائشا رند، سئیتا 807 سال امر کرت و آبیا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت. اے هسابا سئیتا سَرجمیا 912 سال امر کرت و مُرت.

۹ و هدے اینوشا 90 سال بوت، چه آبیا کنان پیدا بوت. ۱۰ چه کنانئے پیدائشا رند، اینوشا 815 سال امر کرت و آبیا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت. ۱۱ اینوشا سَرجمیا 905 سال امر کرت و مُرت.

۱۲ کنانا که 70 سال بوت، چه آبیا مَهاللیل پیدا بوت. ۱۳ مَهاللیلئے پیدائشا رند، کنانا 840 سال امر کرت و آبیا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت. کنانا سَرجمیا 910 سال امر کرت و مُرت.

۱۵ و هدے مَهاللیلا 65 سال بوت، چه آبیا یارِد پیدا بوت. ۱۶ یارِدئے پیدائشا

رند، مَهلايِلا 830 سال اُمر کرت و آييا دگه مردین چُك و جنین چُك هم بوت.
مهلايِلا سَرجميا 895 سال اُمر کرت و مُرت.

وهدے ياردا 162 سال بوت، چه آييا هنوک پيّدا بوت. ۱۹ هنوکئے
پيّدائِشا رند، ياردا 800 سال اُمر کرت و آييا دگه مردین چُك و جنین چُك هم بوت.
ياردا سَرجميا 962 سال اُمر کرت و مُرت. ۲۰

وهدے هنوکا 65 سال بوت، چه آييا متواشَاله پيّدا بوت. ۲۲ متواشَاله
پيّدائِشا رند، هنوکا 300 سال هُدائے راها گام جَت و آييا دگه مردین چُك و
جنین چُك هم بوت. ۲۳ هنوکئے سَرجميَن اُمر 365 سال بوت. ۲۴ هنوکا هُدائے
راها گام جَت و رندا گسَا نديست، چيَا که هُدايا هنوک زندگا زُرت و بُرت.

وهدے متواشَاله 187 سال بوت، چه آييا لَمِيَك پيّدا بوت. ۲۵ لَمِيَكئے
پيّدائِشا رند، متواشَاله 782 سال اُمر کرت و آييا دگه مردین چُك و جنین چُك هم
بوت. ۲۶ متواشَاله سَرجميا 969 سال اُمر کرت و مُرت.

وهدے لَمِيَكا 182 سال بوت، چه آييا مردین چُكے پيّدا بوت. ۲۷ آييا وتنی
چُك نوه ناميَنت و گَوشت: ”اے چُك مارا چه مئے دستانی هما گرانين کار و
زهمنان آسودگ کنت که چه هُدائے نالت کرتگيَن زمينا چست بوتگآنت.“ ۲۸
نوهئے پيّدائِشا رند، لَمِيَكا 595 سال اُمر کرت و آييا دگه مردین چُك و جنین چُك
هم بوت. ۲۹ لَمِيَكا سَرجميا 777 سال اُمر کرت و مُرت.

نوهئے اُمر 500 سال بوت و رندا چه آييا سام و هام و ياپٽ پيّدا بوتنت. ۳۰

انسانئے رَدَکاري

۱ زمینئے سرا، مردم که گیش بئیان بوتنت و جنین چُکش آورت، ۲ هدائے مردین چُکان دیست که جنک شررنگ و زیبا آنت. گڑا په و ت جنگش گچین کرت و ۳ زرت. نون هداوندا گوشت: ”منی ارواه تان آبد انسانئے جسم و جانا نمانیت، چیا که انسان مروکین چیز و چه یک سد و بیست سالا گیشترا امر نکن.“

۴ آ رؤچان و رند هم زمینئے سرا نپیلیم هست آتنت. هدائے مردین چُک که انسانانی جنکانی کِردا شتننت، اے جنکان چُک آورت. اے چُک کوهنین زمانگئے مَنْ مَرْد و نامدارین مردم آتنت.

۵ هداوندا دیست که انسانئے ردکاری زمینئے سرا سک باز آنت و سجهین دل و هئیالش مُدام گون بدیا انت و بس. ۶ هداوند پشومان بوت که من دنیایا انسان چیا جوڑ کرت. هداوندی دل سک پَدرد بوت. ۷ گوشتی: ”وتی جوڑ کرتگین انسانا چه زمینئے سرا گار و گمسار کنان. مردمان، چارپادین هئیوانان، لایکشین جانوران و آسمانئے بالی مُرگان یکجا گمسار کنان، چیا که من چه اشانی جوڑ کنگا پَدرد آن.“ ۸ بله هداوند چه نوها رزا آت.

نوه

۹ نوهئے کِسّه چُش انت:

نوه، وتی دئور و باريگئے مردمانی نیاما پھریزکار و بے ائبیین مردے آت. آ هدائے راها آت. ۱۰ نوه، سئے مردین چُکئے پت آت: سام و هام و یاپت.

۱۱ نون هدائے چمآن زمین سل و چه شدتا پُر آت. ۱۲ هدايا دیست که زمین سل بوتگ، چیا که دنیائے سجهین مردمان بدین راھے گپتگآت. ۱۳ گڑا هدايا

گون نوها گوشت: ”من سجھین مردمان تباہ کنان، چیا که همشانی سئوبا زمین
 چه شدتا پر انت. من، اشانی جندا گون زمینا هور، گار و گمسار کنان. ۱۴ چه
 گوپرئے دارا په وت مزنین بوجیگے جوڑ کن. بوجیگ، توکا کوٹی کوٹی بیت.
 بوجیگئے ڈنا و توکا گون ڈامبرا دون. ۱۵ بوجیگا آنچو آڈ کن که دراجیا سئے سد
 دست بیت، پراھیا پنجاہ دست و بُرزا سی دست. ۱۶ بوجیگئے سرا بند، بلہ
 بُرزادی نیمگئے چپ و چاگردا یک دستے پچ یل. بوجیگئے کشا دروازگے پر کن.
 بوجیگا سئے تبک کن: چیری، نیامی و بُرزا تبک. ۱۷ من دنیایا آنچین هار و
 توپانے کاران که آسمانئے چیرئے سجھین سهدار مرنت، هر سهدار که دم گشیت،
 بیران بیت. هرچے که زمینئ سرا هست، سجھین مرنت. ۱۸ بلہ من گون تئو
 وتنی آهد و پئیمانا بندان. تئو بوجیگا سوار بئی؛ تئو و تئی بچک و تئی لوگی و
 تئی نشار. ۱۹ چه سجھین سهداران یک یک جُتكے گون وت بوجیگا بر گون،
 نرینے و مادگینے، که وتنی همراھیا زندگش بدارئ. ۲۰ چه هر تھرئے بالی مُرگ،
 هر تھرئے چارپادین هئیوان، زمینئ سرئے هر تھرئے لاپکشین جانوران، یک یک
 جُتكے تئی کرا کئیت تانکه اے سجھینان زندگ بدارئ. ۲۱ هر پئیمین ورک و
 وردین بزور گون. امبارش کن که شمئیگ و هئیوانانی ورگئے کارا کاینت.“

۲۲ گڑا نوها ھے پئیما کرت. هرچے که ھدایا گوشتگات، نوها کرت.

نوهئ توپان

۱ ھدایا گون نوها گوشت: ”تئو گون وتنی لوگئے سجھین مردمان بوجیگئے
 تھا برئو، چیا که من گندان که اے نسلا پھریزکار تئو ائے. ۲ چه سجھین ھلارین
 هئیوانان هپت جُتك گون وت بر گون، نرین و آیئی مادگینا، چه سجھین هرامین
 جانوران یک یک جُتكے، نرین و آیئی مادگینا، ۳ و چه آسمانی مُرگان هپت

جُتك، نریں و مادگین، که سَرجمیں زمینئے سرا آیانی نَسلا زندگ بدارئے.
هپت روچا رند، آنچین هئورے گوارینان که تان چل رُوچ و چل شپا گواریت و من
وتی جوڑ کرتگین سجھین سَهداران چه زمینا گار و گمسار کنان.“ ۵ هرچے که
هداوندا گوشتگات، نوها هما پئیما کرت.

۶ اے وھدا که زمینئے سرا هار آتك، نوهئے امر شش سد سال آت.
آبیئے جن و چک و نشار بوجیگا پُترتنت که چه هار و توپانا بِرگنت.
۷ چه هلاری و هرامین هئیوان و مُرگ و سجھین لایکشین جانوران، ۸ جُتك جُتكا،
نریں و مادگینی، نوهئے کرّا آتك و بوجیگا پُترت، هما پئیما که هُدايا نوه هُکم
داتگات. ۹ هپت روچا رند زمینئے سرا هار و توپانے آتك.

۱۰ نوهئے امرئے شش سدُمی سائے دومی ماھئے هبدهمی روچا، جھلانکیانی
سجھین چمگ بُتکنت و آسمانئے دریگ پچ بوتنت. ۱۱ چل رُوچ و چل شپا زمینئے
سرا هئوران گورت. ۱۲ همے روچئے جندا نوه و آبیئے چک سام و هام و یاپت و
نوهئے جن و سئین نشار بوجیگا پُترتنت. ۱۳ آیانی همراھيا هر پئیمین سَهدار
وتی تھرئے هسابا گون آت؛ هر پئیمین دلَوت و تی تھرئے هسابا، هر پئیمین
لایکشین جانور و تی تھرئے هسابا و هر پئیمین مُرگ و تی تھرئے هسابا، هر پئیمین
بانزليین سَهدار. ۱۴ هر سَهدار که زندئ ساهی مان آت، جُتكے جُتكے نوهئے کرّا
آتك و بوجیگا پُترت. ۱۵ هما پئیما که هُدايا نوه هُکم داتگات، هر سَهدارئے نَر و
مادگ بوجیگا پُترتنت. نون هداوندا دروازگ بست.

۱۶ تان چل روچا زمین هارا مُلت و آپ گیش بئیان بوت و بوجیگی چه زمینا
بُرز چست کرت. ۱۷ زمینئ سرا آپ آنچو که بُرزتر بئیان بوت، بوجیگ هم آپئے

سربُرا ترپل بوت. ۱۹ آپ زمینئے سربُرا سک چست بوت و سجھیں آسمائے چیرئے درستیگیں بُرزیں کوہ زیراپ بوتنت. ۲۰ آپ بُرزتر رئوان بوت و کوہی چیر و آندیم کرتنت. آپ چه کوہانی ٹلان کساس چار گواز بُرزتر شت. ۲۱ زمینئے سرئے سجھیں سهدار بیران بوتنت؛ مُرگ و دلوت و وکشیئن هئیوان و هما سجھیں سهدار که زمینئے سرا رُمب و رمگ کننت و سجھیں انسان هم. ۲۲ هما سجھیں سُرنده که هشکین زمینا آتنت، هما که زندئے ساہش مان آت، بیران بوتنت. ۲۳ هدايا زمینئے سرئے سجھیں سهدار گار و گمسار کرتنت. انسان و جانور و لاپکش و آسمائے مُرگ، سجھیں چه زمینا گار بوتنت. ایوکا نوه و هما که گون آییا بوجیگا گون آتنت، پشت کپتنت. ۲۴ تان یک سد و پنجاه روقا زمین آپا مان پوشتگات.

هار و توپانئے ایرموشی

۱ هدايا نوه و هما سجھیں وکشیئن هئیوان و دلوت یات کرتنت که نوهئے همراها بوجیگا آتنت. هدايا زمینئے سرا گواتے راه دات و آپ ایر آیان بوت. ۲ جهلازکیانی چمگ و آسمائے دریگ بند بوتگ آتنت و چه آسمانا هئورانی گوارگ هم بند بوتگات. ۳ آپ کم کما چه زمینئے سرا کم بئیان بوت. یک سد و پنجاه روقا رند آپ جهل شتگات. ۴ هپتمی ماھئے هبدھمی روقا بوجیگ آراراتئے کوہانی سرا اوشتات. ۵ تان دھمی ماها آپ انگت کم بئیان آت. دھمی ماھئے اولی روقا کوہانی ٹل زاهر بوتنت.

۶ چل روقا رند، نوها هما دریگ پچ کرت که آییا بوجیگا پر کرتگات. گواراگے ڈن راهی دات. گواراگا تان هما وھدا بال کرت و گشت که زمینئے سرئے آپ هشک بوتنت. ۷ پدا کپوتے راهی دات تان بچاریت که آپ چه زمینئے سرا کم

بوتگ يا نه. ⑨ بله کپوتا چشين جاهے نديست که وتي پادان اير بکنت، چيا که سجهين زمين آنگت آپئے چيرا آت. گرا کپوت بوچيگا، نوهئے کرا پر ترت. نوها وتي دست شهارت، کپوتى گپت و بوچيگا آورت. ⑩ نوها دگه هپت روچ ودار کرت و پدا کپوتى چه بوچيگا راه دات. ⑪ وھدے کپوت بیگاها آپئے کرا پر ترت، زئيتونئے تازگين تاکے دپا آتى. نون نوها زانت که چه زمينئ سرا آپ کم بوتگ. ⑫ نوها دگه هپت روچ ودار کرت و پدا کپوتى راه دات. اے بري کپوت آپئے کرا پر نترت.

نهئ امرئ شش سد و يكمى سالئ اولى ماھئ اولى روچا زمينئ ⑬ سرهئ آپ هشك بوتگات. نوها بوچيگئ سريوش کشت و ديسىتى که زمين هشك انت. ⑭ دومى ماھئ بىست و هپتمى روچا زمين سرجما هشك ات.

گرا هدايا گون نوها گوشت: ⑮ ”چه بوچيگا در آ، گون وتي جن و چك و نشاران. ⑯ هما سجهين سهدار که تئي همراه انت، ڈنا برش گون، بالى مرگ و جانور و سجهين لايکشان، تانکه زمينئ سرا رمب و رمگ بکنت، چك و بر بکنت و گيشا گيش بىنت.“ ⑰ گرا نوه گون وتي جن و چك و نشاران در آتك. ⑱ سجهين جانور و سجهين لايکش و سجهين بالى مرگ و زمينئ سرهئ سجهين سرندھ چه بوچيگا در آتكنت، هر يگے وتي تھرئے هسابا.

نون نوها په هداوندا گربانجاھے آڈ کرت و چه هلاريں هئيوان و هلاريں بالى مرگان لهتىنى ژرت و گربانجاھا سوچگي گربانيگي کرتننت. ⑲ إشانى وشىن بو که هداوندئ کرا سر بوت، وتي دلا گوشتى: ”من چه إد و رند هچبر زمينا انسانئ سئوبا نالٹ نکنان، ېل ٿرے چه گسانيا آپئے دلئے واھگ بد انت. چه إد و ديم هچبر سجهين سهداران اے پئيما هوريگا گار و گمسار نکنان که انون کرتگن.“

تَانْ هَمَا وَهَدَا كَهْ زَمِينْ هَسْتَ إِنْتْ

كِشْتْ وَ كِشَارْ وَ رَوْنْ وَ مُؤْشَئْ وَهَدْ،

سَارْتَى وَ گَرْمِى،

گَرْمَاگْ وَ زَمْسْتَانْ وَ

رَوْجْ وَ شَپْ نَهْ أَوْشَتَنْتْ.“

گُون نوها آهد و پئیمان

هُدَايَا نُوه و آبِئَيْ چُكْ بِرَكَتْ دَاتْ و گَوْشَتَنْتْ: ”چُكْ وَ بَرْ كَنْيَتْ وَ گَيْشْ بَيْتْ وَ دَنْيَايَا پُرْ كَنْيَتْ. ۲ زَمِينَيْ سَجَّهِينْ هَئِيَوانْ، آسَماَنَيْ سَجَّهِينْ بَالِيْ مُرْگْ، سَجَّهِينْ لَاَپَكَشْ وَ درِيَائِيْ سَجَّهِينْ مَاهِيَگْ شَمَئِيْ تُرسْ وَ بِيمَئِيْ چِيرَا بَنْتْ. اَه سَجَّهِينْ شَمَئِيْ دَسْتا دَئِيَگْ بوَتَگْ آنْتْ. ۳ هَرْ سُرِنْدَه كَهْ سَاهِيْ مَانِ إِنْتْ، شَمَئِيْ وَرَاَكْ بَيْتْ وَ آنْچَوْ كَهْ مَنْ شَمَارَا سَبْزَگْ دَاتَگْ آنْتْ، نُونْ هَرْ چِيزْ دَئِيَانْ. ۴ بَلَه آ گَوْشَتَا هَچْبَرْ مَئُورِيَتْ كَهْ آيَا زَندْ، بَزانْ هُونْ مَانِ إِنْتْ. ۵ هَرَگَسْ كَهْ شَمَئِيْ هُونَا بَرِيَّچِيتْ وَ سَاهَا بَگِيَتْ، مَنْ چَه آيَا هَسَابْ گِرَانْ. چَه هَرْ هَئِيَوانَا هَسَابْ گِرَانْ وَ چَه هَرْ إِنسَانَا. چَه هَمَا مَرَدَمَا هَسَابْ گِرَانْ كَهْ دَگْهَ مَرَدَمِيَا گُشِيتْ، چِيَا كَهْ مَرَدَمْ بَرَاتْ آنْتْ.

هَرَگَسْ اَنْسَانِيَيْ هُونَا بَرِيَّچِيتْ،

آبِئَيْ هُونْ هَمْ اَنْسَانِيَيْ دَسْتا رَيْچَگْ بَيْتْ،

چِيَا كَهْ هُدَايَا اَنْسَانْ

وْتى شِكلا آڏ کرتگ.

٧ نون شما، چُڪ و بَر کنيت و زمينئ سرا گييش ببيت،

زمينئ سرا شِنگ و تالان و گيشا چه گييش ببيت.“

٨ گڙا هُدايا گون نوه و آيئي چُڪان که نوهئي همراه آنت، گوشت:

٩ ”نون من گون شما و گون شمئي رندی نسلان آهد و پئيمانے کنان. ١٠ گون هر سَهدارا که شمئي کڙا انت، بالى مُرگ، دَلَوت و وَكشين هئيوان و هر يك چيزيا که گون شما چه بوجيگا در آتكگ، گون زمينئ هُمک سَهدارا هم اے آهد و پئيمانا کنان. ١١ من گون شما وْتى اے آهد و پئيمانا کنان که دگه برس جهين سَهدار چه هار و توپانئ آپا بيران نبنت؛ دگه هچبر چُشبَن هارے نئيئيت که سجهين زمينا وئيران بکنت.“

١٢ هُدايا گوشت: ”اے هما آهد و پئيمانئ نشاني انت که من، وْتى و شمئي و هما سجهين سَهداراني نياما بندگا آن که گون شما گون آنت. اے په سجهين آيوکين نسلان آهد و پئيمانے. ١٣ من وْتى سنج، جمبراني تها ايُر کرتگ و اے، مني و زمينئ نياما بوتگين آهد و پئيمانئ نشاني بيت. ١٤ هروهد که من زمينئ سريدا جمبر كاران و سنج هم جمبراني تها زاهر بيت، ١٥ گڙا وْتى اے آهد و پئيمانئ ياتا کپان که مني و شمئي و هر تھرئي سجهين سَهداراني نياما انت. نون آپ هچبر چو هار نکنت که سجهين سَهداران تباہ بکنت. ١٦ هروهد که سنج جمبراني تها زاهر بيت، مني گندان و هما ابدمانين آهد و پئيمانئ ياتا کپان که من هدا و زمينئ هر تھرئي سجهين سَهداراني نياما بوتگ.“ ١٧ هُدايا گون نوها گوشت: ”ايش انت هما آهد و پئيمانئ نشاني که من، وْتى و زمينئ سجهين سَهداراني نياما بستگ.“

نوهئے سئیین چُک

۱۸ نوهئے چُک چه بوجیگا در آتكنت، سام و هام و یاپت. هام گنهانئے پت آت.
۱۹ اے سئیین نوهئے چُک آتنت و چه همشان مردم سجهیں زمینئے سرا شنگ و
تالان بوتنت.

۲۰ نوها کشت و کشار بندات کرت و انگوری باگے آڈی کرت.
۲۱ همه انگورئے شرابی وارت، ملار بوت و گدانئے تها جاندر بوت.
۲۲ گنهانئے پت هاما،
وتی پت جاندرا دیست و وتی دوین برات که ڏننا آتنت، هال داتنت.
۲۳ سام و
یاپتا گباھے زرت، وتی کوپیگانی سرا ایر کرت و پشتكایی شتنت و وتی پتئے
جاندري اش پوشینت. آيانی دیم آنگر آت و وتی پتئے جاندري اش نديست.

۲۴ وهدے نوه چه شرابئے ملارا در آتك، زانتی منی گستردین بچگا گون من
چے کرتگ، گوشتی:
۲۵

”گنهانا نالت بات.

وتی براتانی گلامانی گلام بات.“

۲۶ نوها گوشت:

”هداوندا ستا بات، سامئے هدایا.

گنهان، سامئے گلام بات.

۲۷ هدا زمينا په یاپتا پراهتر کنات.

یاپٽ، سامئے گدانانی تھا جَھمنند بات و

کَنھان، آبیئے گلام بات۔“

چه هارا رَند نوها دگه سئے سد و پنجاھ سال اُمر کرت.^{۲۹} نوها سَرجمیا
لُه سد و پنجاھ سال اُمر کرت و مُرت.^{۲۸}

نوهئے نَسل و پَدریچ

نوهئے چُک، سام و هام و یاپتئے نَسل و پَدریچئے کسہ چُش انت:^۱

إشان چه توپانا رند چُک و بر کرت.

یاپٽ

گوِمر و ماجوج و مَدایی و یاوان و توبال و ماشک و تیراس، یاپتئے^۲

مردیں چُک اتنت.^۳ آشکِناز و ریپت و توگرمہ، گومرئے مردیں چُک اتنت.

الیشہ و ترشیش و کتّیمی مردم و دُودانیمی مردم، یاوائے مردیں چُک اتنت.^۴

چه إشان تئیاب دپی مردم و تی سرڈگاران تالان بوتنت، هر یکے گون و تی جندئے
زُبانا، و تی کبیلهانی هسابا، و تی کؤمانی تھا.

هام

کوش و مسراییم و پوت و کنھان، هامئے مردیں چُک اتنت.^۵ سبا و

ھئویله و سبتاھ و رامَه و سَبِتکا، کوشئے مردیں چُک اتنت. سبا و دیدان، رامَھئے

مردیں چُک اتنت.^۶ چه کوشَا نَمرود پیدا بوت که زمینئے سرا ائولی زورمندیں

جَنْگُول آت. ٩ هُداوندئے چمّان نَمِرُود، زِرِنگيَّن شَكاريَّه آت، پَمِيشَكَا گَوشَگ بَيت:
”اَے مرد، هُداوندئے چمّان نَمِرُودئے پَئِيمِين مَزنيَّن شَكاريَّه.“ ١٠ نَمِرُودئے
بادشاھيَّئے بِندات چه باِيل، اِرك، اَكَاد و گَلنها بوت که شِينارئے سرڈُگارا آتنت.
آچه اَے سرڈُگارا آشورا شت و اوْدا نَئِينَوَا، رَهوبوت اير، کالَه و ١٢ رِيسِنَئے
شَهريَّ آڈَ كرتنت. رِيسِن، نَئِينَوَا و کالَهئے نِياما إنْت، کالَه مَزنيَّن شَهريَّ.

١٣ چه مِسرايِيما، لودى و آنمى و لِهابى و نِپتوهى مردم پَيَدا بوتنت و
پَتروسى و گَپتورى و گَسلوهى مردم، که چه گَسلوهياَن، پِيلِستى پَيَدا بوتنت.
١٤ گَنهانئے ائولى چُك سَيِدون آت و پَدا هيَتى و ١٥ يَبوسى و آمورى و
گَرگاشى و ١٦ هِيَوى و اَركى و سِينى و ١٧ اَروادى و سِمارى و هَماتى مردم
پَيَدا بوتنت. رَندا گَنهانى گَبileh شِنگ و تالان بوتنت. ١٩ گَنهانئے هَد و سِيمسر،
چه سَيِدونا که دِيم په گِرارا رئَوئيَّ تان گَزَّها آت و اَگن دِيم په سُدوم، گُموره، اَدمه
و سِبويما رئَوئيَّ، تان لَشاها آت. ٢٠ هامئيَّ نَسلئيَّ كَسَه، آبانيَّ گَبileh و زُبان و
سرڈُگار و کَثومئيَّ هسَابا هِمش آت.

سام

٢١ سام که يَاپتئيَّ مستريَن برات آت، آبيَا هم مرديَن چُك بوت. سام، اِبرئيَّ
سَجَّهين چُكانيَّ بُنپِيرُك إنْت. ٢٢ سامئيَّ مرديَن چُك، ايلام و آشور و اَرپَكشاد و
لود و اَرام آتنت. ٢٣ اَرامائىَّ مرديَن چُك، اوْز و هول و گيتِر و ماش آتنت.
اَرپَكشاد، شِلهئيَّ پت آت و شِلَه، اِبرئيَّ پت. ٢٤ اِبرا دو مرديَن چُك بوت، يَكِيئيَّ نام
پِيلِگ آت، چِيَا که همَيَّ وهدا زَمِين بَهَر و بانگ بوت. براتئيَّ نامِي يُكتان آت. ٢٥

يُكتان، الموداد و شبِلپ و هَرْماوت و يَيَّره و ^{٢٨} هَدوارم اوزال و دِكله و اوپال و آبِيمايل و سَبا و ^{٢٩} أَبِير و هَئویله و يوبائيه پت آت. اے سجھین يُكتانئے مردین چُک آتنت. ^{٣٠} آدمگا که اے نندوک آتنت، چه مشايا دِيم په سپارا آت، روڈراتکئے کوہستگين مُلكا. ^{٣١} سامئے چُکانى كِسَه، آيانى گَبِيله و زبان و سرڈگار و کئومئے هسابا همش آت.

^{٣٢} نوهئے مردین چُکانى گَبِيله، آيانى سَر و بُنئے رِد و بندئے سرا، آيانى کئومانى هسابا همش آتنت. توپانا رَند چه همشان سجھين کئوم زمينئے سرا شِنگ و تالان بوتنت.

بِإِلَئِيْ بُرْج

^١ سجھين دنيائے زبان يكين آت و لبز يكين آتنت. مردم که چه روڈراتکا لَدَتنت، شينارئے سرڈگارا دَشتے ديسِيش و همودا جَهمَنَد بوتنت. ^٢ گون يکدوmia گوشتِش: ”بيا، هشت جنین و شريئے سرا پچينش.“ آيان سنگئے جاها هِشت کار بست و گلئے جاها ڈامبر. ^٣ گوشتِش: ”بيا په وَت شهرے آڈ كنин، آنچين بُرجے ماني ببیت که سرٹلی آسمانا سر ببیت، تانکه په وَت نامے ايِر بکنین که سجھين زمينئے سرا شِنگ و شانگ مبين.“ ^٤ هداوند ايِر آتك تانکه هما شهر و بُرجا بچاريٽ که مردمي آڈ كنگا آتنت. ^٥ هداوندا گوشت: ”ادا بچار، نون اے يكين راج و کئوم آنت و سجھينانى زيان يك إنت. اگن اے کارش ېنداٽ کرتگ، چه اد و دِيم اے هرچے کنگ بلؤئنت، په اشان نَبوتنى نبيت. ^٦ بيا، جهلاَد رئوين و اشانى زيانا گڙ و منج كنин که اے، يکدومنيئے هبران سرپد مبنٽ.“

^٧ هداوندا، اے مردم چه اوُدا سجھين زمينئے سرا شِنگ و شانگ كرتنت و

إِشان شهْرئے آڈ کنگئے کار بند کرت. ⑨ پمیشکا آشہرئے نام باپل بوت که هُداوندا اوّدا سجّھین دنیائے یکین زُبَان گُر و مَنج کرت. آیيا مردم چه اوّدا ژرتنت و سجّھین زمینئ سرا شِنگ و شانگ کرتنت.

سامئے نسل و پَدریچ

سامئے نسل و پَدریچئے کسے چُش اِنت: ⑩

توپانا دو سالا رند و هدے سامئے امر 100 سال آت، چه آیيا آرپکشاد پیدا بوت. ⑪ آرپکشادئے پیدائشا رند، ساما 500 سال امر کرت و آیيا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت.

آرپکشادئے امر 35 سال آت که چه آیيا شِلَه پیدا بوت. ⑫ شِلَهئے پیدائشا رند، آرپکشادا 403 سال امر کرت و آیيا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت.

شِلَهئے امر 30 سال آت که چه آیيا اِبر پیدا بوت. ⑬ اِبرئے پیدائشا رند، شِلَهَا 403 سال امر کرت و آیيا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت.

اِبرئے امر 34 سال آت که چه آیيا پیلِگ پیدا بوت. ⑭ پیلِگئے پیدائشا رند، اِبرا 430 سال امر کرت و آیيا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت.

پیلِگئے امر 30 سال آت که چه آیيا رَهُو پیدا بوت. ⑮ رَهُوئے پیدائشا رند، پیلِگا 209 سال امر کرت و آیيا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت.

رَهُوئے امر 32 سال آت که چه آیيا سِروگ پیدا بوت. ⑯ سِروگئے پیدائشا رند، رَهوا 207 سال امر کرت و آیيا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت.

سِروگئے اُمر 30 سال آت که چه آییا ناهُر پیدا بوت. ۲۳ ناهُرئے پیدائش رند، سِروگا 200 سال اُمر کرت و آییا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت.

ناہُرئے اُمر 29 سال آت که چه آییا تیرا پیدا بوت. ۲۴ تیرائے پیدائش رند، ناهُرا 119 سال اُمر کرت و آییا دگه مردین چُک و جنین چُک هم بوت. ۲۵ تیرائے اُمر 70 سال بوت و رندا چه آییا إبرام و ناهُر و هاران پیدا بوتنت.

تیرائے نسل و پَدریچ

تیرائے نسل و پَدریچئے کِسہ چُش انت: ۲۶

چه تیرایا إبرام و ناهُر و هاران پیدا بوتنت. چه هارانا لوت پیدا بوت. ۲۷ هارائے پت، تیرا انگت زندگ آت و هاران مان گلدانیانی شهر اورا مُرت، همودا که پیدا بوتگات. ۲۸ إبرام و ناهُر، دوینان سور و سانگ کرت. إبرامئے لُوگیئے نام سارایی آت و ناهُرئے لُوگیئے نام مِلگه. مِلگه، هارائے جنک آت و هاران، مِلگه و یسکاھئے پت. ۲۹ سارایی سَنث آت و چُکی نیست آت. ۳۰ تیرایا و تی چُک إبرام و ٹماسگ لوت، کہ هارائے چُک آت و و تی نشار، بزان إبرامئے جَن سارایی ژرتنت و چه گلدانیانی شهر اورا در آتك. اے سجھیں دیم په گنهانئے سرڈگارا راه گپتنت، بلہ وہدے هارائے شهرا رستنت، همودا نِشتنت. ۳۱ تیرایا دو سَد و پنج سال اُمر کرت و هارانا مُرت.

هُدا إبرااما گوانک جنت

هُداوندا گون إبرااما گوشت: ۳۲

”وْتى مُلک، وْتى سِياد وَ وَارس وَ وْتى پِتئے لُوكا يِلِه دِئے وَ

چِه إِدا هما مُلکا بِرئُو که من ترا پِيشى داران.

② من ترا مُزنين کئومے جوڑ کنان، ترا بِرکَت دِئيان وَ

تِئي ناما بُرڈ کنان وَ تِئو بِرکتے بئے.

③ هما مردم که ترا بِرکَت دِئينت، من آيَان بِرکَت دِئيان وَ

هما مردم که ترا نالَت کننت، من آيَان نالَت کنان وَ

زميئے سجّهين کئوم تِئي سُوبَا بِرکَت گرنٽ.“

④ گڙا هما پئيما که هُداوندا گون ابراما گوشٽگاٽ، إبرام شت و لوٽ هم

۵ آيئي همراه بوٽ. إبرام که چه هارانا در آتك، أمرى هپتاد و پنج سال آت. ابراما وٽي لوگي ساريي و برازاتك لوٽ همراه کرتنت و ديم په گنهانا راه گپت. هما سجّهين مال که آيَان مُچ کرتگاٽنت و هما مردم که هارانا آياني دستا گپتگاٽنت، آييا گون وٽ بُرتنٽ گون. گنهانئ سرڏگارا آتك و رستنت.

۶ إبرام آ مُلکا ترّ و تاب کنان تان مورهئي مُزنين درچکئي جاگها، شِكيمَا شت.

۷ آوهدا، اے مُلکا گنهانى نندوک آتنٽ، بله هُداوند، إبرامئي ديمَا زاهر بوٽ و گوشٽي: ”چه مني نيمگا اے سرڏگار تِئي نسل و پدریچئيگ إنٽ.“ گڙا إبراما اوٽدا په هُداوندا، که آيئي ديمَا زاهر بوٽگاٽ، گربانجاھي آڏ كرت. ۸ چه اوٽدا آ، ديم په کوھستگا، بئيتايلئي روٽراتکي نيمگا شت و وٽي گدانى آنچين جاگھي مڪ كرت که بئيتايلئي شهر آيئي روٽندى نيمگا و آيائے شهر، روٽراتکي نيمگا آت. اوٽدا په هُداوندا گربانجاھي آڏي كرت و هُداوندئي نامي تئوار كرت. ۹ گڙا إبرام

چه اوّدا در آتك و دېم په نګیبا رئوان بوت.

ابرام مسرا رئوت

بله کنهانا ڈکال آت و ابرام، دېم په مسرا جهلاډ راه گپت تانکه په وهدیا همودا، درامدیئے پئیما بداريت، چیا که سکین ڈکالے آت. ۱۱ وهدے مسروئے نزیکا آتك و رست، گون و تی لوگی ساراییا گوشتی: ”من زانان که تئو زیباین جنینے ائی. ۱۲ مسروئے ترا بگندنت، گوشتنت: اے، اشیئے لوگی انت، گزا منا گشتنت بله ترا زندگا کلنت. ۱۳ بگوش که من اشیئے گهار آن، تانکه په تئییگی گون من شر ببنت و تئیی سئوبا منی ساہ برگیت.“

۱۴ ابرام که مسرا آتك، مسريان دیست که سارایی سکین زیباین جنینے. پرئونئے آپسaran که سارایی دیست، پرئونئے کرا آئیئے ساڑاییگا لگتننت و سارایی پرئونئے گلاتا برگ بوت. ۱۵ پرئون، ساراییئے هاترا گون ابراما مهریان بوت و ابرام پس و گوک و لاغ و مادیان و گلام و مولد و اشترانی واهند بوت.

بله هداوندا ابرامئے لوگی، ساراییئے سئوبا پرئون و آئیئے لوگئے سرا مزنین وبا و وړ وړین نادراهی دئور دات. ۱۶ پرئونا ابرام لوٹاینت و گوشت: ”اے چه کارے آت که تئو گون من کرت؟ تئو چیا منا هال ندات که اے تئیی لوگی انت؟ ۱۷ چیا گوشتت: اے منی گهار انت، که من په جنى زرت؟ بچار، اے تئیی جن انت. زوري و برئو.“ ۱۸ پرئونا ابرامئے بارئوا و تی آپسر هکم داتنت و آيان ابرام گون لوگی و سجهیں مال و هستیا رهادگ کرت.

لوت و ابرامئے ڄتايي

ابراما هرچے که هستآت، زرتنتی و گون و تی لوگیا چه مسرا بُرزاد راه گپت و نگیبا شت. لوت هم گون آییا گون آت. ۱ ابرام، مال و دلوت و تلاه و نگرها باز هستؤمند آت. ۲ آ، چه نگیبا لدان و رئوان تان بئیت ایلا رسیت، تان بئیت ایل و ائیائے شهرانی نیاما، هما جاگها که پیسرا و تی گدانی مک کرتگات، ۳ هما جاگها که پیسرا گربانجاهے آڈی کرتگات. اودا ابراما هداوندئے نام تئوار کرت. ۴

۵ لوت هم که ابرامئے همسپر آت، آییا پس و دلوت و گدان هستآت. بله جاگه په لوت و ابرامئے یکجاہ نندگا گم آت، چیا که مال و دلوتش باز آت. پمیشکا هور نشتیش نکرت. ۶ ابرام و لوته شپانک آڑتنت. آ زمانگا گنهانی و پریزی هم اے سرڈگارا جھمنند آتنت. ۷ گڑا ابراما گون لوتا گوشت: ”ما برات این. منی و تئی نیاما، یا منی و تئی شپانکانی نیاما آڑ و گڑے مبیت. ۸ سجھین ملک تئی دیما انت. چه من چتا بئے. اگن تئو چپین نیمگا رئوئے، من راستینا رئوان و اگن تئو راستین نیمگا رئوئے، من چپینا رئوان.“ ۹

۱۰ لوتا چم چست کرتنت، دیستی که اردنئے سجھین دشت، تان سوهراسیراپ انت، هداوندئے باگئے ڏئولا، مسرئے سرڈگارئے ڏئولا. اے چه آ وہدا پیسر آت که هداوندا سُدوم و گمورهئے شهر گار و بیگواه کرتنت. ۱۱ گڑا لوتا اردنئے سجھین دشت په وت گچین کرت و دیم په رو دراتکا راه گپت و دوین مرد چه یکدوmia چتا بوتنت. ۱۲ ابرام گنهانئے سرڈگارا نشت و لوت هما شهران جھمنند بوت که دشتا آتنت. لوتا و تی گدان ژرت و سُدومئے نزیگا مک کرتنت. ۱۳ سُدومئے مردم بدکار و هداوندئے دیما باز گنهکار آتنت.

ابرام ھیرونا جھمنند بیت

١٤

لوت که چه ابرااما ڄتا بوت، هُداوندا گُون ابرااما گَوشت: ”چه وتنی همے جاگها، چممان چست کن و شمال، جنوب، روُدراتک و روُنندئے نیمگا بچار،^{۱۵} اے سجھین مُلکا که تئو گِندگا ائے، چه منی نیمگا اے تان آبد تئی و تئی نسل و پدریچئیگ انت.^{۱۶} تئی نسل و پدریچا زمینئے دنzanی پئیما باز کنان، اگن کسے دنزو گباران هساب کرت کنت، گڑا تئی نسل و پدریچا هم هساب کرت کنت.^{۱۷} پادآ، اے مُلکئے دراجی و پراھیا تَر و گرد بکن، که إشيا من ترا دئیان.“^{۱۸} گڑا ابرااما وتنی گدان چست کرتنت و هبرونا شت و ممرهئے مزنین درچکانی نزیگا جَهمَنَد بوت. اودا په هُداوندا گربانجاھے آڈی کرت.

ابرام لوتا رَكِينيَت

١

شينارئ بادشاه امراپل و الاسرئ بادشاه آريوك و ايلامئ بادشاه ڪُدرلامِر و گوبيمهئ بادشاه تيدالئ زمانگا،^۲ اے بادشاھان گُون سُدومئ بادشاه باره و گمورهئ بادشاه ٻرشا و ادمهئ بادشاه شناب و سبوييمئ بادشاه شيمير و بيلهئ بادشاھا جنگ کرت. بيلهئ دومى نام سوھر انت.^۳ نون اے گڏي پنچين بادشاه، سِدِيمئ ڏرگا، بزان وادزِرئ ڏرگا يكجاه بوتنت.^۴ اشان تان دوازده سالا ڪُدرلامِرئ ھزمت کرت و سڀزدهمي سالا سرکشی اش کرت.^۵ چاردهمي سالا ڪُدرلامِر گُون همراھين بادشاھان آتك و رپاهي مهلوکي مان آشتِروت گرنئيمما پرُوش دات، زوزي مهلوکي مان هاما و ايمني مهلوکي مان شاوه گرياتئيمما پرُوش داتنت.^۶ هورائي مهلوکي، مان کوھستگين مُلکا، سهيرا بگر تان إلپارانا پرُوش دات. إلپاران گيابانئ نزیگا انت.^۷ نون پر ترُتنت و إنمشپاتا بزان کادشا آتكنت و امالیکيانى سجھين مُلکيش گپت. هساسون تمارا نشتگين اموريانى مُلکيش هم گپت.

۸ گڙا سُدومئے بادشاہ، گمورهئے بادشاہ، آدمهئے بادشاہ، سَبوييمئے بادشاہ و بیلهئے، بزان سوھرئے بادشاہ، ڏنَا در آتكنت و سِدیمئے دَرگا جنگئے تئياری اش کرت
۹ گون ايلامئے بادشاہ ڪُدرلامر و گوئيمئے بادشاہ تيدال و شينارئے بادشاہ امر اپل و إاسرئے بادشاہ آريوكا جنگش کرت، بزان چار بادشاہ، پنج بادشاهے هلاپا.
۱۰ سِدیمئے دَرگ چه ڏامبرئے گندَا پُر آت و وهدے سُدوم و گمورهئے بادشاہ تتكنت، باز مردم اے گندانی تها گپت و اے دگه مردم دیم په کوھستگا تتكنت.
۱۱ گڙا چاريں بادشاھان سُدوم و گمورهئے سجھيں مال و مڏي و توشك زرت و شتنت.
۱۲ ابرامئے برازاتک لوت، سُدوما جَهمَنَد آت. آش هم گپت و گون سجھيں مال و مڏيا گون وَت بُرت.

۱۳ يك مردمے تتك و إبرانيين ابرامئے ڪرا آتك و اے هالي دات. اے وھدا ابرام، أموريين ممرهئے مزنين درچکاني نزيڪا نشتگا. أموريين ممره، اشکول و آنڌئے برات آت. اشانى و ابرامئے نياما آهد و پئيمانے هستآت.
۱۴ وھدے ابراما اشکت که مني برازاتک گرگ و برگ بوتگ، وتي هما سئے سد و هڙدهيں در آورتگين جنگول، که آبيئے لوگا پيدا بوتگ آتنت، ڙرتنت و تان دانئے شهرا دُڙمنانی رندا گپت.
۱۵ شپئ وھدا آبيا وتي همراه ٿولي ٿوليا بهر کرتنت و دُڙمنئ سرا اُرشي کرت و پرُوشى داتنت و تان هوَها، که دمشکئے شمالا إنٽ، آيانى رندا گپت.
۱۶ ابراما سجھيں مال و مڏي پچ گپتنت و وتي برازاتک لوت و آبيئے مال و هستى، جنيين آدم و اے دگه مردم پدا آورتنت.

ملکيسديك ابراما برکت دنت

۱۷ وھدے ابرام چه ڪُدرلامر و آبيئے همپتئين بادشاھاني پرُوش دئيگا رند پر ترگا آت، سُدومئے بادشاہ تان شاوھئے دَرگا، که بادشاهے دَرگ إنٽ، آبيئے پيشوازيا آتك.
۱۸ گڙا شليمئے بادشاہ ملکيسديكا، که بُرزين ارشئے هُدائے دينى

پیشوا آت، نان و شراب آورت. ۱۹ آییا ابرام برکت دات و گوشت:

”ابرام! ترا چه بُرزین آرشئے هدا،

آسمان و زمینئے آڈ کنوکئے نیمگا برکت برمسات.

۲۰ بُرزین آرشئے هداایا ستا و سنا بات

که دژمنی تئیی دستا داتنت.“

گڑا ابرااما، آییارا چه هر چیزا دهیک دات.

۲۱ سُدومئے بادشاها گون ابرااما گوشت: ”منی مردمان منا بدئے و مال و

مڈیان بزور، تئییگ آنت.“ ۲۲ ابرااما گون سُدومئے بادشاها گوشت: ”من

هُداوندئے دیما، بُرزین آرشئے هدا، آسمان و زمینئے جوڑ کنوکئے دیما دست چست

کرتگ و سئوگند وارتگ ۲۳ هرچے که تئییگ انت، من چه آیان هچ نзорان، یک

بندیگے یا سواسبندے هم نзорان. چش مبیت تئو بگوشه که ابرام من هستومند

کرتگ. ۲۴ من هچ چیز نзорان آبید چه هما و راکان که ورنایان وارتگ آنت و هما

مردمانی بھرا که منی همراھیا آتكگ آنت، بزان آنر، اشکول و ممره. آوتی بھرا

بزورنت.“

گون ابرااما هدائے اهد و پیمان

۱ چه اے چیزان و رند، هُداوندئے هبر الہام و شبینیئے تھا په ابرااما آتك: ”او

ابرام! مُترس، من تئیی اسپر آن. تئیی انام سک مزن انت.“ ۲ بله ابرااما گوشت:

”او هُداوندیں هدا! تئو منا چے دئیئے؟ منا وہ چُک نیست و منی لوگئے وارس

دَمِشْكى اَيْلِيزِر اِنْت.“ ٣ پدا گَوَشْتى: ”تُو مَنَا چُكْ و پُشَپَدَ نَدَاتَگْ و بَانْدا رَوْچ
مَنْيَ لَوْگَئَه ھَزْمَتْكَارَه مَنْيَ وَارَسَ بَيْت.“ ٤ بَلَه ھَدَاونَدَيَه هَبَرَ إِبرَامَا سَرَبُوتَ كَه
اَه ھَزْمَتْكَارَتَيَى وَارَسَ نَبَيْت، تَيَى جَنْدا مَرَدَيَنْ چُكَّيَه بَيْت و هَمَا تَيَى وَارَسَ
بَيْت. ٥ ھَدَاونَدَا إِبرَامَ ڏُنَّا بُرْت و گَوَشْت: ”آسَمَانَا بَچَارَ و إِسْتَارَانَ هَسَابَ كَنْ،
اَگَنَ هَسَابِشَ كَرَتَ كَنْتَى. تَيَى نَسْلَ و پَدَرِيَچَ إِشَانَى پَئِيمَا باَرَ بَيْت.“ ٦ إِبرَامَا
ھَدَاونَدَيَه سَرَا باَورَ كَرَت و ھَدَاونَدَا إِبرَامَتَى اَه باَور، پَه آيَيَا پَاكَى و پَلَگَارَيَه
هَسَابَ كَرَت.

٧ نَونَ ھَدَاونَدَا گُونَ آيَيَا گَوَشْت: ”مَنَ هَمَا ھَدَاونَدَ آنَ كَه تَرَا چَه گَلَدَانِيَانَى
شَهَرَا اوَرَا دَرْنَ كَرَت و آورَتَ كَه اَه سَرْدَگَارَا تَرَا بَدَئِيَانَ و تَئُو إِشَيَهَ وَاهَنَدَ بَيَيَه.“
٨ بَلَه إِبرَامَا گَوَشْت: ”او ھَدَاونَدَيَنْ ھُدَا! مَنَ چُونَ بَزَانَانَ كَه إِشَيَهَ وَاهَنَدَ بَان؟“
٩ گُڑَا ھَدَاونَدَا گَوَشْت: ”پَه مَنَ سَئَ سَالِيَگَيَنْ مَادَگَيَنْ گُوكَى، سَئَ سَالِيَگَيَنْ بُزَه،
سَئَ سَالِيَگَيَنْ گَوَرَانَڈَه، شَانَتَلَه و گَسَانَيَنْ كَپُوتَه بِيار.“ ١٠ إِبرَامَا اَه سَجَهَيَنَ پَه
ھَدَاونَدَا آورَت و دَوَ كَپَّا كَرَتْنَت و هَرَ تَلَ، دَوْمَى تَلَه دَيَّمَا اَيرَ كَرَت، بَلَه مُرَگَى كَپَّ
نَكَرَتْنَت. ١١ ڏُونَدُواَريَنْ مُرَگَ كَه اَه جَوَنَانَى سَرَا نِشتَنَت، إِبرَامَا گَلَيَنَتْنَت.

١٢ وَهَدَه رَوْچَ اَيرَ نِندَگَا آت، إِبرَامَ گَرَانَيَنْ وَابِيَا گِپَتَ و بَزِينَ و ٿُرسَنَاكَيَنْ
تَهَارِيَيَا آيَيَيَه سَرَا مَانَ شَانت. ١٣ گُڑَا ھَدَاونَدَا گَوَشْت: ”دَلَجمَ بَيَه و بَزانَ كَه تَيَى
نَسْلَ و پَدَرِيَچَ آنَچَيَنْ سَرْدَگَارِيَا دَرَامَدَيَيَه پَئِيمَا جَهَمَنَدَ بَيْتَ كَه آمُلَكَ آيَانَى
نَهِإِنْت. تَيَى اوَبَادَگَ اوَدَا گَلامَ بَنَت و تَانَ چَارَ سَدَ سَالَا ژَلَمَ و زَوْرَاكَيَه آماَجَ بَنَت.
١٤ بَلَه مَن، آكَئومَا سِزا دَئِيَانَ كَه تَيَى نَسَلا گَلامَ كَنَت. پَدا تَيَى پَدَرِيَچَ گُونَ
مَزَنَيَنْ مَالَ و مَدِيَيَا چَه اوَدَا دَرَ كَيَت. ١٥ بَلَه تَئُو وَتَ پَه اَيْمَنَى وَتَى بُنَپِيرُكَانَى
كَرَّا رَئَوَئَه و شَرِينَ مَزَنَيَنْ اَمْرِيَيَا رَنَدَ كَبَرَ كَنَگَ بَيَه. ١٦ تَيَى پَدَرِيَچَ، چَارَمَى نَسَلا
إِدا پَرَ تَرِيَتَ چَيَا كَه اَمُوريَانَى بَدَكارَيَه آنَگَتَ پَورَه و سَرَجمَ نَبوَتَگ.“

رُوچ که ایر نشت و تهاريا مان شانت، آندانے که دوت دئيان آت گون ۱۷

رُوكین مَشليا زاهر بوت و چه تلاني نيماما گوشت. ۱۸ آرُوچا هُداوندا گون إبراما
آهد و پئيمانے کرت و گوشتى: ”چه مني نيمگا اے سرڈگار چه مسروئے شپا بگر
تانا پراتئے مزنن کئورا تئي نسل و پدریچئيگ انت، ۱۹ بزان گنى و گنيزى و
گدمونى و ۲۰ هيتشى و پريزى و رپاهى و ۲۱ أموري و گنهانى و گرگاشى و
بيوسى مهلوکئے سرزمين.“

هاجر و اسماءيل

ابرامئ لونگي ساراييا چك نبوت. ساراييا مسرى مولدے هست آت که نامي ۱
هاجر آت. ۲ ساراييا گون إبراما گوشت: ”هُداوندا مني ديم داشتگ و چك
آورت نکنان. تئو برجئ و گون مني مولدًا بويپس که بلکين منا چه آيئي نيمگا چك
ببيت.“ إبراما سارايئي گپ زرت. ۳ وهدے إبراما ده سال گنهانا گوازيتنيگ آت،
آيئي جن ساراييا و تى مسرى مولد هاچر زرت و إبراما دارا په جنى دات. ۴ إبراما
گون هاچرا وپت و واب کرت و هاچرئي لاب پر بوت. وهدے هاچرا زانت که مني
لاب پر انت، و تى باڪئے مان نئيارگي بندات کرت. ۵ گزا ساراييا گون إبراما
گوشت: ”اے آزاب و شيدت که مني سرا کپتگ، اشيئي زمهوار تئو ائي. من و تى
مولد تئي بگلا دات و نون وهدے آزانت که لاي پر انت، منا مان نئياريت.
هُداوند مني و تئي نيماما دادرس بات.“ ۶ بله إبراما گون ساراييا گوشت:
”تئي مولد تئي دستا انت، گون آييا هما پئيما بکن که تئي دلا شرتر انت.“ گزا
سارايى، هاچرئي سرا ترند بوت و هاچر چه آييا تتك.

هُداوندئ پريشتگا هاچر گيابانا، چمگيئي کردا ديسٽ. اے هما چمگ انت که
شورئي راهئي سرا انت. ۷ پريشتگا گوشت: ”او هاچر، سارايئي مولد! تئو چه

کجا آتکگئے و کجا رئوگا ائے؟“ هاچرا گوشت: ”من چه وتی باںک ساراییا تچگا آن.“ ⑨ گڑا هداوندئے پریشتگا گوشت: ”وتی باںکئے کردا واتر کن و وتا هماییئے دستا دئے.“ ⑩ پریشتگا چش هم گوشت: ”هداوند گوشیت که من تئیی نسل و پدریچا آنچو باز کان که چه هسابا ڈن بنت.“

⑪ هداوندئے پریشتگا پدا گوشت:

”نون تئو لاب پررائے و

مردین چکے کارئے.

چکے ناما اسمایل بکن

چیا که هداوندا تئیی پریات اشکتگ.

⑫ اے بچک وکشیین هرے بیت

اے سجھینانی دُرمن بیت و

سجھین اشیئے دُرمنیا کننت.

اے وتی زندا گون وتی سجھین براتان

په جنگ و جیڑه گوازینیت.“

⑬ هداوندا که گون هاچرا هبر کرت، هاچرا هداوندارا اے نام بست: ”تئو هما هدا ائے که منا گندئے.“ چیا که هاچرا گوشت: ”نون من هما دیست که منا مدام گندیت.“ ⑭ پمیشکا اے چات، بھیرلہای رویی نام کپت. اے چات، کادیش و بیردئے نیاما انت.

گڑا ها جرا په إبراما مردین چکے پیدا کرت و إبراما ها جرئے آور تگین چکئے ۱۵
نام إسمایل کرت. ۱۶ و هدے ها جر په إسمایلا چلگ بوت، إبرامئے أمر هشتاد و
شش سال آت.

سُنت کنگئے آهد و پئیمان

ابراما که نئود و نہ سال بوت، هداوند آیئے دیما زاهر بوت و گوشتی: ۱
”من پُرواکین هدا آن، منی راها برئو و په بیمئاري زند بگوازین. ۲ من و تی و
تئی نیامئے آهد و پئیمانا پکا کنان که تئی چک و نما سگان سک باز کنان.“ ۳
گڑا إبرام دیم په چیر کپت و هدايا گون آییا گوشت: ۴ ”بچار، اے گون نئو من
هدائے آهد و پئیمان انت که نئو بازین کئومیئے پت بئے. ۵ چه اد و رند تئی نام
إبرام نبیت، تئی نام إبراهیم بیت، چیا که من ترا بازین کئومیئے پت کرتگ.
من ترا سک باز پُرسمر کنان و چه نئو کئوم و راج جوڑ کنان و چه نئو بادشاہ و دی
بنت. ۷ من و تی و تئی نیامئے آهد و پئیمانا أبدمانین آهد و پئیمانے جوڑ کنان،
گون نئو و گون تئی آیوکین نسل و پدریچا. من تئی هدا آن و چه نئو رند تئی
پُشپدئے هدا باز. ۸ من گنهانئے سجهین سرڈگارا، که اون نئو إدا درامدے ائے،
تئی و چه نئو رند تئی نسل و پدریچئے آبدی ملکت کنان و آیانی هدا باز.“ ۹

گڑا هدايا گون إبراهیما گوشت: ”بله نئو إبراهیم باید انت منی آهد و
پئیمانا برجاہ بدوارئے، تئی جند و تئی جندا و چه نئو رند گون تئی پُشپدا إش انت و باید انت
آهد و پئیمان گون تئی جندا و چه نئو رند گون تئی پُشپدا إش انت و باید انت
شما برجاہی بدواریت: شمئے هر مردین باید انت بُرگ و سُنت کنگ ببیت. ۱۰ شما
وتا سُنت بکناینیت. اے هما آهد و پئیمانئے نشانی بیت که منی و شمئے نیامانی انت.۱۱

آیوکیں نسل و پَدريچانی تها، شمئے نیاما هُمک هشت رُوچیگین مردین چُک ۱۲
 باید انت سُنت کنگ ببیت، تهنا شمئے جندئ لُوگئے چُک نه، هما زَرهیدین
 گلام چُک هم که شمئے نسل و پَدريچ نه آنت و شما چه ڈُنی مردمان په بها
 زُرتگ آنت، آهم سُنت کنگ ببینت. ۱۳ ٿرے شمئے لُوگا پیدا ببنت يا که شما آیان په
 بها بگریت، باید انت سُنت کنگ ببینت. اے پئیما شمئے جسم و جانا، منی آهد و
 پئیمان آبدمان بیت. ۱۴ هر سُنت نکرتگین مردین که چسمی سُنت کنگ نبوتگ،
 چه وتنی کئوما سِندگ بیت، چیا که منی آهد و پئیمانی پرروشتگ.

هُدايا گون إبراهیم گوشت: ”بله وتنی لُوگی ساراییا چه اد و رند سارایی ۱۵
 تئوار مکن، آبیئے نام سارَه بیت. ۱۶ من برکتی دئیان و ترا چه آییا مردین چُکے
 بیت. من سارَها برکت دئیان و آکئومانی مات بیت، کئومانی بادشاه چه آییا پیدا
 بنت.“ ۱۷ گڙا إبراهیم دیم په چیر کپت و کنڌتی و وتنی دلا گوشتی: ”چه سَد
 سالیگین مردیا چُکے پیدا بیت؟ سارَه نئود سالگیا چُکے کاریت؟“ ۱۸ إبراهیم
 گون هُدايا گوشت: ”اسمايل وتنی زندا تئی بارگاها بگوازینات.“

هُدايا گوشت: ”إنه، تئيي جن سارَه چُكَّ كاريٰت و تئو باید انت چُكَّ ناما
 إساك بكنئي. من وتنی آهد و پئیمانا گون إساكا برجاَه داران و چه آییا رند، اے په
 آبیئے نسل و پَدريچا آبدمانین آهد و پئیمانے بیت. ۲۰ إسمايلئے بارئوا هم من
 تئيي هبر گوش داشت: من آيیا آلَم برکت دئیان، آيیا پُرسمرَ كان و آبیئے نسل و
 پَدريچا سک بازَ كان. آ دوازده شَهزادگئے پٽ بیت و چه آيیا مزنین کئومے پیدا
 كان. ۲۱ بله وتنی آهد و پئیمانا گون إساكا برجاَه داران که دیمی سالا همے وهدا
 چه سارَها پیدا بیت.“ ۲۲ وھدے هُدايا وتنی هبر گون إبراهیم هلاس کرتنت، چه
 آبیئے ڪڙا بُرزاد شت.

هما روچا إبراهیم وتنی چُك إسمايل، وتنی لُوگا پیدا بوتگین سجھین ۲۳

مَرْدِين وَ زَرْهَرِيدِين گلام، لَوْگَئے سَجْهَيْن مَرْدِين زُرت و سُتْت كَنَايِنْتَنْت، هَما پَئِيْما
كَه هُدَايَا گَوَشْتَگَآت. ۲۴ إِبْرَاهِيم وَهَدَى سُتْت كَنْگ بُوت، أَمْرَى نَئَود و نُه سَال
آت. ۲۵ آيِئَيْ چُك إِسْمَائِيلَا سِيزْدَه سَال آت. ۲۶ پَت و چُك هَما يِكِيْن رَوْچَا سُتْت
كَنْگ بُوتَنْت. ۲۷ إِبْرَاهِيمْيَه لَوْگَئے سَجْهَيْن مَرْدِين، هَما كَه آيِئَيْ لَوْگَا پَيَدا
بُوتَگَآتَنْت و هَما زَرْهَرِيدِين گلام كَه آيِيا چَه ڈَنْيَى مَرْدَمَان پَه بَها زَرْتَگَآتَنْت، گَوْن
آيِيا هَوْرِيْگَا سُتْت كَنْگ بُوتَنْت.

سَئَيْ پَريْشتَگ

۱ هُدَاونَد مَمِرهَيْ مَزَنِين درْچَكَانِي نَزِيْكَا إِبْرَاهِيمْيَه دِيْما زَاهِر بُوت.
نِيمَرْوَچَيْ ٹَاك آت و إِبْرَاهِيم وَتِي گَدَانَيْ دَپَا نِشتَگَآت. ۲ إِبْرَاهِيمَا چَمْ چَست
كَرْتَنْت، دِيْسَتِي كَه سَئَيْ مَرْد منِي نَزِيْكَا اوْشَتَانَگ. آيِيا كَه دِيْسَتَنْت، چَه گَدَانَيْ دَپَا
پَه إِشتَاپِي آيِانِي وَشَاتِكَا شَت، پَه أَدَب سَرِي جَهَلَ كَرَت و ۳ گَوَشْتِي: ”او منِي
واجِه! مَنَا إِزْت بَدَئَي، چَه وَتِي هِزْمَتَكَارَا سَر مَگَوْز و گَوْن من بَجَل. ۴ بِلْ بَچَك
پَه شَمَئِي پَادَانِي شَوْدَگَا گَمَيْ آپ كَارَنْت، شَما درْچَكَيْ چَيَرا آرَام كَنِيْت. ۵ شَما
كَه وَتِي هِزْمَتَكَارِيَه كَرَا آتكِيْت، بِلْ پَه شَما وَرَگ كَارَان، آپ و تَامَه بَكْنِيْت و رَنْدا
دِيْما بَرْئَويْت.“ ۶ گَوَشْتِش: ”شَرِّ، هَرِچَيْ كَه تَئُو گَوَشْتِي.“ ۷ إِبْرَاهِيم إِشتَاپ إِشتَاپِا
سَارَهَيْ كَرَا گَدَانَا شَت و گَوَشْتِي: ”زوْت كَن، سَئَيْ كَيَا س شَرِيْن آرت بَزُور، تَرِش
كَن و نَگَن بِيَچ.“ ۸ إِبْرَاهِيمَا وَت دِيْم پَه گَوْرُمَا مَيِدانَ كَرَت، شَرِيْن پَزْوَرِيْن
گَوَسَكَه دَرِي چَت و هِزْمَتَكَارِيَا دَاتِي. هِزْمَتَكَارَا زَوْت آَذَ كَرَت. ۹ گَرَا شِير و
شِيَالَانِچ و پَتَكِيْن گَوَشْتِي زُرت و آيِانِي دِيْما دَاتَنْت. آَكَه وَرَگَا آتَنْت، إِبْرَاهِيم آيِانِي
كَرَا، درْچَكَيْ چَيَرا اوْشَتَات.

۱۰ آيِان جَسَت گَپَت: ”تَئِيْ لَوْگِي سَارَه كَجا إِنت؟“ إِبْرَاهِيمَا پَسَئَو دَات: ”اوْدَا

گدانئے تھا انت۔“ ۱۰ گڑا چہ آیان یکیا گوشت: ”آیوکین سالا ھمے وھدا الما تئی یکرا پر ترّان و تئی لوگی سارھا مردین چکے گواران بیت۔“ سارھا آییئے پشتو نیمگا، گدانئے دپا، گوش دارگا ات۔ ۱۱ نون ابراهیم و سارھا پیر و آجز اتنت و سارھا جنینی ماھانگ نبوت۔ ۱۲ گڑا سارھا دلا گندت و گوشت: ”من پیر آن و منی واجه آجز انت، نون منا چہ وشی و لزتے رسیت؟“ ۱۳ گڑا ھداوندا گون ابراهیما گوشت: ”سارھا چیا کندت و گوشت: ’اے پیرانسريا، په راستی منا چکے بیت؟‘ ۱۴ چشین کارے هست که په ھداوندا گران بیت؟ گیشتگین وھدا، دیمی سالا تئی یکرا پر ترّان و سارھا مردین چکے بیت۔“ ۱۵ سارھا ٹرست، دروغی بست و گوشتی: ”من نکنید۔“ بلہ ھداوندا گوشت: ”په راستی تئو گندت۔“

گون ھدايا ابراهیمئے ذبندی

۱۶ اے سئیین مرد چہ اوڈا پاد آتك و راھ گپتنت. دیم په سُدوما چارتیش. ابراهیم ھم شت گون که آیان رھادگ بکنت. ۱۷ گڑا ھداوندا گوشت: ”آ کار که منا کنگی انت، چه ابراهیما چیری بدئیان؟“ ۱۸ ابراهیم الما مزن و زورمندین کئومے جوڑ بیت و آییئے سئوبا زمینئے سجھین کئوم برکت گرنت. ۱۹ چیا که من، ابراهیم در چتگ که وتی چک و لوگئے مردمان ھکم بدنن که چہ آییا رند، په پھریزکاری و انساپ من ھداوندئے راھا رئوان بینت تانکه په ابراهیما ھما کارا بکنان که گون آییا کئولن کرتگ۔“

۲۰ گڑا ھداوندا گوشت: ”سُدوم و گمورھئے هلاپا پریاتے چست انت. آیانی گناھ همینچک باز آنت ۲۱ که من جھلاد رئوان و چاران بارین آیانی کرتگین کار ھما پریاتئے گدا باز آنت که په من سر بوتگ؟ اگن چش نه انت، وھ من سھیگ بان۔“ ۲۲ گڑا آ مردان وتی راھ تاب دات و دیم په سُدوما شتنن، بلہ ابراهیم انگت

هُداوندئے بارگاها اوشتُوك آت. ۲۳ گڙا إبراهيم نڙيڪ آتك و گوشتى: ”ئو په راستى پهريزكارا هم گون بدکارا روپئے و برئے؟ ۲۴ اگن شهراء پنجاه پهريزكارين مردم ببیت، گڙا؟ آنگت آ شهراء روپئے و برئے؟ هما پنجاهين پهريزكارانى هاترا آ شهراء نبکشئ؟ ۲۵ چه تئي دستا چشين کارے مبات که پهريزكارا گون بدکارا هور بگشئ و پهريزكار و بدکارا يكين چما ٻچارئ. سجهين جهانئ دادرس په هڪ و إنساب کار نکت؟“

۲۶ هُداوندا گوشت: ”اگن سُدومنئ شهراء پنجاه پهريزكار بگندان، آيانى هاترا آ سجهين جاگها بکشان.“ ۲۷ إبراهيمما پسئو دات و گوشت: ”من که هاک و پُرے آن، من نون همينکس دليئر بوتگان که گون هُداوندا هبر کنان، ۲۸ بله اگن چه پنجاهين پهريزكاران پنج کم ببیت، په اے پنجين مردماني کم بئيگا سجهين شهراء تباه کنه؟“ هُداوندا پسئو دات: ”اگن من چل و پنج هم بگندان، شهراء تباه نکنان.“ ۲۹ إبراهيمما پدا گون آييا گوشت: ”اگن چل بینت؟“ هُداوندا گوشت: ”هم چلياناني هاترا هم تباھي نکنان.“ ۳۰ گڙا گوشتى: ”او هُداوند! زهر مگراتئ، بله ۳۱ که من هبر کنان، اگن تهنا سى بینت؟“ هُداوندا پسئو دات: ”اگن سى بگندان هم شهراء تباه نکنان.“ ۳۲ إبراهيمما گوشت: ”نون که من دل کرتگ و گون تئو هُداوندا هبر کنگا آن، اگن اودا تهنا بيست ببیت؟“ گوشتى: ”اے بيستيناني هاترا هم شهراء تباه نکنان.“ ۳۳ إبراهيمما گوشت: ”او هُداوند! زهر مگراتئ، من آنگت گيئي کنگ لؤنان. اگن اودا تهنا ده ببیت، گڙا؟“ پسئوي تريت: ”آ دهين مردماني هاترا هم آ شهراء تباه نکنان.“

۳۴ و هدء هُداوندا گون إبراهيمما هبر هلاس کرت، چه اودا شت و إبراهيم هم وتي لؤگا پر ترٽ.

سُدومنئ گناه

❶ بیگاها، دوین پریشتگ سُدوما سر بوتنت. لوٽ شهڻئے دروازگئے دپا نِشتگ آت. و هدے پریشتگی دیستنت، پاد آتك و آيانی پیشوازيا شت، په آدب سَری جَهل کرت و ❷ گوشتی: ”او منی واجهان! و تی گسترنے لؤگا بیایت و وتن پادان بشُودیت. شپا همدا بجلیت و بامگواها سر بگریت.“ آيان گوشت: ”إنه، ما وتن شپا شهڻئے چارراها گوازینین.“ ❸ بله لوٽا همینچک مِنْت کرتنت که آيان راه تاب دات و لوٽئے لؤگا شتنن گون. لوٽا په آيان شامے تئیار کرت، بیهمیرین نگنی آڈ کرت و آيان وارت.

❹ آ انگت نئوپتگ آتنت که چه سُدومئے هر ڪنڈا سجھین مردین، پير و ورنا آتكنت و لؤگش آنگر کرت. ❺ آيان لوٽ گوانک جت و گوشت: ”همے بچک که إنشپی تئیي لؤگا آتكگ آنت، ڪجا آنت؟ مئے ڪرا بیارش که ما گون آيان وپت و واب کنین.“

❻ لوٽ ڏنَا در آتك و پُشتا دروازگی بند کرت. ❻ گوشتی: ”نه، منی برatan! من دسٽ بندان، اے بدین کارا مکنیت. ❾ بچاريٽ، منا دو جنین چُک هست که آنگت گون هچ مردینا وپت و واپش نکرتگ. من آيان شمئے ڪرا کاران، گون آيان هرچے شمئے دل لؤٹیت، بکنیت. بله اے مردمان کار مداریٽ که منی لؤگا آتكگ آنت و منی مئیار آنت.“ ❿ آيان گوشت: ”یک ڪر بئے“ و وٽمان وتا گوشتیش: ”اے مرد دراماٽ آت و مئے شهرا آتكگ. نون مئے مَستريا کنگ لؤٹیت.“ پدا گون لوٽا گوشتیش: ”نون ما تئیي ڄندا چه اے بچگان گنتر کتین.“ لوٽش تیلانک دئيان کرت و دیما شتنن که دروازگا بپروشنٽ. ❻ بله پریشتگان دست ڏنَا شهارت، لوٽش لؤگئے تها گشت و دروازگش بَسٽ. ❻ پریشتگان، دروازگئے دپئے مردماني، ورنا و پيريناني چم تهار کرتنت که دروازگا در گیٽک مکننٽ.

❻ نون آ دوینان گون لوٽا گوشت: ”ترا إدا دگه گسے هست، زامات، بچ، جنگ،

يا دَگه سِياد و وارِسے که اے شهرا انت؟ اگن هست، گُڑا چه إدا دَرِش کن ۱۳ که ما اے جاگها تباہ کنیں. اے شهرئے هلاپا آنجین مزنیں پریاتے هُداوندا سر بوتگ که مارا په اے شهرئے تباہ کنگا رئوانی داتگ.۱۴ گُڑا لوت شت و وتنی زاماتی گوشتنت، هما که گون آبیئے جنگان سانگ کنگی اتنت: ”اشتاب کنیت و چه إدا در کپیت که هُداوند اے شهرا تباہ کنت.“ بله آبیئے زاماتان دلا گوشت که لوت مسکرا کنگا انت.

لوت چه شهرا در کئیت

بامگواه که بوت، پریشتگان لوت هُجّ کرت و گوشت: ”زوت کن وتنی جن و دوین جنگان چه إدا بزور و برئو، اگن نه اے شهر که سزا دئیگ بیت، شما هم روپیگ و برگ بیت.۱۵“ بله لوتا که دیر کرت، آ مردان، لوت و لوتئے جن و دوین جنک دستا گپتنت و چه شهرا ڈن برتنت، چیا که هُداوندا آیانی سرا رهم کرتگ آت.۱۶ وهدے آش چه شهرا ڈن برتنت، چه پریشتگان یکیا گوشت: ”بَتَّج و پُشتا چَكْ مجن. دشتا هَجْ جاگه مه اوشت. دیم په کوہان بتَّج، اگن نه روپیگ و برگ بئے.۱۷“ بله لوتا گوشت: ”إنه واجهان! رهم کنیت.۱۸“ شما منی سرا، وتنی گسترنئے سرا رهم کرتگ و گون منی زندئی رَکِینگا پیش داشتگ که چینکدر مهریان ایت. بله من دیم په کوہان تتك نکنان. چو مبیت که اے تباھی منا مان برروپیت و من بیران.۱۹“ بچار، منی نزیکا شهرا هست که دیم په آییا تتك کنان. گسانین شهرے، بِل که دیم په آییا بتچان. اے وَه گسانین شهرا، نه؟ گُڑا منی جان رَکیت.۲۰“ پریشتگا گوشت: ”شَرِ انت، تئیی اے واھگا پوره کنان و اے شهرئے ناما که تئو گرگا ائے، إشیا تباہ نکنان.۲۱“ بله زوت بتَّج و برئو. تانکه تئو اوْدا سَرنبئے، من هَجْ کرت نکنان.“ پمیشکا اے شهرئے نامِش سوَھر کرت.

سُدوم و گمورھئے تباھی

لوت که سوھرا رست، روچا نوکی ٹک کرتگا۔ ۲۴ گڑا هداوندا سُدوم و گمورهئے سرا آس و گوکرت گوارینت. اے آس و گوکرت چه هداوندئے نیمگا، چه آسمانا رِتکنت. ۲۵ اے پئیما، هداوندا آشہر و سجھین دشت و شہرانی سجھین جھمنند و سبزگ تباہ کرتنت. ۲۶ بله لوتئے جنا پُشتا چک جت و وادئے بُتے بوت.

ابراهیم سُھبا ماهلہ پاد آتك و هما جاگھا شت که پیسریگین رندا هداوندئے بارگاها اوشتاتگا۔ ۲۷ سُدوم و گمورهئے نیمگا، جهلا، سجھین دشتئے نیمگا چارتی و دیستی که چه زمینا بزین دوتے چست انت، چو کورهئے دوتا. ۲۸ هدايا که دشتئے شهر سر و چیر کرتنت، ابراهیمئے ثرانگا کپت. هما شہران که لوت جھمنند بوتگا، آیانی تباہ کنگئے وہدا هدايا لوت چه اودا در کرت.

لوت و لوتئے جنک

لوت گون و تی دوین جنکان چه سوھرا لڈت و کوھستگا جھمنند بوت، چیا که سوھرا نندگی ٿرست. لوت گون دوین جنکان گاریئے تھا نشت. ۳۱ یک روچے مسترین جنکا گون گستربنا گوشت: ”مئے پت پیر انت و ادا دگه هچ مردینے نیست که گون ما وپت و وابے بکنت، آنچو که سجھین دنیائے دود انت. ۳۲ بیا پتا شراب وارینین و گون آییا وپت و وابے کنین که چه هماییا و تی نسل و پدریچا دیما ببرین.“ ۳۳ آشپا و تی پتش شراب وارینت و مسترین جنک شت و گون پتا وپت و وابی کرت. لوت نه آبیئے ویسگا سهیگ بوت، نه پاد آیگا.

دوئی روچا مسترین جنکا گون گستربنا گوشت: ”دؤشی من شت و گون پتا وپتان، بیا انشپی پدا شرابی دئیین و تئو برئو و گون آییا بوپس. چه هماییا

وْتى نَسْل وَ پَدْرِيْچَا دِيْمَا بِرِيْن.“ ٣٥ گُرَا پِيْسِرِيْگِيْن شِيْئَيِ پِيْيِما وْتى پِتِش شِرَاب وَارِيْنَت، كَسْتِرِيْن جِنْكَ پَاد آتِك وَ گُون پِتا وَيْت وَ واَبِي كَرَت. لَوْت نَه آيِيْئَيِ وَيِسْكَا سَهِيْگَ بَوت، نَه پَاد آيِيْگَا. ٣٦ لَوْتَيِ دَوِيْن جِنْكَ چِه وْتى پِتا لَابِيْرِ بُوتَنَت. مَسْتِرِيْن جِنْكَا مَرِدِيْن چُكَّ بَوت وَ نَامِي مَوَاب كَرَت. مَوَاب، مَرْوُچِيْگِيْن مَوَابِيَانِي پَت إِنَت. ٣٧ گَسْتِرِيْن جِنْكَا هَم مَرِدِيْن چُكَّ بَوت وَ نَامِي بِنَآمِي كَرَت. بِنَآمِي مَرْوُچِيْگِيْن آمُونِيَانِي پَت إِنَت.

إِبْرَاهِيم وَ أَبِيْمِلَك

١ إِبْرَاهِيم چِه اُودَا لَدُت وَ نِيْكِيْبَيِ دَمَگَا شَت وَ كَادِش وَ شُورَيِ نِيَاما جَهْمَنَد بَوت. تَان چِيْزَ وَهَدَا گَرَارَا دَرَامِدِيْيَيِ پِيْيِما زِنْدِي گَوازِيْنَت. ٢ إِبْرَاهِيمَا وْتى جَن سَارَهَيِ بَارِئُوا گَوَشَت: ”مَنِي گَهَار إِنَت.“ ٣ گُرَا گَرَارَيِ بَادِشَاه أَبِيْمِلَكَا وْتى مَرْدَم رَئَوان دَاتِنَت وَ سَارَهِي وْتى گَرَّا بُرَت. ٤ بَلَه شِيَا هُدَا أَبِيْمِلَكَيِ وَابَا آتِك وَ گَوَشَتِي: ”بَچَار، اَيِ جَنِيْن كَه تَئُو بَرْتَگ، تَئُو إِشِيْئَيِ سَئَوَبا مِرَئَيِ. اَيِ سور كَرْتِيْگِيْنِي.“ ٥ أَبِيْمِلَك آنَگَت سَارَهَيِ نَزِيْكَا نَشْتِكَأَت، گَوَشَتِي: ”اوِ مَنِي هُدَاوَنَد! بِيْگَناهِيْن كَئُومِي تِبَاهَ كَنَئِي؟“ ٦ إِبْرَاهِيمَا وَتِ گُون من نَگَوَشَت: ”اَيِ مَنِي گَهَار إِنَت؟“ وَ سَارَهَا وَتِ نَگَوَشَت: ”اَيِ مَنِي بِرَاتِ إِنَت؟“ من اَيِ كَار گُون سَايِيْن دَل وَ پَاكِيْن دَسْتَيِ كَرْتَگ.“ ٧ هُدَايَا گَوَشَت: ”هَئِوِ مَنِ زَانَان كَه تَئُو اَيِ كَار گُون سَايِيْن دَلِيِ كَرْتَگ وَ من هَم تَرا نَهِإِشت كَه مَنِي گَنْهَكَار بِيْيَيِ، پَمِيشَكَا من تَرا اَيِ جَنِيْنَيِ دَسْت جَنَگَا نَهِإِشت. نَون اَيِ مَرَدَيِي جَنَا بِدَئِي. اَيِ مَرَدَنَبَيِ. پَه تَئُو دُوا كَنَت وَ تَئُو زَندَگَ مَائِي. بَلَه اَكَن اَيِ مَرَدَيِي جَنَا مَدِيَيِي، دَلْجَم بِيْيَيِ كَه تَئِيْيَيِ جَنَد وَ تَئِيْيَيِ سَجَّهِيْن مَرْدَم الَّمَا مَرَنَت.“

٨ أَبِيْمِلَك سُهَبَا مَاهَلَه پَاد آتِك، وْتى سَجَّهِيْن هِزْمَتِكَارِي لَوْتِيْپِتِنَت وَ هَرَچَي

که بوتگات، سجھيں هالي داتنت. آيان سک ٿرست. ٩ گڙا آبيملِكا إبراهيم
 لؤٹاينت و گوشت: ”تئو چيَا گون ما چُش کرت؟ من تئيى کجام کار هراب
 کرتگات که تئو مني جند و مني مُلک چُشين مزنين گناهه سرا داتنت؟ تئو گون
 من آنچين کارے کرت که گس گون گسا نکنت.“ ١٠ آبيملِكا چه إبراهيمما جُست
 کرت: ”تئيى دلا چے هستآت که چُشت کرت؟“ ١١ إبراهيمما پسئو دات: ”من
 وتي دلا گوشت إدا هچ ہداثرسى نىست و مني لوگيئے سئوبا مردم منا گشت.
 ١٢ ساره چوئاها وه مني گهار انت که مني پتئے چُك انت، ٻل ٿرے مني ماتئے
 چُك نه انت، بله رندا ما سور کرت و آمنى لوگي بوت. ١٣ وھدے ھدایا منا چه
 مني پتئے لوگا دريدار کرت، من گون سارها گوشت: ’اگن منا دوست دارئي، هر
 جاگه که رئويں، بگوش: ”اے مني برات انت.““

١٤ گڙا آبيملِكا پس و گوک و گلام و مولد آورت و إبراهيمara دات و آيئي
 لڳي سارهه پر ترئينت. ١٥ آبيملِكا گوشت: ”مني مُلک تئيى دئيما انت، هر جاه
 که ترا دوست بيت همودا ٻند.“ ١٦ گون سارها گوشتى: ”من تئيى براتا هزار
 نگره دئيان. تئيى سجھيں مردماني دئيما اے ملاما پُر کنان که تئو هچ رديے
 نکرتگ.“ ١٧ گڙا إبراهيمما هدائے ڪرا ڏوا کرت و ھدایا آبيملِك، آيئي لوگي و آيئي
 مولد ڏراه کرتنت که پدا چُك آورت بکنت، ١٨ چيَا که ھداوندا إبراهيمئي جن
 سارهئي سئوبا آبيملِكئي لڳئي سجھيں جنین چُکبند کرتگأتنت.

اساکئي پيدائش

١ هما پئيما که ھداوندا وت گوشتگات، سارهئي سرا مهربان بوت و په
 سارها هما کاري کرت که وادھي کرتگات. ٢ سارهئي لاب پُر بوت و إبراهيمئي
 پيرانسريا په آييا مردین چُك آورتى. چُك هما گيشتگين و هدا پيدا بوت که ھدایا

چه پیسرا إبراهیم هال داتگأت. ۳ إبراهیما و تى اے چکئے نام، که چه سارها پیدا بوتگأت، إساک کرت. ۴ إساکئے امر که هشت روچ بوت، إبراهیما سُنت کناینت، هما پئیما که هُدایا هُكم داتگأت. ۵ اے وھدا که إساک پیدا بوت، إبراهیمئے امر سَد سال آت. ۶ سارها گوشت: ”هُدایا منا ’کندگ‘ داتگ و هرگس که سهیگ بیت، گون من گندیت.“ ۷ پدا گوشتی: ”کئیا گون إبراهیما گوشت کرت که ساره چک شیر میچینیت؟ بله من په آییا مردین چک آورت، آییئے پیریئ روچان.“

هاجر و اسمایلئے گلینگ

چک رُدان بوت و چه شیرا سِستش. اے روچا که إساکش چه شیرا سِست، إبراهیما مزنین داوَتے کرت. ۸ بله سارها دیست که إبراهیمئے هما چک که چه مسri هاجرا پیدا بوتگأت، منا گلاغ گرگا انت. ۹ گڑا سارها گون إبراهیما گوشت: ”اے مولدا گون چکا گلین. اے مولدئے چک گون منی چک إساکا هچبر هم میراس بوت نکنت.“ ۱۰ اے گپا إبراهیم سک پریشان کرت، چیا که اسمایل هم آییئے چک آت. ۱۱ بله هُدایا گون إبراهیما گوشت: ”په بچکا و و تى مولدین زالا پریشان مبئے هرچے ساره ترا گوشت، هما وڑ بکن، چیا که تئی نسل و پدریچ چه إساکا زانگ بیت. ۱۲ من مولدین زالئے چکا هم کئومے کنان چیا که آ هم تئی نسل و پدریچ انت.“

۱۳ دومی سهبا ماھله إبراهیما توشگ و مشکے آپ زرت و هاجرارا دات. مشک و توشگی هاجرئے کوپگا داتنت و گون چکا دری کرت. هاجر شت و بیرشیبھئے گیابانا سرگردان بوت. ۱۴ مشکئے آپ که هلاس بوتنت، چکی ڈولکیئے بُنا ایر

کرت، وَتْ دُور شَتْ وَ كِسَاس تِيرَكَشِيَّئَ رَاهَا دِيَمْ پَه دِيَما نِشت. دَلَا گَوَشْتِي: ”چُكَّئَ مَرَكا مِنْدَاتَان.“ ١٦ چُكَّئَ دِيَمْ پَه دِيَما كَه نِشتَگَات، كَوَّكار كَرت وَ گَرِيَتِي.

هُدايا چُكَّئَ تِئوازِ اِشكَت وَ هُدَائِي پِريَشْتَگَ چَه آسمانَا هاِجَر گَوانَك جَت وَ گَوَشْت: ”هاِجَر! ترا چَي بُوتَگ؟ مِثْرس. چُكَّ هَمَا جاَگَهَا كَه اِيرَ إِنت، هُدايا آيَيَئَ تِئوازِ چَه هِمَودَا اِشكَتَگ. ١٧ پَاد آ، چُكَّا چَست كَن، دَسْتَايِي گَر كَه من آيَيَا مِزنَيَن كَئومَسَه كَنان.“ ١٨ هُدايا هاِجَرَئَ چَمْ پَچَ كَرْتَنَت وَ هاِجَرَا آپَئَيَ چَاتَيَ دِيَسَت. شَت وَ مَشَكِي پُرَّ كَرت وَ چُكَّى آپ دَات.

چُكَّ رُدان بُوت وَ هُدَا گَون آيَيَا گَونَ آت. چُكَّا گِيابَانَا زَنَدَ گَوازِينَت وَ تِيرَكَمانَئَ جَنَّغا سَكَّ بَلد بُوت. ١٩ إِسْمَاعِيل، پارانَئَ دَشْتا جَهْمنَد بُوت وَ مَاتَا گَون مِسرِي جَنَّكِيَا سور دَات.

إِبْرَاهِيم وَ أَبِيمَلِكَيَّ أَهَد وَ پَئِيمَان

هَمَّيَ وَهَدَا أَبِيمَلِك وَ آيَيَئَ لَشَكَرَئَ مَسْتَرَ پِيكَولَا گَون إِبْرَاهِيمَا گَوَشْت: ”تِئَوَ هَرَچَيَ كَه كَنَئَ، هُدَا گَون تِئَوَ گَونَ إِنت. ٢٠ نَون إِدا گَون من هُدَائِي سَئُونَدَا بَورَ كَه مَنَا يَا مَنَى چُكَّان يَا مَنَى اوْبَادَگَان رَدَ نِدَيَيَئَ. هَمَا پَئِيمَا كَه من گَون تِئَوَ مَهْربَان بُوتَگَان، تِئَوَ گَون من وَ گَون منى مُلَكَا هَمَّيَ پَئِيمَا مَهْربَان بَئَيَ، گَون هَمَّيَ مُلَكَا كَه تِئَوَ دَرامَدَيَيَه هَسَابَا نِشتَگَيَ.“ ٢١ إِبْرَاهِيمَا گَوَشْت: ”مَنَا سَئُونَدَ إِنت.“ ٢٢

إِبْرَاهِيمَا أَبِيمَلِكَيَّ كِرَّا آيَيَئَ هِزمَتَكَارَانِي شَكَایَتَ كَرت كَه مَنَى چَاتَيَ پِشْتا گَشْتَگَش. ٢٣ أَبِيمَلِكَا گَوَشْت: ”مَنَ نِزانَان اَيَ كَارَ كَئِيا كَرْتَگ. تِئَوَ مَنَا هَالَ نِدَاتَگ وَ تَانَ مِرْوَچَى مَنِ إِشَيَيَ بَارِئَوا هَجَّ نِهِ اِشكَتَگ.“ ٢٤ كِرَّا إِبْرَاهِيمَا پَس وَ گَوَكَ زُرَت وَ

٢٨ آبیمِلکارا داتنت و دوین مَردان آهد و پئیمانے بست. **إبراهیما هپت گسانین**
 ۲۹ آبیمِلکا چه إبراهیما جُست کرت: ”تئو هپت گسانین
 میش چه رمگا جتا کرت. **إبراهیما پسّئو دات:** ”اے هپتین
 میشان چه منی نیمگا بزور. اے شاهدیے بیت که اے چات منیگ انت و من جتگ.“
 ۳۰ گڑا آ جاگھئے نام بیرسیبَه کنگ بوت، چیا که دوین مَردان اوْدا سئونگندے
 وارت. **إبراهیما مان بیرسیبَهَا آهد و پئیمانے بستِش.** رندا آبیمِلک و آیینے
 لشکرئے مستر پیکولا پیلسْتیانی سرڈگارا واتر کرت. **إبراهیما بیرسیبَهَا گزئ**
 درچکے کشت و اوْدا هُداوند، آبدمانین هُدائے نامی تئوار کرت. **تان مزنین**
 وھدیا **إبراهیما پیلسْتیانی سرڈگارا دَرامدیئے هسابا زند گوازینت.**

ابراهیمئے چَکاس

۱ اے چیزان و رند، هُدايا **إبراهیم** چَکاست. گون **إبراهیما گوشتی:**
 ”ابراهیم!“ **إبراهیما پسّئو دات:** ”جی!“ ۲ هُدايا گوشت: ”وتی بَچ، وتی یکین
 چُک، اساک که ترا دوست انت، بزوری و موريائے دَمگا برئو. هما کوہا که من ترا
 پیش داران، همودا بَر و سوچگی گُربانیگئے هسابا ندری کن.“

۳ دومى سُهبا ماھله، **إبراهیم** پاد آتك و وتی هَری پالام کرت. وتی دو
 هزمتکار و اساکی زرتنت، په سوچگی گُربانیگا داري پروشت و دیم په هما جاگها
 راه گپت که هُدايا گوشتگات. **نون سپرئے سئیمی روچ آت.** **إبراهیما چم**
 چست کرتنت و چه دورا آ جاگھی دیست. **گون وتی هزمتکاران گوشتی:**
 ”شما گون هرا همدا بجلیت، من و چُک اوْدا رئوین و هُدايا پرستش کنین و کاین.“
 ۵ **إبراهیما سوچگی گُربانیگئے دار زرتنت و وتی چُک اساکئے بدلا داتنت، آس و**

کارچی و تُرتنت و دوین راه گپتنت. ۷ اساکا گون و تی پت ابراهیما گوشت: ”منی پت!“ ابراهیما پسئو دات: ”جی منی چک!“ اساکا گوشت: ”آس و دار وه ۸ اش آنت، بله سوچگی گربانیگئے گورانڈ کجا انت؟“ ابراهیما پسئو دات: ”منی چک! سوچگی گربانیگئے گورانڈئے کارا هدا و ت چار و گزار کنت“ و آ دوین رئوان بوتنت.

۹ وهدے هما جاگها سر بوتنت که هدایا گوشتگات، ابراهیما گربانجاهه آد کرت، داری سر په سر کرتنت و ونی چک اساکی بست و گربانجاهه، دارانی سرا ۱۰ ایر کرت. ۱۱ ابراهیما دست شہارت و کارچی زرت که ونی چکا هلار کنان، بله هداوندئے پریشتگا چه آسمانا ابراهیم تئوار کرت: ”ابراهیم! او ابراهیم!“ ابراهیما پسئو دات: ”جی!“ ۱۲ پریشتگا گوشت: ”ونی دستا بدار و چکا هچ مکن. نون من زانان که تئو هداترسے ائے، چیا که تئو چک و پد نبوئے و ونی بچ، ونی یکین چک هم منا دات.“ ۱۳ ابراهیما چم چست کرتنت و پیشتا چارت، دیستی ته گورانڈے که کانٹی ڏنگران مان گیشتگانت. ابراهیم شت، گورانڈی زرت و ونی چکئے جاگها سوچگی گربانیگ کرت. ۱۴ ابراهیما آ جاگھئے نام کرت ”هداوند چار و گزار کنت“ و تان مرؤچیگا گوشنگ بیت که: ”هداوندئے کوھئے سرا، چار و گزار کنگ بیت.“

۱۵ هداوندئے پریشتگا پدا ابراهیم چه آسمانا گوانک جت. ۱۶ گوشتی: ”هداوند گوشیت:‘ منا ونی سرئے سئونگند انت، تئو که ونی بچئے، ونی یکین چکئے دئیگا چک و پد نبوئے، ۱۷ من هم په راستی ترا برکت دئیان و تئی نسل و پدریچا آنجو باز کنان که آسمانئے استار و تئیابئ ریک آنت. تئی پیشید ونی دُرمانی شهران گرنت و ونی ملکت کننت و ۱۸ زمینئے سجهین کئوم تئی پیشیدئے سئوبا برکت گرنت، چیا که تئو منی هبر زرتگ.“ ۱۹ گڑا ابراهیم ونی هزمتکارانی کردا پر تررت و آ، هوریگا دیم په بیرشیبها راه گپتنت. ابراهیم بیرشیبها

جَهْمَنْد بُوت.

ناهُورئے چُكّ

چِيَزْ وَهَدَا رَنْد إِبْرَاهِيمِش سَهِيْگ كَرْت كَه مِلْكَهَا هَم چُكّ آورْتَگ، پَه تَئِيْنَى
برات ناھُورَا چُكّى پَيَّدا كَرْتَگ. ۲۱ آيَيْئَى ائُولَى چُكّ اوْزِانْت، اوْزِئَى برات بُوز و
كِموَيِيل آنْت، كِموَيِيل، أَرَامِئَى پَتِانْت. ۲۲ اَدَگَه چُكّى كِسِد و هَزْو و پِيلَاداش و
يَدِلاَپ و بِتوَيِيل آنْت. ۲۳ چَه بِتَوِيْلا رِيْكَا پَيَّدا بُوت. إِبْرَاهِيمِيَّى برات ناھُورئَى اَدَ
هَشْتِينْ چُكّ چَه مِلْكَهَا پَيَّدا بُوتَنت. ۲۴ ناھُورئَى سُريَّت كَه نَامِي رَهْوَمَه آت، چَه
آيَا تِبَه و گَهْم و تَهَاش و ماَكَه پَيَّدا بُوتَنت.

سَارَهَئَى مَرك

۱ سَارَهَا يِكَّ سَد و بِيَسْت و هَيْپَت سَالْ أَمْرَ كَرْت. آيَيْئَى زِندَئَى سَالْ و رَوْچ
هَمِينْكَس آتَنت. ۲ سَارَه، گَنْهَانَئَى سَرْذَگَارَا، كِريَهَأَربَها بِيرَانْ بُوت. كِريَهَأَريَهَئَى
دوْمِي نَام هَبْرُون آنْت. إِبْرَاهِيم شَت كَه پُرسَا بِنَنْدِيت و پَه سَارَهَا بَگَرِيت. ۳ پَدا
چَه لَاشَئَى كِرَّا پَاد آتَك و گَون هِيَتِيانْ گَوْشَتِي: ۴ ”مَنْ شَمَئَى نِيَاما درَكَثُوم و
دَرَامِدَ آن. مَنَا پَه كِبرَسْتَانِيَا، زَمِينِي ٹُكَّرَه بَهَا بَدَئِيَّت كَه وَتِي مُرْدَگَا كِبرَ كَرْت
بِكَنَان.“

۵ هِيَتِيانْ پَسْئَو دَات: ”اوْ مَنِي واجَه! مَئَى هَبْرَانْ گَوْش دَار. تَئُو مَئَى
نيَاما پُروَاكِين شَهْزادَگَيَّ اَيَّ. وَتِي مُرْدَگَا مَئَى كِبرَسْتَانا، گَچِينِي جَاگَهِيَا كِبرَ كَن. چَه
ما گَسْ، تَرا چَه تَئِيْيَى مُرْدَگَئَى كِبرَ كَنَگَا نَدارِيت.“

۶ إِبْرَاهِيم پَاد آتَك و آ سَرْذَگَارَئَى مَرْدَم، بِزان هِيَتِيانِي دِيَّما پَه أَدَب سَرِي جَهْل

۸ گون آیان گوشتی: ”اگن شما رازیگ ایت که من و تی مُردگا کبر بکنان،
گڑا منی هبرا گوش داریت و سوھرئے چُک اپرونئے کِردا منی سپارشا بکنیت،
که و تی گارا منی کِردا بها بکنت، هما گار که مکپیلها آبیئے ڈگارئے گذی بھرا انت.
جاگھئے پورھین کیمّتا چه من بگیپت که منا شمئے مُلکا کبرستانے ببیت.“

۹ اپرون هیتی همودا مردمانی نیاما نشتگاٽ. ابراهیمئے پسئوی آنجش
دات که آبیئے شهرئے دروازگئے دپا آتكگین سجھین هیتی بِشکننت: ۱۱ ”انه،
واجه! کیمّتئے هبرا مکن. منی گپا گوش دار. من آگار و ڈگار دوین ترا داتگاٽ انت.
منی اے سجھین مردمانی دیما، آ ڈگار تئیگ انت. و تی مُردگا اوٽا کبر کن.“

۱۲ ابراهیمما پدا آ ملکئے مردمانی دیما سر جهل کرت و ۱۳ گون اپرونا آنچو
گوشتی که مردم بِشکننت: ”اگن منی هبران گوش دارئے، من ڈگارئے کیمّتا دئیان.
اشهیئے زرّان چه من بزور که من و تی مُردگا اوٽا کبر کرت بکنان.“ ۱۴ اپرونا
پسئو دات: ۱۵ ”منی واجه! منی هبرا گوش دار. ڈگارئے کیمّت نگرهئے چار سد
شِکل انت. اے منیگ و تئی نیاما هچے نه انت. و تی مُردگا کبر کن.“ ۱۶ ابراهیمما
اپرونئے هبر ژرت و هما کیمّتی تور کرت که اپرونا گوشتگاٽ و هیتیان
اشکتگاٽ، بزان نگرهئے چار سد شِکل، سئوداگرانی گیشتگین سنگ و تورئے
هسابا.

۱۷ گڑا اپرونئے ڈگار که مکپیلها، ممرھئے نزیگاٽ، سجھین هیتیانی دیما که
شهرئے دروازگا آتكگاٽنت، آ ڈگار و ڈگارئے تھئے گار و سجھین درچک، ابراهیمئے
ملکت بوتننت. ۱۸ نون ابراهیمما و تی لوگی ساره، مکپیلھئے ڈگارئے گارا، گنهانئے
سرزمینا کبر کرت. اے گار ممرھئے نزیگاٽ و ممره هبرونا انت. ۱۹ هیتیان اے
ڈگار گون گارا ابراهیمارا دات که کبرستانے بکنتی.

اساک و ریگا

۱ نون ابراهیم پیر و کماش آت. هداوند ابراهیم هر چیزا برکت داتگات.

۲ ابراهیمئے لوگا کوهنین هزمتکارے هستات که آیینے سجھین کار و بارانی

۳ سروک آت. ابراهیما گون آییا گوشت: ”وتی دستا منی زانئے چیرا ایر کن. من ترا هداوندی سوگندادئیان، آسمان و زمینئے هدائے سوگندادئیان، که چه اے گنهایان، که من اشانی نیاما زند گوازینگا آن، چه اشانی جنگان منی چکا جن ندیئے. ۴ منی ملکا رئوئے و منی چک اساکا همودا چه منی جندی سیادان جنے دئیئے.“

۵ هزمتکارا چه آییا جست کرت: ”بله اگن جنک په اے ملکئے آیگا رازیگ

۶ مبیت، گڑا تئی چکا هما ملکا پر بترینان که تئو چه اودا آتكگئے؟“ ابراهیما گوشت: ”هچبر منی چکا اودا پر مترين. ۷ هداوند، آسمانی هدا، هما که منا چه منی پتئے لوگ و منی پیدائشئے ملکا ادا آورتی، هما هدا که گون من هبری کرت، گسم و سوگندی وارت و کئولی کرت که چه منی نیمگا اے سرڈگار تئی نسل و پدریچئیگ انت، هما هدا وتی پریشتگا چه تئو پیسر راه دنت که تئو چه اودا په منی چکا جنے در گیتک بکئے. ۸ اگن آ جنک گون تئو آیگا رازیگ نبوت، گڑا تئو چه منی اے سوگندادا آزات ائی. بله منی چکا اودا پر مترين.“ ۹ گڑا هزمتکارا دست وتی واجه ابراهیمئے زانئے چیرا ایر کرت و همه سوگند وارت.

۱۰ هزمتکارا چه وتی واجھئے اشتaran ده اشتراز ژرت و رهادگ بوت. چه واجھئے نیمگا تهر تھرین گچینی ٹیکی آییا گون آت. پاد آنک و دیم په آرام نھرئیما رئوان بوت. ناهورئے شهر همودا آت. ۱۱ چه شهرا ڏن، چاتیئے کردا اشتري جوکینتنت. بیگاھئے وهد آت و اے وهد جنین په آپئے گشگا آتكنت.

آییا دُوا کرت و گوشت: ”او هُداوند! منی واجهیں ابراہیمئے هُدا! مرؤچی
 منا سوبین کن و منی واجهیں ابراہیمئے سرا مهربان بئے.^{۱۳} بچار، من اے
 چمگئے کِرَا اوشتاتگان و شھرئے مردمانی جنک په آپئے گشگا پیداک آنت.^{۱۴} هما
 جنک که اگن من گوشت: ’وتی کونزگا جَھل کن، من آپَ وَران، و آییا گوشت: ’بیا
 بُور، من تئیي اشتaran هم آپَ دئیان، من زاناں که همے جنک تئو په وتی
 هزمتکارین اساکا گچین کرتگ. من چه همے گپا زاناں که تئو په منی واجها
 مهربان بوتگئے.“^{۱۵}

آییا آنگت دُوا هلاس نکرتگ آت که رِیگایا وتی کونزگ کوپیگا آت و آتك.
 رِیگا ٻتویلئے جنک آت. ٻتویل ملکھئے مردین چُک آت و ملکه، ابراہیمئے برات
 ناهوئے جَن آت.^{۱۶} جنک سکین شرنگے آت. جنین چُکے آت و آنگت گون هج
 مردینا نئوپتگ آت. رِیگا دیم په چمگا جَھلاد راہ گپت، کونزگی پُر کرت و پدا بُرزاد
 بوت.^{۱۷}

هزمتکار تچانا آئیئے کِرَا شت و گوشتی: ”منا چه وتی کونزگا گمے آپ
 بدئے.“^{۱۸} رِیگایا گوشت: ”بُور، منی واجه!“ زوٹ زوٹا کونزگی گون دوین
 دستان جَھل کرت و آپی دات.^{۱۹} رِیگایا هزمتکار آپ دات، رندا گوشتی: ”من
 تئیي اشتaran هم آپَ دئیان، تان هما وھدا که وٽ بَس بکننت.“^{۲۰} اشتاپ
 اشتاپیا کونزگی تَگارئے تھا هالیگ کرت و دیم په چاتا تچان بوت که دگه آپ
 بیاريت. په آئیئے سجھین اشتaran آپی گشت.^{۲۱} مرد بیٹوار آت و رِیگایا چارگا
 آت تان بزانت بارین هُداوندا منی سپر سوبین کرتگ يا نه.^{۲۲}

اشتران که آپئے ورگ بَس کرت، مردا سُھرئے پُلُوهے در کرت که ڪساس
 شش گرام آت و په آئیئے دستان سُھرئے دو هتلی که هر یکیئے وزن ڪساس سَد و
 بیست گرام آت.^{۲۳} جُستی کرت: ”تئو کئیی جنک ائے؟ منا بگوش، تئیي پتنے

لۆگا جاگه هست که ما و تى شپا اوّدا بگوازىنیں؟” ٢٤ رېکایا گوشت: ”من ېتولئے جنک آن. ېتولیل، ملکه و ناهورئے چُك انت.“ ٢٥ پدا گوشتى: ”مارا کاه و کدیم هم باز هست و چشین جاگه هم هست که شما شپا بداريت.“

٢٦ مردا و تى سر جهل کرت، هداوندئے شگری گپت و گوشتى: ”هداوندا سَتا بات، منى واجهه إبراهيمئه هدايا که گون منى واجها و تى مهر و وپادارى اى برجاه داشتگ و ديم په منى واجھئه سيادانى لۆگئے اے سپرا منى رهشون بوتگ.“ ٢٧ جنک تچان بوت و مائے لۆگئے مردمى هال داتنت.

٢٨ رېکایا براتے هستأت که نامى لابان آت. لابان تچان بوت و چمگئے کِردا، هزمتكارئے نیمگا شت. ٢٩ لابانا که و تى گھارئے پۇنۋئے پُلۇھ و دستئے هقلى دیستنت و آنچو که گھارئے گپى اشكت که آ مردا گون آييا چے گوشتگأت، در آتك و مردئے نیمگا شت. دیستى که مرد چمگئے سرا اشترانى کِردا اوشتاتگ. ٣٠ گوشتى: ”او هداوندئے برکت داتگىن! بىا، دَنَا چىا اوشتاتگئے؟ من لۆگ تئيار كرتگ و په اشترا ان هم جاگەن گىشىنتگ.“

٣١ گڑا مرد لۆگا شت. اشترانى بارىش اىر گىتكىت و اشتريش کاه و کدیم كرتنت. په مردئے جند و همراهان آپش آورت که و تى پادان بشۇدنت. ٣٢ نون ورگىش آورت و دىما داتنت. بله هزمتكارا گوشت: ”من تانکه و تى گپان نجنان، هچ نئوران.“ لابانا گوشت: ”و تى گپان بجن.“ ٣٣ گوشتى: ”من إبراهيمئه هزمتكارے آن.“ ٣٤ هداوندا منى واجه سك باز برکت داتگ و واجه هستومند و أميرے. ٣٥ هداوندا پس و گۆك، هر و اشتىر، ئىگره و تلاھ، گلام و مولد داتگ. ٣٦ منى واجھئى لۆگى سارها پيرانسريا په واجها مردىن چىكى آورتگ و منى واجها و تى سجھىن هستى هماييارا داتگ. ٣٧ منى واجها منا سئوگىند داتگ و گوشتگ: ’منى چُكَا

کنهانی جئے مدائے، چه اے ملکا که ائون من نشتگان. ۴۸ منی پتئے لوگا و منی سیادانی کردا برئو و منی چوکا چه همایان جئے بدئے، ۴۹ من چه وتهی واجها جوست کرت که اگن جنک گون من مئیئیت گون، گڑا؟

۵۰ گوشتی: 'ہداوند، که من آییئے راه ژرتگ، وتهی پریشتگا گون تئو راه دنت و ترا تئیی سپرا سوبین کنت تانکه تئو په منی بچا چه منی جندی مردمان و منی پتکووما جئے در گیتک بکنئے. ۵۱ اگن تئو منی سیادانی کردا برئوئی، چه سوگندما آزات بئے. اگن آ وتهی جنکا مدئینت هم، تئو چه منی سوگندما آزات بئے،'

۵۲ مرؤچی که من اے چمگئے سرا آتكان، گوشتُن: 'او ہداوند! منی واجه ۵۳ ابراهیمئے ہدا! اگن تئیی رزا انت، اے سپرا که من آتكان، اشیا سوبین کن. بچار، من اے چمگئے کردا اوشتاتگان، اگن جنکے آپا بیئیت و منی بگوشان: "منا چه وتهی کونزگا کمے آپ بدئے" و ۵۴ آ منا بگوشیت: "بور، من په تئیی اشتaran هم آپ کشان،" گڑا آ جنک هما بیات که تئو په منی واجھئے چوکا گچین کرتگ.

۵۵ من آنگت دلئے تھا دوا نھلینتگاٹ و ریگایا وتهی کونزگ کوپگا آٹ و آتك. ریگا دیم په چمگا جھلاد راه گپت، شت و آپی گشت. من گون آییا گوشت: 'منا آپ بدئے، ۵۶ آییا په اشتاپی چه کوپگا وتهی کونزگ جھل کرت و گوشت: 'بور. من تئیی اشتaran هم آپ دئیان،' گڑا من آپ وارت و آییا منی اشتaran هم آپ داتنت.

من چه آییا جوست کرت: 'تئو کئیی جنک ائے؟' آییا گوشت: 'بتویلئے جنک آن.

بتویلئے پت ناهور انت و مات ملکه،' گڑا من پلواه پونزا دات و هتلی دستا داتنت و

۵۷ وتهی سرعن جھل کرت و ہداوندی شگر گپت. من، ہداوند وتهی واجه ابراهیمئے ہدا ستا کرت که منا راستین راهی پیش داشت که وتهی واجھئے بچئے سانگا گون واجھئے برائے جنکا بکناینان. ۵۹ نون، اگن شما گون منی واجها مهربان و وپادار بیت، منا جوابے بدئیت. اگن مهربان و وپادار نبیت هم بگوشیت

تانکه من بزانان که راستا برئوان یا چپا.“

لابان و ٻتویلا پسئو دات: ”اے کار چه هُداوندئے نیمگا بوتگ. مارا اشینے ٥٠
بارئوا نه ’ھئو‘ کنگئے اهتیارے هست و نه ’اَنھ‘ کنگئے. ٥١ إش انت رِيکا، زوری و
برئو که تئی واجھئے چُکئے لوگی بیت، هما پئیما که هُداوندا گوشتگ.“

ابراهیمئے هزمتکارا که آیانی اے هبر اشکت، هُداوندئے بارگاها په ادب ٥٢
سری جھل کرت. ٥٣ گڑا هزمتکارا نگره و تلاھئے سهت و زیور و لهتین گد آورت

و رِيکایارا دات. رِيکائے برات و ماتی هم گران کیمتن ٿیکی داتنت. ٥٤ نون
هزمتکار و همراهان ورگ و چرگ وارت و شپا همودا جلتنت. سُهبا که پاد آتكنت،
مردا گوشت: ”منا دیم په منی واجها رهادگ کنیت.“ ٥٥ بله رِيکائے برات و ماتا
پسئو دات: ”جنگا ٻل آنگت په کمے وهدا، دھے روچا مئے کِرا انت، رندا برئویت.“ ٥٦
هزمتکارا گوشت: ”نون که هُداوندا منا منی سپرا سوبین کرتگ، منا مداریت

و رهادگ کنیت که وتی واجھئے کِرا برئوان.“ ٥٧ آیان گوشت: ”شُر، بیا جنگا
تئوار کنین و آبیئے جندا جُست گرین.“ ٥٨ گڑا رِيکا اش تئوار کرت و جُستیش
گپت: ”تئو گون اے مردا رئوئے گون؟“ آیيا پسئو دات: ”ھنو، رئوان گون.“ ٥٩
گڑا آیان وتی گھار رِيکا، رِيکائے شیرماتین مولد، ابراهیمئے هزمتکار و آبیئے همراہ
راہ داتنت. ٦٠ آیان رِيکا برکت دات و گوشتیش:

”مئے گھار! تئو هزارانی هزار باتئے.

تئی نسل و پدریچ وتی بدواهانی شهرانی مستر باتنت.“

گڑا رِيکایا وتی مولد زرتنت و پاد آتك. اشتaran جمّاز بوتنت و آ مردئے ٦١
همراھیا شتنت. اے پئیما هزمتکارا رِيکا ژرت و وتی راھا شت.

نوں اساک چه بھیرلهاي روبيا پر ترّتگ و آتكگآت و نِگيما جَهمَنَد
 بوتگآت. ^{٦٣} بِيْگاهيَا، اساک ڈگارئ سرا گردگا آت و هئالانى تها آت. چمّي
 چست کرتنت و ديسٽى که لهٽين اشتري پيداک إنٽ. ^{٦٤} رِيْكَايا هم چمّي که چست
 کرتنت، اساکى ديسٽى. چه وتى اشترا اير كپٽ و ^{٦٥} گون ھزمٽكارا گوشتى:
 ”اے مرد کئے إنٽ که ڈگارئ سرا ترّانا ديم په ما پيداک إنٽ؟“ ھزمٽكارا گوشت:
 ”اے منى واجه إنٽ.“ گڑا رِيْكَايا چادر زُرت و وتارا مان پوشٽ. ^{٦٦} نون
 ھزمٽكارا، هرجے که بوتگآت، اساک هال دات. ^{٦٧} اساکا رِيْكَا زُرت و وتى مائئى،
 بزان سارهئي گدانَا آورت و گون رِيْكَايا سورى کرت. آ، اساکئ لُوكى بوت و اساکا
 سک دوست آت. اساک که وتى مائئى مرکا گميگ آت، نون آرام گپٽ.

ابراهيمئ مرك

^١ ابراهيمى دگه جنى گپٽگآت که نامى کٽوره آت. ^٢ ابراهيمئ چُك زمران
 و يكشان و ميدان و ميديان و يشباک و شواه چه کٽورها پيدا بوتنٽ. ^٣ چه
 يكشانا شيبا و ديدان پيدا بوتنٽ. ديدانئ او بادگ آشورى و لتوشى و لئيومى
 آتنٽ. ^٤ ميديانئ مرديين چُك، اپاه و ايپر و هنوك و أبيده و إلداه آتنٽ. اے
 سجھين ڪٽورهئ او بادگ آتنٽ.

^٥ ابراهيمى وتى سجھين هستى اساکارا دات. ^٦ هما مرديين چُك که
 ابراهيمى چه سُريتان بوتگآتنٽ، وتى زندا آيانا ٹيکى اي دات و چه وتى چُك اساکا
 دور، روڈراتكى مُلکا راه داتنت.

^٧ ابراهيمى سد و هپتاد و پنج سال أمر کرت و ^٨ وتى گڏي دمى گشت،
 شرّين مزنين امرے کرتى و مُرت. ابراهيم پيريا په دل ايمى گون وتى مُرتگين

۹ مهلوکا هئوار بوت. آیینے چُک اساک و إسمايلا و تى پت ممرهئ نزیگا، مکپیلهئ گارئ تها گبر کرت، هما ڈگارا که هيٺی سوھرئے چُک اپرونئے بوتگات و ۱۰ ابراهیم چه هيٺیان بها زرتگات. ابراهیم همودا و تى لوگی سارهئے کرا کبر کنگ بوت. ۱۱ چه ابراهیمئے مرکا رند هدایا آیینے چُک اساک برکت دات. اساک بهیرلهاي روبيئے نزیگا جهمند بوت.

إسمائيلي نسل و پدریچ

۱۲ ابراهیمئے چُک إسمایل، که چه سارهئے مسri مولد هاچرا پیدا بوتگات، آیینے نسل و پدریچئے کسہ چش انت:

۱۳ إسمائيلي مردین چکانی نام، أمرئے هسابا په رد اش انت:

۱۴ مسترین چُک نبایوت و اے دگه چُک، کیدر و أدبیل و میسام و مشما و دوما و مسما و ۱۵ هداد و تیما و یتور و ناپیش و کدمه انت. ۱۶ هنکین و گدانانی هسابا، إسمایلی چکانی نام همش انت، دوازده سردار، و تی گبیلهانی رد و بندئے سرا. ۱۷ إسمایلا یک سد و سی و هپت سال امر کرت. و تی گڈی دمی گشت و مرت و گون و تی مرتگین مهلوکا هئوار بوت. ۱۸ آیینے او بادگ، مسرئے سیمسرا که دیم په آشورا رئوئے، چه هئولها بگرتان شورئے زمینا جهمند بوتنت. آگون و تی سجھین برatan آرتگ انت.

آکوب و ايسو

۱۹ ابراهیمئے چُک اساکئے کسہ چش انت:

إساكئے پت إبراهيم آت. ٢٠ إساكئے أمر چل سال آت و هدے گون رِيگایا سوری کرت. رِيگا، بِتویل آرمايیئے جنگ و لابان آرمايیئے گھار آت. بِتویل پَدان آرامئے مردمے آت.

إساكئے لوگی سَنْت و بے ائولاد آت و پمیشکا إساكا په و تی لوگیا چه ہُداوندا ذوا لوت. ہُداوندا آبیئے دوا گوش داشت و إساكئے لوگی رِيگائے لپ پُر بوت. ٢١ دوین چک، ماتئے لپا گون يکدوميا گش و چیل کنگا آتنت. رِيگایا

گوشت: ”گون من چیبا چُش بئیگا انت؟“ شت و چه ہُداوندا جُستی کرت. ٢٣ ہُداوندا گوشت:

”دو راج تئی لپا انت.“

دو کئوم چه تئی لپئے تھا سِدیت.

یک راجے چه دومیا زورمندر بیت و

مسترین، گسترینے ہزمتا کنت.“

چُكماتیئے ماہ و رُوچ که پورہ بوتنت، رِيگایا جاڑ آورت. ٢٤ ائولی چک کے پیدا بوت، سُهرگے آت و آبیئے سجھین بدن چو مودی کباها آت. آبیئے نامش ایسسو کرت.

٢٥ رندا آبیئے برات پیدا بوت و پیدا بئیگئے وہدا ایسسوئے پادئے پونزی داشتگات. اے چکئے نامش آکوب کرت. و هدے رِيگایا اے جاڑ آورتنت، إساكا

شست سال آت. ٢٦ چک رُست و مزن بوتنت. ایسو زبردستین شکاریے بوت و دشت و گیابانان گردؤکین مردے آت. آکوب آرامتبین مردے آت و گیشور گданا

نیشتگات. ٢٧ إساكا ایسو دوستتر آت که شکارئے گوشتانی تامی وش بوت. رِيگایا آکوب دوستتر آت.

٢٩) يك رؤچے آکوب نارُشتئے گرادگا آت، ايسو چه گیابانا آتك، شدا چنگ آت.

٣٠) گون آکوبا گوشتى: ”چه اے سُهرىن نارُشتان تُشے دئے گلُمان، چه اے سُهرىنان، كه منا شدا گشت.“ پمیشکا ایسواش ادوم هم گوشت. ٣١) آکوبا پسئو دات: ”ائولا وتي پیدائشى هَكَ منى كِرَا بها كن.“ ٣٢) ایسوا گوشت: ”منا شدا گشت، پیدائشى هَكَ منى چه كارا كئيت؟“ ٣٣) آکوبا گوشت: ”پیسرا گون من سئوگند بور.“ گڑا آييا سئوگند وارت و وتي پیدائشى هَكَ آکوبئ كِرَا بها كرت.

٣٤) نون آکوبا لهتین نگن و ڈالئي نارُشت ایسوارا دات. آييا وارت و رندا پاد آتك و شت. اے پئيما ایسوا وتي پیدائشى هَكَ بے إِزْت كرت.

گون إساكا هُدائے أهد و پئيمان

١) چو بوت كه آسرڈگارا ڈگالي گپت، آبيّد چه آپیسرى ڈگالا كه إبراهيمئ وهدا بوتگآت. إساك، گرارا شت، پيلستيانى بادشاه آبیملکئ كِرَا. ٢) هُداوند، إساكئ دیما زاهر بوت و گوشتى: ”مسرا مرنو. هما سرڈگارا بنند كه من ترا گوشان. ٣) انون همے ملکا درامدیئ پئيما بنند. من گون تئو گون آن و ترا برکت دئيان. اے سجھيin زمينان ترا و تئيي نسل و پدریچارا دئيان و گون تئيي پت إبراهيمى وارتگين سئوگندا بترجم داران. ٤) من تئيي نسل و پدریچا آسمانئ إستارانى ڪساسا باز کنان و اے سجھيin زمينان آيانا دئيان و تئيي نسل و پدریچئ سئوبا زمينئ سجھيin کئوم برکت گرنت، ٥) چيّا كه إبراهيمى منى پرمانبرداري كرت. آييا منى هبر زرت، منى رهبند و پرمان و منى هُكم و كانونى برجاه داشتنت.“ ٦) گڑا إساك گرارا نِشت.

إساك و أبيملک

٧

وهدے اوْدئے مردیان چه اساکا آیئے لۆگیئے بارئوا جُست کرت، چه ٿرسا نگوشتی که منی لوگی انت، گوشتی: ”منی گھار انت.“ آیيا دلا هئیال کرتگات چو مبیت که ادئے مردین منا بکشنت و ریکایا بیرنٹ که آشرنگ.

٨

اساک تان مزنین مُدّتیا همودا نشت. يك روقچے پیلسیانی بادشاہ آبیملکا چه دریگا ڏن جهلا چارت، دیستی که اساک گون وتی جن ریکایا دزجنیا انت.
٩ آبیملکا اساک لوتاینت و گوشت: ”آچه اے تئی جن انت! تئو چیا گوشتگ که منی گھار انت؟“ اساکا پسئو دات: ”من وتی دلا گوشت که آیئے سئوبا يکے منی جندا گشیت.“
١٠ آبیملکا گوشت: ”تئو چیا گون ما چُش کرت؟ اگن منی مردمے گون تئی جنا بوبتیں، تئو گناهه مئے چکا دئور داتگات.“
١١ گڑا آبیملکا سجهین مردم هُكم داتنت: ”هرگس که اے مرد و اشیئے جنا دستا هم پر بکن، آیيا آلم مرکئے سزا دئیگ بیت.“

١٢

اساکا آذگارئے سرا ڪشت و ڪشار کرت و آسالا ڏگارا سَد سَری بَر و سَمر دات، چیا که هداوندا اساک برکت دات.
١٣ اساک سیر و هزگار بوت و مال و هستی ای تان هما هدا گیش بئیان بوت که آسکین مزنین هستومندے جوڙ بوت.
١٤ اساکا رمگ و گورم و هزمتکار آنچو باز آت که پیلسی هسديگ بوتنت و آسجهین چاتش بار دات و هاکا پر کرتنت که اساکئے پت ابراهیمئے هزمتکاران،
ابراهیمئے زمانگا جتگأتنت.

١٥

نون آبیملکا گون اساکا گوشت: ”چه مئے کڙا برئو. تئو سک زورمند ائے و چه مئے هدا درائے.“
١٦ گڙا اساک چه اوْدا در آتك و گرارئے دَرگا وتی گدانی مِک کرتنت و نشت.
١٧ اساکا هما چات در رپتنت که آیئے پت ابراهیمئے زمانگا کوچگ بوتگأتنت و پیلسیان، ابراهیمئے مرکا رند بار داتگأتنت. اساکا اے چات هما نام پر کرتنت که آیئے پتا بستگأتنت.

۱۹ وھدے إساکئے هزمتكاران آدرگئے تھا زمین کوتک، تچوکین آپئے چاتے

دریش گیتک، ۲۰ بلہ گرارئے شپانک گون إساکئے شپانکان اڑتنت و گوشتش: ”اے آپ مئیگ انت.“ گزا إساکا اے چاتئے نام اسک کرت، چیا که گرارئے مردم گون آبیا آڑتگ اتنت. ۲۱ إساکئے هزمتكاران دگه چاتے جت، بلہ إشیئے سرا هم اڑتنت، گزا آبیا اے چاتئے نام ستنہ کرت. ۲۲ إساک چه اوڈا لڈت و شت. دگه چاتے جتی.

نون إشیئے سرا کسما آڑ و کڑ نکرت. إساکا چاتئے نام رھوبوت کرت و گوشتی: ”نون هداوندا مارا پراہ و شاھگانیں جاگھے داتگ و ما هم سرڈگارا سیر و آباد بیین.“

۲۳ ۲۴ إساک چه اوڈا دیم په بیرشیبها شت. هما شپا هداوند آبیئے دیما زاهر بوت و گوشتی: ”من تئی پت ابراهیمئے هدا آن. متّس، چیا که من گون تئو گون آن. من وتي هزمتكار ابراهیمئے سئوبا ترا برکت دئیان و تئی نسل و پدریچا گیشا گیش کنان.“ ۲۵ إساکا اوڈا گربانجاهے آڈ کرت و هداوندئے نامی تئوار کرت. وتي گدانی همودا مک کرت و آبیئے هزمتكاران همودا چاتے جت.

إساک و آبیملکئے آهد و پئیمان

۲۶ آبیملک چه گرارا وتي سلاھکار آھوڑه و وتي پئوجئے سرلشکر پیکولئے همراھيا إساکئے کرا آتك. ۲۷ إساکا چه آیان جست کرت: ”شما گون من دُزمنی کرت و منا چه وتي کرا گلینت. نون چیا منی کرا آتكگیت؟“ ۲۸ آیان پسئو ترینت: ”ما شریئے سرا دیستگ که هداوند گون تئو گون انت، پمیشکا ما گوشت که باید انت مئیشمئے نیاما کسم و سئوگندے ببیت. بیا آهد و پئیمانے بندیں ۲۹ که تئو مارا آزار ندئیئے، آنچو که ما ترا آزار نداتگ و گون تئو شر بوتگین و ترا په سلامتی و ایمنی چه وتي کرا رھادگ کرتگ. نون ما گندیں که ترا چه هداوندئے نیمگا برکت رستگ.“ ۳۰ گزا إساکا په آیان مهمانیے کرت و آیان وارت و نوشت.

٣١

دومى سُهبا ماهِلله پاد آتكنت و إساک و آبیمِلکا گون یکدگرا سئوگند وارت.
إساكا مردم رهادگ کرتنت و آ، چه إساکئے کردا په سلامتى و ايمنى شتنت.

٣٢

هـما رـوـچـا إـسـاـكـئـهـ ـهـزـمـتـكـارـ آـتـكـنـتـ وـ وـتـىـ جـتـگـيـنـ ـچـاتـئـهـ بـارـئـواـ هـاـلـشـ دـاـتـ.
گـوـشـتـىـشـ: ”ـماـ آـپـ درـ گـيـتـكـگـ.“ إـسـاـكـاـ اـ ـچـاتـئـهـ نـامـ شـيـبـهـ كـرـتـ وـ تـانـ رـوـچـ
مرـوـچـيـگـاـ آـشـهـراـ بـيـرـشـيـبـهـ گـوـشـنـتـ.

ايـسـوـئـهـ دـوـ جـنـ

٣٤

وهـدـهـ ايـسـوـئـهـ أـمـرـ چـلـ سـالـ بـوـتـ، گـوـنـ هيـتـيـ گـبـيلـهـيـ بـهـيـرـيـ نـامـيـنـ
مـرـدـيـئـيـ جـنـگـ يـوـديـتـ وـ هيـتـيـ اـيـلـوـنـيـ جـنـگـ بـسـيـمـتـاـ سـورـيـ كـرـتـ.
ايـسـوـئـهـ اـ جـنـانـ، إـسـاـكـ وـ رـيـكـائـيـ زـنـدـگـيـ آـزاـبـ كـرـتـ.

إـسـاـكـ آـكـوـبـاـ بـرـكـتـ دـنـتـ

١

وهـدـهـ إـسـاـكـ پـيـرـ بـوـتـ، چـمـىـ نـذـورـ بـوـتـنـتـ وـ مـئـمـىـ نـكـرـتـ. يـكـ رـوـچـےـ وـتـىـ
مستـرـيـنـ چـكـ، ايـسـوـيـ لـوـٹـ وـ گـوـشـتـ: ”ـأـوـ منـىـ چـكـ!“ آـيـاـ گـوـشـتـ: ”ـجـىـ.“
إـسـاـكـاـ گـوـشـتـ: ”ـبـچـارـ، منـ پـيـرـ آـنـ وـ نـزاـنـانـ كـجـامـ رـوـچـاـ مـرـانـ.“ پـمـيـشـكـاـ وـتـىـ
سـلاـهـانـ، وـتـىـ تـيـرـدانـ وـ كـمـانـاـ بـزـورـ وـ گـيـابـانـاـ بـرـئـوـ وـ پـهـ منـ شـكـارـ بـكـنـ.
وـشتـامـيـنـ وـرـگـےـ پـهـ منـ تـيـارـ كـنـ وـ بـيـارـ كـهـ بـوـرـانـ وـ چـهـ مـرـكـاـ پـيـسـرـ تـراـ بـرـكـتـ بـدـئـيـانـ،
آنـچـيـنـ وـرـگـےـ كـهـ مـنـاـ دـوـسـتـ بـيـتـ.“

٥

وهـدـهـ إـسـاـكـ گـوـنـ وـتـىـ چـكـ ايـسـوـاـ هـبـرـاـ آـتـ، رـيـگـاـ آـيـانـيـ هـبـرـانـ گـوـشـ دـارـگـاـ
آـتـ. ايـسـوـ كـهـ پـهـ شـكـارـئـيـ جـنـگـ وـ آـرـگـاـ گـيـابـانـاـ شـتـ، رـيـگـاـيـاـ گـوـنـ وـتـىـ چـكـ آـكـوـبـاـ

گوشت: ”بچار، من اشکت که تئیی پتا گون تئیی برات ایسوا گوشت: ۷ په من شکارے بکن و بیار و وشتامین ورگه آڈ کن که بوران و چه مارکا پیسر هداوندئے بارگاها ترا برکت بدئيان، ۸ منی چک! نون منی هبرا شر دلگوش کن و همے پئیم که من ترا گوشان، آنچو بکن: ۹ برئو و چه رمگا په من دو شرین شنک بیار که من په تئیی پتا وشتامین ورگه آڈ کرت بکنان، هما پئیما که آییا دوست بیت. ۱۰ پدا بار و تی پتا بدئے که بوارتش و چه مارکا پیسر ترا برکت بدنت.“

۱۱ آکوبا گون و تی مات ریکایا گوشت: ”بله منی برات ایسوئے بدن باز پیٹ پر انت و منی جان ساپ انت. ۱۲ اگن منی پت منا دست پر بکنت، گڑا؟ من آییئے چمان پریکارے بان و برکته بدلنا نالته و تی سرا کاران.“ ۱۳ ماتا گوشت: ”منی چک! تئیی بدلنا نالت منی چکا کپات. بس منی هبرا گوش دار، برئو و شنگان بیار.“

۱۴ گڑا آکوب شت، شنگی گپت و تی ماتئے کردا آورتنت و ماتا وشتامین ورگه هما پئیما آڈ کرت که آکوبئے پتا وش بوت. ۱۵ ریکایا و تی مسترین چک ایسوئے هما شرین گد که لوگا آییئے کردا ایر اتنت، زرت و تی گسترین چک آکوبئے گورا داتنت. ۱۶ آکوبئے گردنه بیپیٹین جاگه و دستی گون شنگانی پوستا پوشتنت. ۱۷ نون آڈ کرتگین وشتامین ورگ و نگنی و تی چک آکوبئے دستا داتنت. ۱۸ آکوب و تی پتئے کردا شت و گوشتی: ”منی پت!“ اساکا گوشت: ”جی منی چک! تئو کئے ائے؟“ ۱۹ آکوبا گوشت: ”من ایسو آن، تئیی ائولی چک. من هما پئیما کرت که تئو گوشتگات. پاد آ، بند و چه منی شکارا چیز بور که منا برکت دات بکئے.“ ۲۰ اساکا و تی چک جوست کرت: ”منی چک! چو زوت تئو چون شکار در گیتک؟“ پسیوی دات: ”هداوندا، تئیی هداایا منا سوبین کرت.“ ۲۱ گڑا اساکا گون آکوبا گوشت: ”منی چک! نزیکتر بیا که من ترا دست پر کرت بکنان

و بزانان که په راستي تئو مني چک ايسو ائے يا نه.“

۲۲ آکوب وتي پت إساکئ نزیگا شت، پتا دست پر کرت و گوشت: ”تئوار

آکوبئیگ انت، بله دست ایسونیگ انت.“ ۲۳ إساکا آکوب پجاه نئیاورت، چیا که نون آکوبئے دستان ایسونی دستانی پئیما باز پٹ پر آت. گڑا إساک آکوبئے برکت دئیگا لگت. ۲۴ إساکا جوست کرت: ”په راستي تئو مني چک ايسو ائے؟“ آیا

پسنو دات: ”ھئو.“ ۲۵ گڑا گوشتی: ”منی چک! چه وتي شکارا گمک بیار که بوړان و رندا ترا برکت بدئیان.“ آکوبا ورگ آورتنت و آیا وارت. شرابی هم آورت و إساکا وارت. ۲۶ نون پتا گوشت: ”منی چک! إدا بیا و منا بچک.“ آکوب آیینے نزیگا شت و چګتی. إساکا که آیینے گدانی بو لگت، آکوبی برکت دات و گوشتی:

”بچار، منی چکئے بو

چو هما گیابانئے و شبوا انت

که هداوندا برکت داتگ.

۲۸ هدا ترا چه آسمانئے نوډ و

زمینئے سیری و هزگاریا

بیهساب دان و تازگین شراب بدئیات.

۲۹ کئوم تئیی هزمتا بکناتنت و

راج تئیی دیما کونڈان کپاتنت.

وْتى براتانى واجه باتئے و

تئيى ماتئے چُكَّ

تئيى دىيما كوندان كپاتنت.

هرگس ترا نالٰت كنٰت،

وت نالٰتى بات و

هرگس كه ترا برکت دنٰت،

آييا برکت برسات.“

ايسمو برکت لؤٹيت

إساكا آكوبئي برکت دئيگ هلاس كرتگاٽ و آكوب نوکى چه وْتى پت ۳۰

إساكئي كِرَا شتگاٽ كه آيبيئي برات ايسمو چه شكارا آتك. ۳۱ آييا هم وشتامين ورگے آذ كرت و په وْتى پتا آورت. گوشتى: ”منى پت! پاد آ، بنند و چه منى شكارا چيز بور كه منا برکت دات بكتئي.“ ۳۲ آيبيئي پت إساكا گوشت: ”تئو كئي ائي؟“

آييا يسّئو دات: ”من تئيى چُكَّ آن، ايسمو آن، تئيى ائولى چُكَّ.“ ۳۳ نون إساكا بلاهين لرذگي جانا كپت و گوشتى: ”گِرَا آكئي اٽ كه شكارے جت و په من آورتى و من تئيى آيگا دمانے پيسروارت و آييارا برکت دات؟ و آلم آييا برکت رسيت.“

وهده ايسموا وْتى پتئي هبر إشكنتن، بلاهين پريياتي جتي. گون وْتى پتا ۳۴

گوشتى: ”منا برکت دئي، منى پت! منا هم برکت بدئي.“ ۳۵ بله إساكا گوشت:

”تئيى برات په مَكر و پرِيَب آتك و تئيى برکتى بُرت.“ ۳۶ ايسموا گوشت:

”پمیشکا نامی آکوب انت. اے دومی رند انت که منا ریپینیت. پیسرا منی پیدائشی هگی وارت و نون منی برکتی بُرت.“ پدا جُستی کرت: ”تئو په من هچ برکت پَشت نگیتکگ؟“

۳۷ اساکا گوشت: ”من آییارا تئیی واجه کرتگ و آیینے سجھین سیاد آیینے ہزمتکار کرتگ آنت. من آییارا گون دان و تازگین شرابا رِزک و رُوزیگ بکشاتگ. نون په تئو چے کرت کنان، منی چُک؟“ ۳۸ ایسوا گون وتی پتا گوشت: ”منی پت! تئیی کرنا برکت همے یکین آت؟ منا هم برکت بدئے، منی پت!“ و ایسوا زار زارا گریت.

۳۹ آیینے پت اساکا گوشت:

”تئیی هنکین چه زمینئ سیری و هزگاریا بیبھر بیت و
چه بُرزین آسمانئ نوdan هم.

۴۰ تئو په زهم وتی رُوزیگا در گیجئے و

وتی براتئ ہزمتا کنئے،

بله وهدے بیزار بئے،

وتی براتئ جُگا

چه وتی گردن کشئے و چگل دئیئے.“

۴۱ چه هما وھدا ایسوا په آکوبا کینگ دلا داشت، هما برکتئ سئوبا که پتا آییارا داتگات. دلا گوشتی: ”منی پتئ پُرسئ رُچ نزیک آنت. رندا وتی برات آکوبا گُشان.“

آکوب تچیت و هارانا رئوت

وهدے رِیکاًیا هال رَست که آیینے مسترین چُک ایسوا چے گوشتگ، وتی گسترین چُک آکوبی لؤٹ و گوشتی: ”تئی برات ایسوا دل وش کرتگ که آکوبا گشان و وتی بیرا گران.^{۴۲} منی چُک! نون منی هبرا بگر. زوت چه إدا بتج و هارانا، منی برات لابانئے کِرَا برئو.^{۴۳} چیز وہدا هماینے کِرَا بدار تانکه تئی برات وتی زهران ایر بیارت.^{۴۴} تئی براتئے زهر که ایر کاینت و آکارا بیھئیال کنت که تئو گون آبیا کرتگ، من په تئو کلئوے راه دئیان. گُڑا چه اوڈا واتر کن و بیا. چیا یکین رُوچا من شما دوینان بباھینان؟“^{۴۵}

نون رِیکاًیا گون اساکا گوشت: ”من اے هيٽی جنینانی سئوبا چه زندگیا بیزار آن. اگن آکوبا چه اے ملکئے جنگان، چه اے ورین هيٽی جنگان یکے سانگ کرت، گُڑا من بمراتان.“^{۴۶}

۱ اساکا آکوب لؤٹاینت و برکت دات. هُكمی دات و گوشتی: ”کنهانی جنگ سانگ مکن.^۲ زوت پَدّان آراما برئو، وتی ماتئے پت ٻتویلئے لؤگا. همودا، گون وتی ماتئے برات لابانئے جنگیا سور کن.^۳ پُرواکین هُدا ترا برکت بدئیات و پُرسمر کنات. ترا گیشا گیش کنات و تئو کئومانی رُمبے بائئے.^۴ هُدا ترا و تئی نسل و پدریچا هما برکتا بدئیات که ابراهیمارا داتگی، که هما سرڈگارئے واهند بئی که انون اوڈا دَرامدیئے پئیما زند گوازینگا ائی، هما سرڈگار که هُدا ایا ابراهیمارا بکشاتگ.“^۵ گُڑا اساکا آکوب راه دات و آکوب پَدّان آراما ٻتویل آرماینے چُک لابانئے کِرَا شت. لابان، ایسوا و آکوبئے مات رِیکائے برات آت.

۶ ایسوا سهیگ بوت که اساکا آکوب برکت داتگ و پَدّان آراما رهادگ کرتگ که همودا جنے بگیپت. آے گپا هم سهیگ بوت که برکت دئیگئے وہدا اساکا آکوب

هُكم داتگ که: ”گنهانی جنکے سانگ مکن“ و ۷ آکوبا پت و مائئے هبر گپتگ و پدّان آراما شتگ. ۸ نون ایسو سرید بوت که گنهانی جنین منی پت اساکا چینچُک نادوست آنت. ۹ پمیشکا اسمایلئے کِرَا شت و وتی پیسری جنانی سرا، ابراهیمئے اسمایلین چُکئے جنکی گپت. جنکے نام مهالَت آت و نبایوئے گھار آت.

آکوبئے واب

۱۰ آکوب چه بیرسیبها در آتك و دیم په هارانا شت. ۱۱ یک جاگھیا که رست، شپا همودا داشتی، چیا که روچ ایر شتگات. هما جاگها سنگے زرت و سرئے چیرایی کرت و تچک بوت. ۱۲ واې دیستی ته پدانکے که یک سرے زمينا انتی و دومی سر آسمانا و هُدائی پریشتگ سر کپنټ و ایر کپنټ. ۱۳ هُداوند چه پدانکا بُرزتر اوشتاتگات. گوشتی: ”من هُداوند آن، تئیی پت ابراهیمئے هُدا و اساکئے هُدا. اے زمینئے سرا که تئو اثون و پتگئے، من إشیا ترا و تئیی نسل و پدریچارا دئیان. ۱۴ تئیی چُک و نُماسگ زمینئے هاکانی کساسا باز بنت و شما روڈراتک و روئند و شمال و جنوب، چارین نیمگان تالان بیت. زمینئے سجھین کئوم تئیی و تئیی نسل و پدریچئے سئوبا برکت گرنټ. ۱۵ بچار، من گون تئو گون آن و هر کجا که رئوئے تئیی چار و گزارا کنان و ترا پدا همے سرڈگارا کاران. تانکه من گون تئو وتی کئول پوره نکرتگ، ترا یله ندئیان.“ ۱۶ آکوب که چه وابا پاد آتك، گون وت گوشتی: ”بیشک هُداوند همے جاگها انت و من نزانتگ.“ ۱۷ ٿرست و گوشتی: ”اے جاگه دلا آپ کنت. اے الّما هُدائی جندئے لوگ انت، ارشئے دروازگ انت.“ ۱۸ دومی سُهبا ماھلہ آکوب پاد آتك، وتی سرئے چیرئے سنگی زرت و چیدگے آڈی کرت و روگنی پر ریتک. ۱۹ آ جاگھئے نامی بئیتايل کرت. چوناها آ شهرئے نام پیسرا لوز آت.

٢٠ نون آکوبا کئولے کرت، گوشتی: ”اے سپرا که من رئوگا آن، اگن هُدا گون
 ۲۱ من گون بیت و منی پاسپانیا بکنت، اگن منا په ورگا نگن و پوشگا پُچ بندت،
 ۲۲ که په سلامتی پر بتزان و وتی پتئے لوگا برسان، گڑا هداوند منی هُدا بیت.
 اے سنگ که من په چیدگ مک کرتگ، هدائے لوگ بیت. هرچے که تئو هُدا منا
 دئیئے، آبیئے دهیکا آلما ترا دئیان.“

آکوب پَدَانَ أَرَامَا سَرَّ بَيْت

١ آکوب راه گپت، شت و شت تانکه روڈراتکی مردمانی مُلکا سر بوت.
 اوّدا دیستی ته دشتا چاتے و سئے رمگ چاتئے نزیگا ویتگ، چیا که مردمان اے
 رمگ چه همے چاتا آپ داتنت. بلاهین سنگے چاتئے دیا آت. ٣ وهدے سجھین
 رمگ اوّدا مجّ بوتننت، شپانکان آسنگ چه چاتئے دیا کنزینت، پس آپ داتنت و
 سنگ پدا هما جاگها، چاتئے دیا ایز کرت. ٤ آکوبا گون آیان گوشت: ”براتان! شما
 گجبیگ ایت؟“ پسّواش دات: ”هارانئ مردم این.“ ٥ آکوبا جُست کرتنت: ”شما
 ناهورئے چک لابانا پِجاهَ کاریت؟“ آیان گوشت: ”هئو، زانینی.“ ٦ آکوبا جُست
 کرت: ”لابان دراه و سلامت انت؟“ آیان پسّواش دات: ”هئو، دراه و سلامت انت و
 اش انت آبیئے جنک راهیل گون پسان پیداک انت.“ ٧ آکوبا گوشت: ”بچار،
 رُوج آنگت بُرز انت و رمگانی مُج بشیگئے وهد نه انت. پسان آپ بدئیت و کھچران
 بریت.“ ٨ پسّواش دات: ”تانکه سجھین رمگ مُج مبنت و سنگ چه چاتئے دیا
 کنزینگ مبیت، ما پسان آپ دات نکنین. رندا آپش دئیین.“

٩ آکوب آنگت گون آیان هبرا آت که راهیل گون وتی پتئے پسان آتك و
 رست. راهیل وتی پتئے پسانی شپانک آت. ١٠ وهدے آکوبا وتی ماتئے برات
 لابائے جنک راهیل و لابائے پس دیستنت، دیم په چاتا شت، سنگی چه چاتئے دیا

کنزینت و وتی ناکوئے پسی آپ داتنت. ⑪ آکوبا راهیل چُگت و گون بُرزین
 تئواریا گریوگی بندات کرت. ⑫ راهیلی هال دات که من تئی پتئے سیاد آن و
 ریکائے چک آن. راهیل تچانا شت و وتی پتی هال دات. ⑬ لابانا آنچو که وتی
 گھارزاداتک آکوبئے هال اشکت، تچانا آتك، آکوبی گورامباز کرت، چُگت و وتی لؤگا
 برتنی. آکوبا سجھین گپ گون لابانا جتنن و ⑭ لابانا گون آییا گوشت: ”تئو منی
 هڈ و هون ائے.“ آکوب تان ماهیا آییئے کِردا جَلت.

آکوب گون لابانئے جنگان سور کنت

⑮ گڑا لابانا گون آکوبا گوشت: ”بِلی تئو منی سیاد ائے، بلہ په من مُپتا کار
 مکن. منا وتی مُزا بگوش.“ ⑯ لابانا دو جنین چک هست آت. مسترینئے نام لیاہ
 آت و گسترنئے نام راهیل. ⑰ لیاھئے چم بیچلوہ آتنن بلہ راهیل شررنگے آت و
 ڈیل و بالادا جلوہناک آت. ⑱ آکوبا راهیل دوست بوت، گوشتی: ”اگن منا وتی
 گسترنئن جنک راهیلا بدئیئے، من په تئو هپت سالا کار کنان.“ ⑲ لابانا گوشت:
 ”شرتر انت که من راهیلا دگه مردیئے بدلا ترا بدئیان. همدا منی کِردا بدار.“ ⑳
 گڑا آکوبا په راهیلئیگی تان هپت سالا کار کرت، بلہ راهیلی آنچو دوست آت که
 آکوبئے دلا اے هپتین سال پوره لهتین رفچ آتنن. ㉑ نون آکوبا گون لابانا
 گوشت: ”منی زالا منا بدئے. منی هپتین سال سرجم بوتگا نت و نون من گون آییا
 هور بئیگ لؤٹان.“

㉒ لابانا اوڈئے سجھین مردم لوئتنن و داوَتے کرت. ㉓ شب که بوت، وتی
 جنک لیاھی زرت و آکوبئے کِردا برت و آکوب گون آییا هور بوت. ㉔ لابانا وتی
 مولد زلپه وتی جنگارا دات که آییئے هزمتا بکنت. ㉕ سُھب که بوت، آکوبا

دیست که وئی، اے وَه لیاہ انت. گُزا گون لابانا گوشتی: ”اے چوئین کارے که تئو گون من کرت؟ من په راهیلا تئی ھزمنت نکرت؟ تئو چیا منا رد دات؟“ ۲۶ لابانا پسئو دات: ”مئے رسم اے نه انت که گستريں جنگا چه مسترينا پیسر سور بدئین. ۲۷ اے سورئے هپتگا پوره کن، گسترينا هم ترا دئین، بله په من دگه هپت سالا کار کن.“ ۲۸ آکوبا آنچش کرت و لیاھئے هپتگی پوره کرت و لابانا وتنی آدگه جنگ، راهیل گون آکوبا سور دات. ۲۹ لابانا وتنی مولد بله وتنی جنگ راهیلارا دات که آیئی ھزمنتا بکنت. ۳۰ آکوب گون راهیلا هم هُر بوت. راهیلی چه لیاها دوستتر ات. آکوبا دگه هپت سال په لابانا ھزمنت کرت.

آکوبئے چک

۳۱ وھدے ھداوندا دیست که لیاہ آکوبا نادوست انت، آییارا چکی دات، بله راهیل سَنْث و بے ائولاد ات. ۳۲ لیاہ لایپُر بوت و مردین چکے آورتی و چکئے نامی روپن کرت. گوشتی: ”ھداوندا منی بزگی دیست. منی مرد نون الما منا دوست داریت.“ ۳۳ لیاہ پدا لایپُر بوت و وھدے مردین چکے آورتی، گوشتی: ”ھداوندا دیست که من نادوستے آن، پمیشکا منا اے چکی هم دات.“ گُزا چکئے نامی شمون کرت. ۳۴ آپدا لایپُر بوت و وھدے مردین چکے آورتی، گوشتی: ”نون، چه اد و دیم منی مرد منا دوست داریت که من په آییا سئے مردین چک اورتگ.“ پمیشکا اے چکئے نامِش لاوی کرت. ۳۵ لیاہ پدا لایپُر بوت و وھدے مردین چکے آورتی، گوشتی: ”نون من ھداوندا نازینان.“ گُزا چکئے نامی یهودا کرت. چه اد و رند چکئے آرگی بند بوت.

۱ وھدے راهیلا دیست که من په آکوبا هچ چک نئیاورتگ، وتنی گھارئے سرا هسَدِیگ بوت. گُزا گون آکوبا گوشتی: ”منا چک و ائولاد بدئے، اگن نه من مِران.“

۲ آکوب آیینے سرا زهر گپت و گوشتی: ”زانا من هُدا آن که تئیں دیمُن داشتگ
که چُک مئیارئے؟“ ۳ راهیلا گوشت: ”اِش اِنت منی مولد بِلَه. گون اشیا و پت و
واب بکن که په من چُک بیاریت و آیینے برکتا منا هم ائولاد ببیت.“

۴ گڑا راهیلا و تی مولد بِلَه په جَنی آکوبارا دات و آکوبا گون آییا و پت و واب
کرت. ۵ بِلَه لَاب پُرْ بوت و په آکوبا مردین چُکے آورتی. ۶ گڑا راهیلا گوشت:
”هُدايا منی دادرسی کرتگ. منی پریاتی گوش داشتگ و منا چُکے داتگی.“
پمیشکا آیینے نامی دان کرت.

۷ راهیلئے مولد بِلَه پدا لَاب پُرْ بوت و په آکوبا دگه مردین چُکے آورتی.
گڑا راهیلا گوشت: ”منا گون و تی گهارا مزنین جنگ و جیزه بوتگ و من گُننگ.“
پمیشکا اے چُکئے نامی نپتالی کرت.

۸ بله وهدے لیاها دیست که من چُک آورت نکنان، و تی مولد زلپھی چست
کرت و په جَنی آکوبارا دات. ۹ گڑا لیاھئے مولد زلپھا په آکوبا مردین چُکے آورت
و ۱۰ لیاها گوشت: ”چونین و شین بَهتے!“ پمیشکا اے چُکئے نامی جاد کرت.
لیاھئے مولد زلپھا په آکوبا دگه مردین چُکے آورت. ۱۱ گڑا لیاها گوشت: ”من سک
گل آن. جنینان منی نام کرتگ ”گلاتون“. ۱۲ پمیشکا چُکئے نامی آشِر کرت.

۱۳ گلهئے رون و موشئے وہدا روپن شت و ڈگاریا لهتین مهرکاھی در گیتک و
په و تی مات لیاها آورت. گڑا راهیلا گون لیاها گوشت: ”چه و تی چُکئے مهرکاھان
منا کمے بدئ.“ ۱۴ بله لیاها گوشت: ”تئو منی مرد برتگ، بَس نه اِنت؟ نون منی
چُکئے مهرکاھان هم پچ گرئے؟“ راهیلا گوشت: ”شَر اِنت، تئی چُکئے مهرکاھانی
مُزا، انشپی آکوب گون تئو بوپسیت.“ ۱۵ گڑا وهدے آکوب بیگاھئے وہدا چه
ڈگارا پر تَرَت، لیاھ ڈنَا آیینے دیما در آتك و گون آییا گوشتی: ”گون من بوپس که

من وتي چکئے مهرکاهاني بدلا ترا كريه كرتگ. ”گڑا آشپا آكوبا گون ليهاها وپت و
واب كرت. ١٧ هدايا لياهئي پرييات گوش داشت و لياه لابپر بوت و پنچمي رندا

په آكوبا مرديين چکے آورتى. ١٨ گڑا ليها گوشت: ”من وتي مولد وتي مردارا
دات و هدايا مني مڙ دات.“ گڑا اے چکئے نامي ايساكار كرت. ١٩ لياه پدا لابپر
بوت و ششمی رندا په آكوبا مرديين چکے آورتى. ٢٠ گڑا ليها گوشت: ”هدايا منا
کيمتبيين سئوگاتي بکشاتگ. نون مني مرد مني إزتا کنت که من په آبيا شش
مرديين چک آورتگ.“ گڑا چکئے نامي زبولون كرت.

٢٢ مڏتيا رند ليها جنین چکے آورت و آبيئي نامي دينه كرت. نون هدا
راهيلئي تراناگا كپت، آبيئي نيمگا دلگوشى گور كرت و چکے بکشاتي. ٢٣ راهيل
٢٤ لابپر بوت و مرديين چکے آورتى. گوشتى: ”هدايا مني گمشريي دور كرتگ.“
پميشكا چکئے نامي ايسيپ كرت. گوشتى: ”هداوند منا دگه مرديين چکے هم
بدائيات.“

آکوب مالدار بيت

٢٥ وهد راهيلا ايسيپ آورت، آكوبا گون لابانا گوشت: ”نون منا رزا بدئي که
وتي جندئي ڈيها واتر کنان. ٢٦ په اے جن و چکانېگي که تئي ھزمٿن كرتگ،
إشان منا بدئي که زورانش و رئوان. تئو وٿ زانئي که من په تئو چينچڪ کار
كرتگ.“ ٢٧ لابانا گوشت: ”منا إزت بدئي. ڏزبندئي کنان همدا بدار. من پال جٿگ و
منا اے سريدي رستگ که هداوندا په تئييگي منا برکت داتگ.“ ٢٨ پدا گوشتى:
”وتي مڙا بگوش، ترا دئيانى.“

٢٩ آكوبا گوشت: ”تئو زانئي که من چه پئيما په تئو کار كرتگ و تئي مال و

دَلَوْتْ مِنْ چَوْنْ شَرْ دَاشْتَگَأَنْتْ. ٣٠ چَهْ مِنْ آيِگَا پِيَسِرْ تِرا كَمُكْ هَسْتَأَتْ وْ نُونْ سَكْ بازْ بُوتَگَأَنْتْ. هَرْ جَاهْ كَهْ مِنْ وْتَى پَادْ اَيْرْ كَرْتَگْ، هُداونَدَا تِرا هَمْؤَدَا بِرْكَ دَاتَگْ. بَلَهْ مِنْ كَدِي پَهْ وْتَى جَنْدَئِي لَوْگَا كَارَے بِكَنَانْ؟ ٣١ لَابَانَا جُسْتَ كَرْتْ: ”تِرا چَسْ بِدَئِيَانْ؟“ آكُوبَا پِسْئَوْ تَرَيْنِتْ: ”مَنَا هَچْ مَدَئِي، بَلَهْ اَكَنْ اَيْكِيَنْ كَارَا پَهْ مِنْ بِكَنَئِي، كَرْأَا مِنْ آنَگَتْ تَيْئِي رَمَگَئِي شِپَانَكِي وْ پَاسِپَانِيَا كَنَانْ. ٣٢ بِلْ مَرْوَچِي تَيْئِي سَرْجَمِينْ رَمَگَانِي نِياما گَرْدَانْ. سَجَّهِيَنْ ٹِكْ ٹِكِيَنْ إِسَيْيَتِپَسْ وْ سِيَاهِيَنْ گَورَانْدْ وْ سَجَّهِيَنْ ٹِكْ ٹِكِيَنْ سِيَاهِيَپَسَانْ جَتَا كَنَانْ. اَءْ مِنْ مُزْ بِنْتْ. ٣٣ بَانَدَا رَوْجَ اَكَنْ هَمَيْ مُزْ بَچَارَئِي كَهْ تَئُو مِنَا دَاتَگْ، مِنْ رَاسْتِي وْ تَچَكِي وْتَ پَهْ مِنْ گَواهِي دَنْتْ. اَكَنْ تَئُو مِنْ كِرَا آنَچِيَنْ سِيَاهِيَپَسِيَ درْ گِيَتَكْ كَهْ ٹِكْ ٹِكْ مَبِيتْ يَا آنَچِيَنْ گَورَانَدَ كَهْ رَنْگِي سِيَاهِ مَبِيتْ، بِزانْ آ دُزْتَگِيَنْ مَالِيْ. ٣٤ لَابَانَا گَوَشْتْ: ”شَرْ إِنْتْ. آنَچُشْ كِنِيَنْ.“ ٣٥ آ رَوْجِي لَابَانَا سَجَّهِيَنْ ٹِكْ وْ ئَگَارِيَنْ پَاچَنْ، سَرْجَمِينْ ٹِكْ ٹِكِيَنْ بُزْ كَهْ إِسَيْيَتِيَنْ نِشَانِشِ پِرَآتْ وْ سَجَّهِيَنْ سِيَاهِيَنْ گَورَانْدْ جَتَا كَرْتْ وْ وْتَى مَرَدِيَنْ چُكَانِي دَسْتا دَاتْ وْ ٣٦ چَهْ آكُوبَا سَئِيَ رَوْجَهِيَ رَاهَا دَورْ بِرْتَنْتْ. اَءْ وَهَا آكُوبْ، لَابَانِيَ دَكَهْ پَسَانْ چَارِيَنْگَا أَتْ.

٣٧ بَلَهْ آكُوبَا إِسَيْيَدارْ، بَادَامْ وْ چَنَالَانِي نُوكْ بُرْتَگِيَنْ شَاهَرْ زُرتْ وْ پَوْسَتْ پَاتَكْ وْ شَاهَرَانِي تَهْيَإِسَيْيَتِيَ دَرا كَرْتَنْتْ كَهْ إِسَيْيَتِيَنْ تَلْ زَاهِرِ بِنْتْ. پَدا پَاتَگِيَنْ ٣٨ شَاهَرِيَ زُرتْ وْ آپَدَانِيَ تَهَا اَيْرْ كَرْتَنْتْ كَهْ دَلَوْتْ كَهْ آپَا كَايَنْتْ، شَاهَرِشِ دِيَمَا بِنْتْ. وَهْرَئِي وَهَا، دَلَوْتْ كَهْ آپَا آتَكَنْتْ، ٣٩ شَاهَرَانِي دِيَمَا جُيَثْ بُوتَنْتْ. پَمِيشَكَا ٹِكْ وْ ئَگَارِيَنْ چُكَشْ آورَتْ.

٤٠ آكُوبَا گَسَانِيَنْ گَورَگْ جَتَا كَرْتَنْتْ وْ اَءْ دَگَرَانِي دِيَمِيَ گُونْ ئَگَارِيَنْ پَسْ وْ سِيَاهِيَنْ پَسَانْ كَرْتْ كَهْ لَابَانِيَگَ أَتَنْتْ. اَءْ پَئِيمَا وْتَى دَلَوَتِي جَتَا كَرْتَنْتْ وْ گُونْ لَابَانِيَ دَلَوَتَانْ هَوْرِي نَكَرْتَنْتْ. ٤١ هَرْ وَهَا كَهْ زِرِنِگِيَنْ مَادِگِيَنْ دَلَوَتْ وَهْرَ بُوتَنْتْ،

آکوبا شاھر آیانی دیمئے آپدانا نی تھا ایز کرتنت که دلوات اے شاھر انی کرا جپت ببنت. ۴۲ بلہ هما پس کہ نزور آتنت، شاھری آیانی دیما ایر نکرتنت. اے پئیما نزورین پس لابائے نیمگا شتنن و زرنگین آکوبئے نیمگا. ۴۳ اے ڈوللا آکوب سک سیر و آباد بوت و بلاهین رمگانی واہند بوت. گلام و مولد و اشتہر و هری هم باز بوت.

آکوب چه لابائے کرا تچیت

۱ آکوبا اشکت که لابائے چک گوشگا آنت: ”آکوبا مئے پتئے سجھین مال و هستی پشتنا گشتگ. چہ مئے پتئے مالان وتا چو سیر و هزگاری کرتگ.“ آکوب سرید بوت که لابان منا پیسری پئیما نچاریت.

۲ گرا هداوندا گون آکوبا گوشت: ”وتی پت و پیڑک و سیادانی ملکا واتر کن. من گون تئو گون آن.“ آکوبا په راهیل و لیاها کلئوے دیم دات که گیابانا، منی رمگئے گھمرا بیایت. ۳ گون آیان گوشتی: ”من گندان که شمئے پت منا پیسری پئیما نچاریت، بلہ منی پتئے هدا گون من گون بوتگ. ۴ شما زانیت که من گون و تی سجھین واک و توانا په شمئے پتا کار کرتگ، ۵ بلہ انگت شمئے پتا منا رَد داتگ و منی مُری ده رندا بدل کرتگ، بلہ هدا یا شمئے پت نہ اشت که منا تاوان بدنت. ۶ وھدے لابانا گوشت: ”ٹک ٹکین پس تئی مُر بنت، سجھین رمگانی زنک و بر ٹک ٹکین بوتنت. وھدے آییا گوشت: ”نگار نگارین پس تئی مُر بنت، سجھین رمگانی زنک و بر نگار نگارین بوتنت. ۷ اے پئیما هدا یا شمئے پتئے رمگ پچ گپت و منا داتنت.

۸ یک رندے، رمگئے وھرئے موسمما من وابے دیست که من و تی سر چست

کرت و دیست که هما پاچن که رمگئے بُزان راینت، ڦِک و ڦگارین آنت. ۱۱ گڑا

هُدائے پریشتگا وابئے تها منا گوشت: ”آکوب! من گوشت: ’جی؛“ ۱۲ گوشتی:
’سرا چست کن و بچار، رمگئے بُزانی راینوکین سجھین پاچن ڦِک و ڦگارین آنت.

من دیستگ که لابانا گون نتو چے کرتگ. ۱۳ من بئیت ایلئے هُدا آن، هما جاگھئے
هُدا آن که تئو اودا چیدگیارا روگن پر مُشت و گون من کئولے کرت. نون پاد آ، چه
اے سرڈگارا در آ و وتی پیدائشی مُلکا واتر کن.“ ۱۴ راهیل و لیاها گوشت: ’مارا
وه نون پتئے لوگا میراسے نیست. ۱۵ آ مارا هم دَرامدیئے هسابا چاریت. آیا مارا
بها وه کرتگ، مئے بهائے زَری هم وارتگ آنت. ۱۶ آ سجھین مال که هُدا یا چه مئے
پتا پچ گپت، آلما مئیگ و مئے چکانیگ انت. گڑا هما پئیما بکن که هُدا یا ترا
گوشتگ.“ ۱۷

گڑا آکوب پاد آتك، وتی جَن و چُکّی اشتaran جَمّاز کرتنت و ۱۸ پَدان آراما
وتی گتتگین سجھین مال و هستی ای ژرت و وتی سجھین رمگی سر دئیان کرت
و دیم په گنهانئے مُلکا وتی پت اساکئے نیمگا راه گپت. ۱۹

۲۰ لابان پسانی چینا شتگأت. راهیلا وتی پتئے لوگئے بُتین هُدا دُرّنت.
آکوبا لابان آرمایی رَد دات، هالی ندات و چه لابانئے کِرَا تَتک. ۲۱ آکوب گون وتی
سجھین مال و هستیا تَتک، چه پراتئے کئورا گوشت و وتی دیمی گون گلیادئے
کوہستگین دمگا کرت. ۲۲

لابان آکوبئے رندا گپیت

۲۳ سئیمی روچا لابانا هال رَست که آکوب ٿتکگ. لابانا وتی سیاد زرتنت
و تان هپت روچا آکوبئے رندا گپت و گلیادئے کوہستگین دمگا رَسینتی. هُدا
شپا لابان آرماییئے وابا آتك و گوشتی: ”هَبردار! آکوبا هچ مگوش، نه شر، نه

هَرَاب.“

۲۵ اے وھدا که لابان گون آکوبا دُچار کپت، آکوبا وتنی گدان گلیادئے کوھستگین دمگا مک کرتگات و لابان و سیادان هم همودا وتنی گدان مک کرتنت.

۲۶ لابانا گون آکوبا گوشت: ”تئو چیا چو کرت؟ تئو منا رَد دات و منی جنگ چو جنگی بندیگان بُرتنت.

۲۷ تئو چیا منا رَد دات و چیرکایی تتكئ؟ چیا منا هالن ندات؟ من شمارا په شادھی گون سئوت و گنجاری و چنگئے سازان رهادگ

۲۸ کرتگات. تئو اینچکا هم سبر نکرت که من وتنی نماسگ و جنگان بچکان و رُکست بکنان. تئو هُرْ و آهمکین کارے کرت.

۲۹ من ترا آزار دات کنان، بله دُوشی تئی پتئے هُدايا گون من گوشت: ’هبردار! آکوبا هچ مگوش، نه شر، نه

۳۰ هراب؛ تئو پمیشکا شتئے که ترا په وتنی پتئے لوگا سک زهير کنگا آت، بله تئو منی هُدا چیا دُزْتنت؟“

۳۱ آکوبا پسّئو دات: ”منا ٿرست که تئو وتنی جنگان پچ

گرئي، بله اگن تئو وتنی هُدا گسیئي کردا در گیتکنت، آکشگ بيٽ. منی سجھئين مال و هستیا بچار، اگن اشان تئی چیز مان، مردمانی دیما منا پیشی دار و

بری.“ آکوبا نزانت که اے بُتین هُدا راهیلا دُزْتگ آنت.

۳۲ گڑا لابانا آکوبئے گدان و لیاهئے گدان و دوین مولدانی گدان پتِتنت، بله هچی نديست. وھدے چه لیاهئے گداندا در آتك، راهیلئے گداندا پُترت،

۳۳ بله راهیلا بُتین هُدا ڙرتگ و وتنی اشتري لچا کرتگاتنت و وت لچئے سرا نشتگات.

۳۴ لابانا سجھئين گدان پتِت، بله هچی نديست. راهیلا گون وتنی پتا گوشت:

”واجه! زهر مگر، من تئی دیما پاد آتك نکنان که منی جنینی ماھانگانی وھد انت.“ لابانا پتِت، بله بُتین هُدایي دست نکپتنت.

۳۵ آکوب زهر گپت و لاباني ملامت کرت. گون لابانا گوشتی: ”منی مئيار چے انت؟ من چه گناه کرتگ که تئو

۳۶ زهرا زهر منی رندا کپتگئے؟“ نون که تئو منی سجھئين چیز پتِتگ آنت، ترا

چُشیں چیزے دست کپت که تئییگ انت؟ اگن دست کپتگ، منی و وتی سیاد و مردمانی دیما ایری کن. ېلی هما منی و تئیی پئیسلها کننت. ٣٨ من بیست سالا تئیی کررا بوتگان. تئیی یک میش و بُزیا نگیتگ. من تئیی رمگئے یک گورانڈے نئوارتگ. ٣٩ من هچبر دلواتے تئیی کررا نئیاورتگ که رستران جتگ و گشتگ. هر تاوانے که بوتگ، بدل من چه وت پُر کرتگ. اگن یک چیزے روچا دُزگ بوتگ يا شپا، آبیئے کیمّت تئو چه من لونتگ. ٤٠ اے منی هال بوتگ. روچا منا گرما گشتگ و شپا گوهرا. منی چمامی واب شتگ. ٤١ تئیی لوگا بیست سالا منی هال همے بوتگ. من چارده سال تئیی دوین جنکانی هاترا په تئو کار کرتگ و شش سال تئیی رمگانی هاترا. آنگت تئو ده رندا منی مُز بدل کرتگ. ٤٢ اگن منی پئی هُدا، إبراهیمئه هُدا و إساکئه هُدا گون من گون مبوتین، الاما تئو منا هُورک و هالیگین دستان راه داتگات، بله هُدایا منی بزگی و زهمت دیستگ و دوشی ترا نهر و هگلی داتگ.“

٤٣ لابانا گوشت: ”اے جنک منی جنک انت، چُک منی چُک و رمگ هم منی رمگ انت. هرچے که گندگا ائي، منیگ انت. بله مرؤچی منی دست گون و تی اے جنک و إشانی پیدا کرتگین چُکانَ ترسیت. ٤٤ بیا، من و تئو گون یکدگرا آهد و پئیمانے بندین. ېلی اے آهد منی و تئیی نیاما گواه و شاهد بیت.“ ٤٥ گرزا آکوبا سِنگے زرت و چیدگے آڈ کرت و ٤٦ گون و تی سیادان گوشتی: ”سِنگ مُچ کنیت.“ آیان سِنگ زرت و کوت کرتنت و همشیئے کررا ورگش وارت. ٤٧ لابانا اشیئے نام جیگرسهادوته کرت و آکوبا گلید. ٤٨ لابانا گوشت: ”مرؤچی اے سِنگ کوت منیگ و تئیی نیاما شاهدے.“ پمیشکا اے گلید نامینگ بوت و ٤٩ لابانا اشیئے نام مسپه هم کرت که گوشتی: ”وھدے من و تی راها رئوان و تئو و تیگا، هداوند منا و ترا گندیت. ٥٠ اگن گون منی جنکان شر مبئے و منی جنکانی سرا دگه جن بگرئے، ېل ثرے کس مگندیت، بله بیھئیال مبئے که هُدا منا و ترا گندیت.“

لابانا گون آکوبا چو هم گوشت: ”اـش اـنت سـنـگـکـوـت و اـش اـنت هـما ۵۱

چـيـدـگـ کـهـ منـ وـتـيـگـ وـ تـئـيـ نـيـاـمـاـ مـكـ كـرـتـگـ. ۵۲ اـسـنـگـکـوـتـ شـاهـدـ وـ اـ

چـيـدـگـ هـمـ شـاهـدـ کـهـ منـ پـهـ تـئـيـ آـزـارـ دـئـيـگـاـ چـهـ اـسـنـگـکـوـتـاـ نـگـوـزـانـ وـ دـيـمـ پـهـ

تـئـوـ نـيـاـيـاـنـ وـ تـئـوـ هـمـ پـهـ منـ آـزـارـ دـئـيـگـاـ چـهـ اـسـنـگـکـوـتـ وـ چـيـدـگـاـ نـگـوـزـئـ وـ دـيـمـ

پـهـ منـ نـيـاـيـاـئـ. ۵۳ اـبـراـهـيـمـئـ هـدـاـ،ـ نـاهـوـرـئـ هـدـاـ،ـ آـيـاـنـيـ پـتـئـ هـدـاـ منـ وـ تـئـيـ نـيـاـمـاـ

دادـرـسـ بـاتـ.ـ ”گـڑـاـ آـکـوـبـاـ وـتـىـ پـتـ إـسـاـكـئـ هـدـائـيـ نـامـاـ سـئـوـگـندـ وـارـتـ.ـ ۵۴ هـمـؤـداـ،ـ

کـوـهـسـتـگـيـنـ دـمـگـاـ گـربـانـيـگـ کـرـتـيـ وـ سـيـادـ وـ وـارـسـيـ وـرـگـيـاـ دـاوـتـ دـاـتـنتـ.ـ وـرـگـاـ رـنـدـ

شـپـاـ هـمـؤـداـ دـاشـتـشـ.

دوـمـيـ سـبـاـهاـ،ـ ماـهـلـهـ لـابـاـنـاـ وـتـىـ جـنـكـ وـ نـمـاسـگـ چـُـكـ وـ بـرـكـتـ دـاـتـنتـ.ـ پـداـ درـ ۵۵

آـتـكـ وـ وـتـىـ لـوـگـاـ پـرـ تـرـتـ.

آـکـوـبـ اـیـسـوـئـ گـنـدـکـئـ تـئـيـارـيـاـ کـنـتـ

۱ نـونـ آـکـوـبـ رـهـاـدـگـ بـوتـ وـ رـاـهـاـ هـدـائـيـ پـرـیـشـتـگـ گـونـ آـیـيـاـ دـُـچـارـ کـپـتـنتـ.

وـهـدـےـ آـکـوـبـاـ پـرـیـشـتـگـ دـیـسـتـنتـ،ـ گـوـشـتـىـ:ـ ”اـلـهـدـائـيـ لـشـکـرـئـيـ أـرـدـگـاهـ اـنـتـ.”ـ پـمـیـشـکـاـ

آـجـاـگـھـئـيـ نـامـيـ مـهـنـائـمـ کـرتـ.

۲ چـهـ وـتـ وـ پـیـسـرـ کـاـسـدـیـ سـهـیـرـئـ سـرـذـگـارـاـ،ـ اـدـوـمـئـ دـمـگـاـ وـتـىـ بـرـاتـ اـیـسـوـئـ

کـرـّـاـ رـاـهـ دـاـتـنتـ وـ ۳ کـاـسـدـیـ هـکـمـ دـاـتـنتـ کـهـ:ـ ”منـ وـاجـھـیـنـ اـیـسـوـاـ بـگـوـشـیـتـ کـهـ

تـئـيـ کـسـتـرـ آـکـوـبـ گـوـشـیـتـ کـهـ تـانـ اـلـهـدـائـيـ کـرـّـاـ دـَرـاـمـدـیـئـ پـئـیـماـ نـنـدـوـکـ

بـوـتـگـانـ.ـ ۴ مـناـ گـوـکـ وـ هـرـ وـ پـسـ وـ گـلـامـ وـ مـوـلـدـ هـسـتـ.ـ نـونـ مـنـ اـلـهـ پـئـیـگـامـ

پـمـیـشـکـاـ پـهـ وـتـىـ وـاجـھـ اـیـسـوـاـ رـاـهـ دـاـتـگـ کـهـ تـئـوـ مـنـ بـےـ اـزـتـ مـکـنـئـ.“ـ

۵ کـاـسـدـانـ کـهـ وـتـىـ سـپـرـ جـتـ وـ پـداـ آـکـوـبـئـ کـرـّـاـ سـرـ بـوـتـنتـ،ـ گـوـشـتـیـشـ:ـ ”ماـ تـئـيـ

برات ایسّوئے کِرَا شتین و نون آوت گُون چار سد مَردا تئیٰ گِندُکا پیداک انت.^۷
آکوبا گُون مزنین ٿُرس و لَرْز و پریشانیے و تی همراهین مردم دو ڦولیا بَھر
کرتنت، رمگ و گُورُم و بَگی هم دو بَھرا کرتنت.^۸ دلا گَوَشتی: ”اگن ایسّو
بیئیت و یک رُمبیئے سرا اُرُش بکنت، گڑا دومی رُمب تَتک کنت.“

نون آکوبا دُوا کرت: ”او منی پت ابراھیمئے هُدا! منی پت اساکئے هُدا! او
هما هُداوند که گُون من گَوَشتیت: ’مُلکا و تی سیادانی کِرَا واتر کن که من ترا سبز و
آباد کنان!^۹ منِ آکوب اینچُک مِھرو و پا نگرزان که تئو گُون و تی هِزمتكارا
کرتگ. و هدے من چه اُردُنئے کئورا گَوَزگا آتان، منا بَس و تی آسا گُون آت، بله نون
دو اُردگاهئے واھنڈ آن.^{۱۰} منا چه منی برائے دستا برَکیں. منا چه ایسّوا رَکیں
که منا چه آییا ٿُرسیت. آ مئیئیت و منی و منی چُک و چُکانی ماتانی سرا اُرُش
مکنت.^{۱۱} بله تئو گَوَشتگ: ’من الّما ترا سبز و آباد کنان و تئیٰ پَدریچا دریائے
ریکانی پئیما آنچو باز کنان که هساب نبنت.“

آکوبا شپا همودا داشت. چه و تی مالان په و تی برات ایسّوا سئوگاتے
گچینی کرت:^{۱۲} دو سد بُز و بیست پاچن، دو سد میش و بیست گَورانڈ،^{۱۳}
سی ڏاچی گُون هِرَان، چل مادَگ و ده کاییگر، بیست مادیان و ده لَاگ.^{۱۴} آییا
اے، گلَگ گلَگ کرت و و تی هِزمتكارانی دستا داتنت و گَوَشتی: ”چه من پیسر بیت
و گلگان چه یکدومیا دور دور بداريت.^{۱۵} آکوبا ائولی هِزمتكار هُكم دات و
گَوَشت: ”منی برات ایسّو که گُون تئو ڏچار کپیت و جُست کنت: ’تئو کئیی مردم
ائے؟ کجا رئوگا ائے؟ اے مال و دَلوت که ترا گُون آنت، کئیگ آنت؟^{۱۶} بگَوشی:
اے تئیٰ گستَر آکوبئیگ آنت. اے سئوگات آنت که په منی واجه ایسّوا راهی
داتگ آنت و آکوبئے جند پُشتا پیداک انت.“

آییا دومی و سئیمی و آ دگه سجّهین هِزمتكار که گُون گلگان رئوگا آنت،^{۱۷}

هم آنچُش هُكم داتنت: ”وهدے شما ایسو دیست، همے هبران گون آییا بکنیت.
الّما بگوشیت: تئیی گستر آکوب مئے پُشتا پیداک انت.“ دلا گوشتی: ”من
اے ٹیکیان چه وت و پیسر راه دئیان و آیئے دلا نرم کنان. رندا که آییا گندان،
بلکین منی ازتا بکنت.“ گڑا آکوبئے سئوگات چه آیئے جندا پیسر شتنت و
جندي شپا ارددگاها جلت.

آکوبا برکت رسیت

۲۲ هما شپا آکوب پاد آتك، وتي دويں جن، دويں مولد و يازدهين مردین چگى
زرتنت و چه يبوکئے کئورئے شونا گوست. ۲۳ اے سجھيئنى چه کئورا گوازييتنت.
وتي سجھيئن مال و مددى اي هم گوازييتنت. ۲۴ آکوب ايوك بوت. يك مردے آتك
و تان بامگواها گون آيیا بند مژت. ۲۵ وهدے بند مژگا اتنت، مردا دیست که
آکوبا زيردست كرت نکنان، گڑا مگونا مُشتے جتى و آکوبئے مگون چه بُنا در شت.

۲۶ گڑا مردا گون آکوبا گوشت: ”بِلْ نون مَنْ رَئُوانَ كَه بَامْغَوَاهِ إِنْتَ.“ بله آکوبا
گوشت: ”تانکه مانا برگت ندئيئے، ترا رئوگا نئيلان.“ ۲۷ گڑا مردا گوشت: ”تئيى
نام کئے انت؟“ آکوبا پسّئو دات: ”آکوب.“ ۲۸ مردا گوشت: ”چه اد و رند تئو
آکوب گوشگ نبيئ، تئيى نام إسرايل بيت، چيما که تئو گون هدايا و گون مردمان
مژتگئ و سردست بوتگئ.“ ۲۹ گڑا آکوبا گوشت: ”مني دزبندي انت که وتي
ناما بگوش.“ بله آيیا گوشت: ”مني نامئے جُستا چيما کنه؟“ گڑا همودا آکوبى
برکت دات. ۳۰ پميشکا آکوبا آجاگھئ نام پنى ايل كرت. گوشتى: ”گون هدايا
ديم په ديم بوتان، بله انگت مني جان رگت.“ ۳۱ وهدے آکوب چه پنى ايلا گوزگا
ات، روقچا ٹک كرت. مگونئ سئوبا آکوب لنج جانا شت.

٣٣

پادئے بُنئے اے زَرديلِك که دَلَوْتئے مَگونا پِرِ انت، پمیشکا إسراییلی تان رُوچِ مرُوچیگا اشیا نئورنٽ که آمردا آکوبئے مَگونئے همے جاگها مُشتے جت که اے زَرديلِكِ انت.

آکوب و ایسوئے دُچار کپگ

١

نون آکوبا چم چست کرتنت و دیستی که ایسو پیداکِ انت و چار سد مردی همراہِ انت. گڑا آکوبا لیاہ و چُکَّ یک ٹولیے کرتنت، راهیل و چُکَّ یک ٹولیے و دوین مولد گون چُکَّان یک ٹولیے. ٢ مولد و مولدانی چُکَّی دیما کرتنت، چه آیان و رند لیاہ و لیاھئے چُکَّ و چه لیاہ و چُکَّان و رند، راهیل و ایسپ پُشت پُشتا. ٣ آکوبئے جند چه سجھینان دیما شت و هپت رندا په آدب سَری جَھل کرت تانکه و تی براتئے نزیگا سر بوت.

٤

بله ایسو په و تی براتئے گندکا تچان بوت. آکوبی گورامباز کرت، دستی آبیئے گردنا دئور داتنت و چُکَّتی. دوینان گریت. ٥ و هدے ایسووا و تی چم چست کرتنت و جنین و چُکَّی دیستنت، گوشتی: ”اے کئے آنت که ترا گون آنت؟“ آکوبا گوشت: ”اے هما چُکَّ آنت که هُدایا چه و تی بکشندهیا تئی کسترا را داتگ آنت.“ ٦ گڑا مولد و چُکَّ نزیگا آتكنت و سرِش جَھل کرت. ٧ لیاہ و چُکَّ هم نزیگا آتكنت و سرِش جَھل کرت. گڈسرا ایسپ و راهیل نزیگا آتكنت و سرِش جَھل کرت. ٨ ایسو جُست کرت: ”اے رمگ و گورم که من ڈیک داتنت، اشانی مکسد چے انت؟“ آکوبا گوشت: ”مکسد اش انت که تئو منی سرا مهریان بیئے، منی واجه!“ ٩ بله ایسووا گوشت: ”منی برات! منا چوناها باز هست. هرچے ترا هست، گون و ت بدادرش.“ ١٠ آکوبا گوشت: ”إنه، چه تئو دَزِبندی کنان، اگن منی اِزْتا کنئے، منی سئوگاتان بزور که تئی دیدار چو هُدائے دیدارا انت و تئو منا په مهریانی کبول کرتگ. ١١ منی اے ٹیکیا بزور که په تئو آرگ بوتگ. چیا که هُدا په

من مهربان بوتگ و منا هر چیزی داتگ.“ آکوبا مِنْت کرت و ایسّوا مِنْت.

۱۲ گُڑا ایسّوا گَوشت: ”سَر بَگَرِينَ و بِرْئَوِينَ. مَن پِيسَرَ بَان.“ بله آکوبا گَوشت: ”مَنِي واجه! تَئو زانئے چُكَّ گَسانَ و نازِرَكَ آنتَ و پَسَ و گَوکَ هَمَ زائِگَ آنتَ و شيرى آنت. اگن يكَّ رُوچِيَا هَمَ إشانَ پَه تُرْنَدِي بَرانَ بَكَنِينَ، سِجَهِينَ دَلَوَتَ مَرَنت. ۱۴ مَنِي دَزِبَنَدِي إِنَتَ كَه مَنِي واجهَ چَه وَتِي گَسْتَرا پِيسَر بِرْئَوتَ وَ من نَرْمَ نَرْمَ وَ گَوْرُمَانَ سَر دَيَانَ كَنانَ وَ چُكَّانِي گَامَانَ آيَانَ بَانَ، تانَكَه سَهيرَئَ سَرْذَگَارَا وَتِي واجهَئَ كِرَّا سَر بَيانَ.“ ۱۵ ایسّوا گَوشت: ”گُڑا مَنَ وَتِي لَهْتَيَنَ مَرَدمَ تَئِي هَمَرَاهَ كَنانَ.“ آکوبا گَوشت: ”چِيَا؟ پَه مَن هَمَيَ بَسَ إِنَتَ كَه مَنِي واجهَ پَه مَن مَهربَانَ إِنَت.“

۱۶ گُڑا ایسّو هَما رُوچَا دَيَمَ پَه سَهيرَا پِر تَرَت، ۱۷ بله آکوب سُكَوتَا شَتَ، هَمُودَا پَه وَتَ لَوْگَ وَ پَه وَتَ دَلَوَتَانَ گَواشِي بَسَت. پِمِيشَكَا آ جَاكَهَا سُكَوتَ گَوشت. ۱۸ آکوب كَه چَه پَدانَ أَرَاما پِر تَرَگَا آتَ، شِكِيمَيَ شَهرا گَهانَيَ سَرْذَگَارَا پَه سَلامَتِي سَر بَوتَ وَ شَهَرَئَيَ نَزِيَگَا أَرْدِي كَرت. ۱۹ اَءَ ڈَگَارَ كَه اوْدا آيَيا وَتِي گَدانَ مِكَّ كَرت، چَه هَمَورَئَيَ چُكَّانَ پَه سَدُّنَگَرَهَا بَهَايِي زَرَت. هَمَورَ، شِكِيمَيَ پَتَ آتَ. ۲۰ اوْدا گُربَانَجَاهَ آڈِي كَرت وَ آيَيَيَ نَامِي اَيْلَ اَيلَوهِي اِسْرَايِيلَ كَرت.

دِينَهْيَ بِإِرْتَيَيَ بَيرَ

۱ دِينَه، آکوبَيَ هَما جَنَگَ كَه چَه لِيَاها پِيدَا بوتَگَاتَ، اوْدَئَيَ جَنَگَانِي گَندُكَا ڈَنَا درَ آتَكَ. ۲ آمُلكَيَ هَاكِمَ هَمَورَئَيَ چُكَّ شِكِيمَا كَه دِينَه دِيَستَ، دِينَهِي بُرَتَ وَ پَه زَورَ گُونَ آيَيا وَپَتَ وَوابِي كَرت. هَمَورَ، هَيَوي ٹَكَيَ مَرَدمَيَ آتَ. ۳ شِكِيمَيَ دَلَ گُونَ آکوبَيَ جَنَگَ دِينَهَا لَگَتَ وَ آ، دِينَهِي مَهرا گِرپَتَارَ بَوتَ وَ گُونَ دِينَهَا نَرْمَ نَرْمَ هَبَرِي كَرت. ۴ شِكِيمَا گُونَ وَتِي پَتَ هَمَورَا گَوشت: ”منَا گُونَ هَمَيَ جَنَگَا سورَ

۵ آکوب سهیگ بوت که شِکیما منی جنک دینه زنا کرتگ، بله تان و تی چکانی آیگا هچی نگوشت، چیا که چک گیابانا، رمگان چارینگا آتنت.
۶ شِکیمئ پت، همّور آتك که گون آکوبا هبر بکنت.
۷ آنچو که آکوبئے چک سهیگ بوتنت، چه گیابانا پر ترتنت. پدرد آتنت و زهرا پر آتنت که شِکیما آکوبئے جنک زنا کرتگ و إسراییل بنام کرتگ. اے کار مبوتین.

۸ همّورا گون آیان هبر کرت و گوشت: ”منی چک شِکیمئ دل په شمئے جنکا بند انت. آییا په دینها زامات کنیت.
۹ گون ما سانگبندی بکنیت. و تی جنکان مارا بدئیت و مئیگان شما بزوریت.
۱۰ مئے کرا جهمند ببیت. اے ملک شمئے و تیگ انت، بنندیت، سئوداگری و باپار بکنیت و ملکتئ واهند ببیت.“

۱۱ شِکیما گون دینهئے پت و براتان گوشت: ”منی سرا مهریان ببیت. هرچے لؤٹیت، شمارا دئیان.
۱۲ بانورئے هکمھرا بگوشیت و هر مالے که لؤٹیت، همینچک که گوشیت، من شمارا دئیان. بس اے جنکا گون من سور بدئیت.“

۱۳ آکوبئے چکان گون شِکیم و آبیئے پت همّورا په مکاری هبر کرت، چیا که شِکیما آیانی گھار دینه زنا کرتگ ات.
۱۴ آکوبئے چکان گون آیان گوشت: ”ما اے کارا کرت نکنین. گون سُنت نبوتگین مردیا و تی گھارئے سور دئیگ په ما رُسوایي.
۱۵ مئے شرت بس يک. شمئے سجھیں مردیں مئے پئیما سُنت کنگ بینت.
گذا ما و تی جنکان شمارا دئین و شمئے جنکان زوریں و شمئے کرا جهمند بین و گون شما یکجا، یکین کئوم بین.
۱۶ بله اگن شما سُنت کنگا رزا مبیت، ما و تی گھارا زوریں و رئوین.“

۱۸ آیانی هبر همّور و همّورئے چُک شِکیم دوست بوت. ۱۹ شِکیم و تی پتئے لوگئے شَرِیْمَنْدِرِین مردم آت. هچ مهتل نبوت که آکوبئے جنگی سک دوست آت.

۲۰ گڑا همّور و آبیئے چُک شِکیم و تی شهرئے دروازگئے دپا آتکنت و گون و تی شهرئے مردینان هبریش کرت. گوشتش: ۲۱ ”اے شَرِیْن مردم آنت و گون ما جنگ و جَدَل نلوئنت. شما بلیتیش که مُلکا نندنت و باپار کننت. اے مُلکا په اشان جاگه باز انت. ما اشانی جنگان گرین و اے مئیگان. ۲۲ بله په مئے کردا جَهْمَنْد بئیگ و گون ما یکین کئوم بئیگا، اشانی یکین شرت اش انت که مئے هر مردین اشانی پئیما سُنت کنگ ببیت. ۲۳ اے ڈئولا اشانی دلَوت و مال و جانور مئیگ هم بنت گون. گڑا بیایت اشانی شرتا منین که مئے کردا جَهْمَنْد ببیت.“

۲۴ شهرئے دروازگا آتكیں سجھین مردینان همّور و آبیئے چُک شِکیمئے هبر زُرت و شهرئے هر مردین سُنت کنگ بوت.

۲۵ سئے رُچ گوست. آنگت آیان سُنتئے درد پر آتنت که آکوبئے دو چک، دینهئے برات شمون و لاویا و تی زهم زُرتنت و نادلگوشین شهرئے سرا اُرش کرت و شهرئے سجھین مردینش گشتنت. ۲۶ آیان همّور و آبیئے چُک شِکیم زهمئے دپا دات و گشتنت و دینه اش چه شِکیمئے لوگا زُرت و شتنت.

۲۷ آکوبئے چُک مُردگانی سرا پر رِتکنت و هما شهریش پُل و پانچ کرت که او دا آیانی گهار زنا کنگ بوتگاٹ. ۲۸ آیان شهرئے مردمانی رمگ و گُورم و هرو ۲۹ شهرئے تها و شهرا ڈن ڈگارانی سرا هرچے که هستآت، هول کرت و بُرت. آ مردمانی سجھین مال و هستی اش برتنت، جنین و چُگش بندیگ کرتنت و لوگانی سجھین چیزش آوار جتنت.

۳۰ گڑا آکوبا گون شمون و لاویا گوشت: ”شما منا آزابے سرا دات که شما منا

اے مُلکئے مردم، بزان گنهانی و پِریزیانی دلا سیه رو کرت. ما گُمک این و اگن اے مردم وتی زورا یک بکننت و منی سرا اُرش بکننت، من و منی لوگئے مردم تباہ بیسن.“ ۳۱ بله آیان گوشت: ”گڑا آمئے گهارا کھبگیئے پئیما کارمرز بکنت؟“

بئیت ایلا، آکوبئے پر ترگ

۱ هُدایا گون آکوبا گوشت: ”پاد آ، بئیت ایلا برئو و همودا بنند. اودا په من گربانجاهے آڈ کن، په هما هُدایا که وهدے تئو چه وتی برات ایسوا تچگا آتئے، تئی دیما زاهر بوت.“ ۲ آکوبا گون وتی لوگئے مردم و آدگه سجھین همراهاں گوشت: ”هما ڈنی هُدا که شمئے نیاما آنت، چه ووت درش کنیت، وتا پاک و پلگار کنیت و وتی پچان بدل کنیت و ۳ بیایت بئیت ایلا رئویں. اودا من په هما هُدایا گربانجاهے آڈ کنان که سکی و سُریانی رُچان منی دُوایی گوش داشتگ و هر جاہ که شتگان، گون من گون بوتگ.“

۴ گڑا آیان هر ڈنی هُدا که گون آت و هر چلمبے که گوشان آت، سجھینش آکوبارا داتنت و آکوبا اے ژرت و شکیما، مزنین درچکئے چیرا گل کرتنت. ۵ نون آراہ گپتنت. هُدائی تُرسا آیانی چپ و چاگردئے سجھین شهرانی سرا مان شانت و گس آیانی رندا نکپت.

۶ آکوب و آبیئے سجھین همراہ گنهانئے سرڈگارا لوزئے شهرا، بزان بئیت ایلا سر بوتنت. ۷ آکوبا همودا گربانجاهے آڈ کرت و آجاگھئے نامی ایل بئیت ایل کرت، چیا که وهدے آ چه وتی براتا تچگا آت، هُدایا همدا آبیئے دیما و تا زاهر کرت. ۸ ریکائے شیرمات دبوره بیران بوت و آش چه بئیت ایلا ڈن، مزنین درچکیئے چیرا کبر کرت. آجاگھئے نام الون باکوت کنگ بوت.

۹ آکوب که چه پَدانَاراما آتک، هُدا پدا آیینے دِیما زاهر بوت و آکوبی برکت دات. ۱۰ گون آییا گوشتی: ”تئی نام آکوب انت، بله چه اد و رند تئو آکوب گوشگ نبئے. تئی نام إسراييل بيت.“ گڑا آکوبئے نامی إسراييل کرت. ۱۱ هُدايا گون آکوبا گوشت: ”من پُرواکین هُدا آن. چُک و بَر کن و گیش بئیان بئے. چه تئو کئومے و کئومانی رُمبے پیدا بیت و بادشاہ چه تئی سرینا پیدا بنت. ۱۲ هما ملک که من إبراهیم و إساقارا دات، ترا هم دئیانی و چه تئو و رند، تئی نسل و پدریچارا هم اے ملکا دئیان.“ ۱۳ گڑا هُدايا آکوب اشت و چه هما جاگها که گون آییا هبری کرتگات، بُرزاد شت. ۱۴ همے جاگها که هُدايا گون آییا هبر کرتگات، آکوبا اوْدا سِنگئے چیدگے آڈ کرت و سِنگئے سرا ریچگی گربانیگی ریتک و روگنی هم پر ریتک. ۱۵ اے جاگها که هُدايا گون آکوبا هبر کرتگات، اے جاگھئے نام آکوبا بئیت ایل کرت.

راهیلئے مرک

۱۶ گڑا آ چه بئیت ایلا در آتکنت. انگت اپراتا سر نبوتگأتنت که راهیلئے چلگی درد بُنگیج بوتنت. اے ساهت په آییا سک گران آت. ۱۷ و هدے آ چلگیئے گرانین دردان آت، جنبوگا گون آییا گوشت: ”مدرس. ترا دگه مردین چکے بیت.“ ۱۸ و هدے راهیلئے مرکئے ساهت آتک و آیینے أرواه بال کنگا آت، وتی چکئے نامی ېن اونى کرت، بله پتا چکئے نام ېنیامین کرت.

۱۹ راهیل مُرت و آش اپراتئے راها، بزان بئیت لھمئے راها گبر کرت. ۲۰ آکوبا آیینے کبرئے سرا شکے مک کرت و همے شک تان روقچ مرؤچیگا راهیلئے کبرئے بیشانی انت.

۲۱ إِسْرَائِيلُ پَدَا رَاهَ گَپْتَ وَ وَتِي گَدَانِي مِيَگَدَالَ اِيَّدَرَئَيْ دَوْمِي نِيَمَگَا مِكَّ كَرَت.

۲۲ إِسْرَائِيلُ هَمَّيْ دَمَگَا نَنْدَوْكَ أَتْ. رَوْبِنْ شَتَ وَ گَوْنَ وَتِي پَتْئَيْ سُرَيَّتَ، بِلَهَا وَپَتَ وَوابِي كَرَت. إِسْرَائِيلُ سَهِيَگَ بَوْت.

۲۳ آکَوْبَا دَوَازَدَهْ مَرَدِيَنْ چُكَّ هَسْتَأَتْ: چَهْ لِيَاها روْبِنْ، كَهْ آکَوْبَيْ ئَوْلَى چُكَّ أَتْ وَشَمُونَ وَلاَوِي وَيَهُودَا وَايَسَّاكارَ وَزِبُولُونَ أَتَنْتَ، ۲۴ چَهْ رَاهِيَلا اِيُّسَپَ وَبِنِيَامِينَ، ۲۵ بِلَهَ كَهْ رَاهِيلَيْ مَوْلَدَ أَتْ، چَهْ آيِيَا دَانَ وَنِيَتَالِيَ، ۲۶ زِلَّپَهَ كَهْ لِيَاهَيْ مَوْلَدَ أَتْ، چَهْ آيِيَا جَادَ وَآشِرَ. آکَوْبَيْ هَمَا مَرَدِيَنْ چُكَّ كَهْ پَدَّانَ آرَاما پَيَّدا بَوْتَنْتَ، هَمِيشَ أَتَنْتَ.

إِسَاكَيْ مَرَكَ

۲۷ آکَوبَ وَتِي پَتِ إِسَاكَيْ كَرَّا مَمِرِهَا، كَرِيَهَ أَرِبَهَيْ شَهْرَا بَزَانَ هِبَرُونَا آتَكَ، هَمُودَا كَهْ إِبْرَاهِيمَ وَإِسَاكا دَرَامَدَانِي پَيَّما زِندَ گَوازِيَنْتَگَ أَتْ. ۲۸ إِسَاكا يِكَّ سَدَ وَهَشْتَادَ سَالَ أَمْرَ كَرَت، ۲۹ وَتِي گَذَّى دَمَى كَشَّتَ وَ گَوْنَ وَتِي مُرْتَگَيْنَ مَهْلُوكَا هَئَوَارَ بَوْت. إِسَاكا شَرَّيْنَ مَزَنِيَنَ أَمْرَ كَرَت وَپَيَّرَ بَوْتَ وَمُرَت. آيِيَيْ مَرَدِيَنْ چُكَّانَ، بَزَانَ اِيَّسَوَ وَآکَوبَا آزُرَتَ وَكَبَرَ كَرَت.

اِيَّسَوَيْ نَسْلَ وَپَدَرِيَچَ

۱ اِيَّسَوَ كَهْ آيِيَيْ دَوْمِي نَامَ إِدُومَ أَتْ، آيِيَيْ نَسْلَ وَپَدَرِيَچَئَيْ كِسَّهَ چُشَ إَنْتَ:

۲ اِيَّسَوا دَوَ گَنْهَانِي جَنَ گَپْتَ، يِكَّيَيْ نَامَ آدَهَ أَتْ وَ يِكَّيَيْ نَامَ أُهُولِيَبَامَهَ. آدَهَ اِيلُونَ هِيَتَيَيْ جَنَّكَ أَتْ وَأُهُولِيَبَامَهَ آنَائِي جَنَّكَ وَسِبُونَ هِيَوَيَيْ نُمَاسَگَ أَتْ. ۳ اِيَّسَوَيْ سَيَمِيَيْ جَنَّئَ نَامَ بَسِيَّمَتَ أَتْ. بَسِيَّمَتَ إِسْمَائِيلَيْ جَنَّكَ وَنِيَايُوتَيْ گَهَارَ أَتْ.

۴ ایسّوئے چُکَ إلپاز چه آدھا پیدا بوت و رئویل چه بَسِيَّمَتَا. ۵ یهوش و یهلام و کورا چه اهولیبامها پیدا بوتنت. اش آتنت ایسّوئے مردین چُکَ که گنهانئ سرڈگارا پیدا بوتنت.

۶ ایسّوا وتى جَنْ وَبَچْ وَجَنَكْ وَلَوْگَئِي سَجَهِينَ مَرْدَمْ، وَتِي مَالْ وَذَلَوتْ وَجانَورْ وَهَرْچَيْ كَه آيِيَا گَنْهَانَا چَتَگْ وَنَزْ آورْتَگَاتْ، گَوْنْ وَتِي زَرْتَنْتْ وَچَه وَتِي بَرَاتْ آكَوْبَا دَورْ دَگَه مُلْكِيَا شَتْ. ۷ آيَانِي مَالْ وَهَسْتِي سَكْ باز آتنت، پَمِيشَكَا هَوْرِ نِشْتِيشَ نِكَرتْ، چَيَا كَه زَمِينْ وَكَهْچَرِ پَه آيَانِي رَمَگْ وَگَوْرُمانْ بَسْ نِبَوتْ. ۸ گَرْأَا اِيسَوْ بِزانِ إِدُوم، سَهِيرَئِي کَوْهَسْتَگَا جَهْمَنَند بَوتْ.

۹ سَهِيرَئِي کَوْهَسْتَگَئِي إِدُومِيَا نِيْ بُنْپِيرُك اِيسَوْيَي نَسَلْ وَپَدْرِيْچَئِي كِسَه چُشْ
۱۰ اِنْتْ: اِيسَوْيَي مردِين چُگَانِي نَامِ اِش آتنَتْ:

إِلپاز که ایسّو و آدھئے چُکَ آت، رئویل که ایسّو و بَسِيَّمَتَئِي چُکَ آت.

۱۱ إِلپازَيِي مردِين چُکَ تِيمَانْ وَأَوْمَارْ وَسِپَوْ وَگَتَامْ وَكِنَازْ آتنَتْ. ۱۲ اِيسَوْيَي
چُکَ إِلپازَا سُرِيَتَيِي هَسْتَآتْ كَه نَامِي تِمَنَه آت وَإِلپازَيِي چُکَ آمَالِيكْ چَه هَمَايَا
پَيدَا بَوتْ. اِيسَوْيَي جَنْ آدَھَئِي اوْبَادَگَ هَمِشْ آتنَتْ.

۱۳ رئویلَيِي مردِين چُکَ نَهَاتْ وَزارَه وَشَمَا وَمَزَا آتنَتْ. اِيسَوْيَي جَنْ بَسِيَّمَتَئِي
اوْبَادَگَ هَمِشْ آتنَتْ.

۱۴ اِيسَوْيَي جَنْ اهولِيَبَامَه، آنَائِي جَنَكْ وَسِبُونَيِي نَمَاسَگَ آت. یهوش و یهلام و
کورا اِيسَوْيَي هَمَا مردِين چُکَ آتنَتْ كَه چَه اهولِيَبَامَهَا پَيدَا بَوتَگَ آتنَتْ.

إِدُومَيَيْ لَكَ وَبَادِشَاه

بنی ایسّوئے ټکانی سردار: ۱۵

اے سردار، ایسّوئے ائولی چُکَ إلپازئے مردین چُکَ آتنت: تیمان و اومار و سپو و کِناز و ۱۶ کورا و گتام و آمالیک. ادومئے سرڈگارا إلپازئے ټکانی سردار همِش آتنت. اے آدھئے اوبدادگ آتنت.

ایسّوئے چُکَ رئویلئے مردین چُکَ که ټکانی سردار بوتنت، اش آنت: نهات و زاره و شَمَا و مَزَا. اے ادومئے سرڈگارا رئویلئے ټکانی سردار آتنت و ایسّوئے جَنَ بَسِيمَتئے اوبدادگ آتنت. ۱۷

ایسو و آئیئے جَنَ اهولیبامَهئے مردین چُکَ که سردار بوتنت، اش آنت: یهوش و یهلام و کورا. اے هما ټکانی سردار آتنت که چه ایسّوئے جَنَ اهولیبامَها پیدا بوتنت. اهولیبامَه، آنائے جنکَ آت. ۱۸ اے، ایسّوئے، بزان ادومئے مردین چُکَ آتنت که هر یکَ و تى ټکئے سردار بوت.

ہورایی ټکانی سردار

سَهير ہورایيئے مردین چُکَ که آ مُلکا نندوک آتنت، اش آنت: لوتان و شوبال و سِبون و أنا و ۲۱ دیشون و اسر و دیشان. سَهيرئے اے چُکَ ادومئے سرڈگارا ہورایی ټکانی سردار آتنت. ۲۰

ہوری و ھیمام، لوتانئے مردین چُکَ آتنت. تمَنه، لوتانئے گهار آت. ۲۲

شوبالئے مردین چُکَ الوان و منهات و ایبال و شپو و اونام آتنت. ۲۳

سبونئے مردین چُکَ ائیا و أنا آتنت. اے هما أنا انت که و تى پت زبیانئے ۲۴

هِر انی چاری نگئے و هدا گیابانا گرمین چمگی در گیتکنت. ۲۵ آنائي مَردِین چُک دیشون آت و جنین چُک اهولیبامه.

۲۶ دیشونئے مَردِین چُک هِمدان و اشبان و اتران و کِران آتنت.

۲۷ اسِرئے مَردِین چُک بِلهان و زاوان و آکان آتنت.

۲۸ دیشانئے مَردِین چُک اوز و آران آتنت.

۳۰ ۲۹ هُورایی ئَگانی سردار اش آتنت: لوتان و شوبال و سبون و آنا و دیشون و اسر و دیشان. سَھیرئے سرڈگارا هُورایی ئَگانی سردار يك يكّا همش آتنت.

ادومئ بادشاہ

۳۱ اے هما بادشاہ آتنت که ادومئ ملکا بادشاھی اش کرت. چه اد و پیسر اسراييليانی سرا بادشاھیا ھاكمی نکرتگاات. ۳۲ بِھورئے مَردِین چُک بِیلها مان ادوما بادشاھی کرت. بِیلھئے شهرئے نام دینابه آت. ۳۳ چه بِیلھئے مَركا رند، زارھئے مَردِین چُک یوباب آئیئے جاھا بادشاھیا نشت. یوباب بُسَرھئے مردمے آت. ۳۴ یوبابئے مَركا رند هُوشام آئیئے جاھا بادشاہ بوت. هُوشام تیمانیانی ملکئے مردمے آت. ۳۵ هُوشامئے مَركا رند ھدادئے مَردِین چُک هَداد، هُوشامئے جاھا بادشاہ بوت. اے هما هَداد آت که موائبئ دشتا میدیانی ای جَتنت. هَدادئے شهرئے نام ائویت آت. ۳۶ هَدادئے مَركا رند سَملَه، هَدادئے جاھا بادشاہ بوت. سَملَه مَسْریگھئے مردمے آت. ۳۷ سَملَھئے مَركا رند شاوقول، سَملَھئے جاھا بادشاہ بوت.

شاوول رهوبوئے مردمے آت. رهوبوت پراتئے کئورئے کرّا انت. ٣٨ شاوولئے مرکا رند آکبورئے مردین چُک بَهَل هانان شاوولئے جاها بادشاہ بوت. ٣٩ آکبورئے چُک بَهَل هانائے مرکا رند هداد آیئي جاها بادشاہ بوت. هدادئے شهرئے نام پاهو آت و جنئے نامي مهتبِل آت. مهتبِل، متربِلئے جنک آت و متربِ ميزاهبئے جنک.

اے، ايسوئے ٹکانى سردار آتنت. آيانى نام، ٹک و دمگانى رد و بندئے هسابا تمنه و آلوه و آتيت و ٤١ اهوليبامه و ايله و پينون و ٤٢ ڪناز و تيمان و مizar و مگديل و ايرام آتنت. اے وتي هلك و ميٽگاني هسابا ادومني ٹکانى سردار آتنت، هما ملکا که آيانى وتي ملکت آت. اے، ادو ميانى بُنپيرُك ايسوئے پدریچ آت.

ايٽپئي واب

١ آکوب هما سرڏگارا جهمنند بوت که آيئي پتا اودا درامديئي پئيما زند گوازيٽنگ آت، بزان گنهانئے ملکا. ٢ آکوبئے نسل و پدریچئے ڪسہ چش انت:
ايٽپ هبه سالي ورناه آت و وتي برatanى همراھيا رَمَگي چاريٽ، وتي ماتو ٻله و ڙلپھئي مردین چُکانى همراھيا. ايٽپا وتي برatanى رَدَيْن کارانى بارئوا پت هال دات. ٣ إسرائيلا ايٽپ چه وتي آدگه سجھين چُکان دوستتر آت، چيا که ايٽپ آيئي پيرانسرئي چُک آت. په ايٽپا سکين ڏئولداريٽ گباھي آڈي کنايٽ.
وهده برatan ديسٽ که پتا ايٽپ چه ما دوستتر انت، چه ايٽپا نپرتش کرت و گون آبيا مدام زهرا زهر هبريش کرت.

٤ ايٽپا وابے ديسٽ و وده وتي براتي هال داتنت، آيئي برatan چه ايٽپا گيٽشتر نپرت کرت. ٥ ايٽپا گون آيان گوشت: ”گوش داريٽ! من وتي ديسٽگين وابا شمارا گوشان. ٦ ما ڏگارئي سرا گندم لؤنک کنگا آتئين که يکبرا مني لؤنک

پاد آتک و اوشتات. همے دمانا شمنے لوُنک، منی لوُنکئے چپ و چاگردا مُچ بونتنت
و آش سُجده کرت.^۸ ایسپئے برatan گوشت: ”تئو مئے سرا بادشاھی کنگ
لوُنکئے؟ هَک و دل مئے سرا هاکمی کنئے؟“ ایسپئے برatan، آبیئے واب و هبرانی
سئوبا چه آییا گیشتر نپرت کرت.

۹ ایسپا دگه وابے دیست و وتی براتی هال داتنت. گوشتی: ”گوش داریت.
من دگه وابے دیستگ. اے رندی، روج و ماہ و یازده استار منا سُجده کنگا آت.“
۱۰ وهدے وتی پت و براتی هال داتنت، پتا ایسپ هکل کرت و گوشت: ”اے
چونین وابے تئو دیستگ؟ من و تئی مات و تئی برات بیاین و ترا سجده
بکنیں؟“

۱۱ برات گون ایسپا هسديگ آتنت، بله پتئے هئیال مدام گون ایسپئے واب و
هبران آت.

برات ایسپا بها کنت

۱۲ ایسپئے برatan پتئے رمگ په چارینگا شکیما نزیگا برتگ آت.
اسراپیلا گون ایسپا گوشت: ”تئو زانئے که تئی برات رمگئے چارینگا شکیما
شتگ آنت. وتا گیشین و آیانی کرا برئو.“ ایسپا گوشت: ”شِرِ انت.“^{۱۳} اسراپیلا
گوشت: ”برئو و بچار تئی برات و رمگ ذراه و سلامت آنت؟ آیانی هلا گرو بیا.“
گرا ایسپی چه هبرونئے درگا راه دات. لوگش همودا آت.

۱۴ وهدے ایسپ شکیما سر بوت،^{۱۵} گون یک مردیا دچار کپت. مردا دیست که
ایسپ گیابانا سرگردان انت، جُستی کرت: ”تئو چے شوہاز کنگا ائے؟“^{۱۶} ایسپا
گوشت: ”وتی برatan. تئو زانئے رمگا کجا چارینگا آنت؟“^{۱۷} مردا پسئو دات:
”چه ادا شتگ آنت. من اشکت، آ گوشنگا آتنت: دوختانا برئوین.“ گرا ایسپ هما

نیمگا دیم په براتان شت. دوتانا دری گیتکنت.

براتان ایسپ چه دورا دیست و آیئے سر بئیگا پیسر په آیئے کشگا پندلے ۱۸

سازیش. ۱۹ وتمان وتا گوشتیش: ”بچاریت، وابانی واجه پیداک انت. بیایت نون کشین و چه اے چاتان یکیا دئوری دئیین، گوشین رستریا وارتگ. گزا چارین که چه آیئے وابان چے در کئیت.“

بله وهدے روپنا اے هبر اشکت، جهدی کرت که ایسپا چه آیانی دستا برگینیت. گوشتی: ”انه، ایسپئے ساها نگرین. ۲۰ هون مریچیت. همه گیابانا، اے چاتا دئوری دئیین، بله نکشینی.“ روپنا اے هبر پمیشکا گوشت که ایسپا برگینیت و گون و تبزوریت و پتئے کرا ببارت. ۲۱

وهدے ایسپ براتانی کرا سربوت، آیئے گورئے گبا، هما ڈئولدارین ۲۲
کباہش در کرت و ۲۳ ایسپیش گپت و چاتا دئور دات. چاتا آپ مان نیست آت،
کورچاتے آت. ۲۴ برات نانئے ورگا نشتننت. چمش که چست کرتنت، دیستش
اسمایلیانی کاروانے چه گلیادا پیداک انت. آیان وتی اشتaran سُسُر و بام و وشبو
لذتگات و مسرا برگا آتنت. ۲۵

یهودایا گون وتی براتان گوشت: ”مارا چه وتی برائے کشگ و آیئے ۲۶
هونئے چیر دئیگا چه پائیدگے رسیت؟ ۲۷ بیایت، ایسپا اسمایلیانی کرا بها کنین.
آیئے جندا نکشین. مئے برات انت. مئے وتی هد و هون انت.“ براتان منت. ۲۸
وهدے میدیانی سئوداگر نزیگا رستننت، براتان ایسپ چه چاتا کشت و بیست
نگرها اسمایلیانی کرا بها کرت. اسمایلیان ایسپ مسرا برت.

وهدے روپن پر تریت و چائے کرا آتك و ایسپی اودا ندیست، وتی گدی ۲۹

٣٠ دِرتنت. وٽى براتانى كرَا شت و گوشتى: ”بچك اُودا نه إنت. نزانان چے

بکنان.“ ٣١ گڑا پسے هلارش كرت، ايٽپئي کباھش زرت و پسئي هونان جٽ. نون ايٽپئي ڈولدارين کباھش پتئي كرَا برت و گوشتىش: ”ما اے چتگ. بچاري، بارين تئي چڪئي گباھ نه إنت؟“ ٣٣ آكوبا کباھ پجاھ آورت، گوشتى: ”اے مني چڪئي کباھ إنت. چك رستريا وارتگ. الما ايٽپ ٹگر ٹگر بوتگ.“

٣٤ گڑا آكوبا وٽى گد دِرتنت و گونييin گد گورا كرت و تان بازيin روچيia وٽى چڪئي پُرسا نشت. ٣٥ آكوبئي سجھيin بچ و جنك په آبيئي تَسلا دئيگا آتكنت، بله آتسلا نبوت. گوشتى: ”من پُرسيگا پُرسيگ مُردگانى جهانا، وٽى چڪئي كرَا جهلااد رئوان.“ و پت مُدام په ايٽپا گريوگا آت.

٣٦ و آنِيمگا ميديانيان مسرا ايٽپ پوتىپارئي كرَا بها كرت. پوتىپار، پرئونئي آپسرے آت. نگهپانانى مستر آت.

يهودا و تamar

١ همے و هدا يهودا يا وٽى برات يله داتنت و شت و هيرا ناميin مرديئي كرَا جهمنند بوت. هيرا ادلااميئي آت. ٢ اوّدا آييا شوها ناميin مرديئي جنك ديسٽ.

٣ شوها گنهانيي آت. يهودا يا شوھائي جنك سانگ كرت. گون آييا يكجاھ بوت و جنئيئي لاب پُر بوت و مرديin چڪئي آورتى. يهودا يا چڪئي نام هيئر كرت. ٤ يهودائے جن پدا لاب پُر بوت. دگه مرديin چڪئي آورتى و إشيئي نامي اونان كرت. ٥ پدا دگه مرديin چڪئي آورتى و إشيئي نامي شيلا كرta. شيلا گزبيئي شهرا پيدا بوت.

٦ يهودا يا وٽى ائولى چك هيئر گون تamar ناميin جنگيia سور دات، بله

هُداوندئے چمّان يَهودائے ائولی چُک هېر بدکارے آت، پمیشکا هُداوندا مَركئے دپا دات.

گڑا يَهودایا گون اوّانا گوشت: ”وتى براتئے جنۇزاما بىگ و گون آبىا ۸

يکجاھ بئے. وتى براتى پەرزا پوره کن و پە وتى براتا پەرىيچە پىيدا کن،“ ۹ بلە اوّانا زانت کە اے منى جندئے پەرىيچ نبيت، پمیشکا وھدے گون وتى براتئے جنا يکجاھ بوت، وتى مَرزى اى ڏنَا رېتكنت کە پە براتا پەرىيچە پىيدا مكنت. ۱۰ آيېئے اے کار هُداوندئے چمّان رَدىن کارے آت، پمیشکا اوّنانى ھم مَركئے دپا دات.

گڑا يَهودایا گون وتى نشار تامارا گوشت: ”تانکه منى چُک شىپلا گسان ۱۱ إنت، وتى پتئے لۆگا جنۇزامى بىند.“ آبىا وتى دلا هئيال كرت: ”چۈش مبىت كە شىپلا ھم وتى براتانى پئىما بمرىت.“ گڑا تامار شت و وتى پتئے لۆگا نىشت.

مزىن مۇدىيىا رند يَهودائے جن کە شۇھائے جنک آت، مُرت. وھدے يَهودا چە پۇرسا پاد آتك، تىمنەئى شەرا وتى پىس چىناني گىرا شت. آيېئے سىنگت ھира آدۇلامى آيېئے ھمراھ آت. ۱۲ وھدے تامار سەھىگ بوت کە منى ناكۆ پە وتى پسانى چىننا دىيم پە تىمنە راھا إنت، ۱۳ وتى جنۇزامى گىدى كىشتىن، نكابے پۆشتى و تىمنەئى راھئى سرا، إنا يىمئى شەرئى دروازگئى گىرا نىشت، چىبا كە آبىا دىست كە شىپلا نون مزن بوتگ، بلە آنگت منا گون آبىا سورىش نداتگ.

يَهودایا كە تامار دىست، دلا گوشتى اے گەبىگە چىبا كە تامارا وتى دىيم ۱۴ پۆشتىگات. ۱۵ نزانتى كە منى نشار إنت. ھمۆدا، راھئى كشا يَهودا آيېئے گىرا شت و گوشتى: ”گۇن من نئيائى گۇن؟“ تامارا جۇست كرت: ”گۇن من كە وپت و واب كىنى، منا چە دئىئى؟“ ۱۶ يَهودایا پىسّئو دات: ”چە وتى رمگا پە تئو شىنگە راھ دئيان.“ تامارا گوشت: ”زِمائت چە دئىئى كە تئو شىنگا راھ دئىئى؟“ ۱۷ يَهودایا ۱۸

گوشت: ”چې زمانټ بدئیان؟“ تامارا گوشت: ”وتی مُهر و مُھرئے بَندا و وَتی دستئے آسایا.“ یهودایا اے چیز تامارئے دستا داتنت، گون آبیا ویت و وابی کرت و تامار لاب پُر بوت. ^{۱۹} تامار که لوگا شت، وَتی نکابی گشت و پدا جنۇزمى گدی گورا کرتن.

یهودایا گون وَتی آدلامى سِنگتا گوشت که شِنگا بَر و زمانټئے چیزان چه جنینئے کِرا پچ گِر و بیار. بله سِنگتا جنین ندیست. ^{۲۰} چه شهرئے مردمان جُستى کرت: ”بُتهاَنَهَى هما مولد که إناييمئى راهئے سرا نشتگات، كجا إنت؟“ آيان گوشت: ”إدا بُتهاَنَهَى هچ مولد نبوتگ.“

گڑا یهودائى سِنگت آتك و گوشتى: ”من آ جنین در گیتک نکرت. شهرئے مردمان هم گوشت که إدا بُتهاَنَهَى هچ مولد نبوتگ.“ ^{۲۱} یهودایا گوشت: ”بِلَى آ چیزى گون آنت. چو مبیت که مئى جند بنَام بیت. بچار، من شِنگ راھ دات، بله آ جنینئے جند گار إنت.“

کِساس سئے ماها رند یهوداиш هال دات که: ”تئى نِشار تامارا وَتی دِیم سیاھ کرتگ و نون لاپى پُر انت.“ یهودایا گوشت: ”آبیا ڏنَا در کنیت و بُن دئیت.“ ^{۲۳} وَهَدَء تامارا برَگا اتننت، په وَتی ناكوا پئيگام راھى دات و گوشتى: ”اے چیزانى واهندا منا لاب پُر کرتگ. بچار، باريں اے مُهر و مُھرئے بَندا و آسائے واهندا پَجَاه کارئے؟“ ^{۲۴} یهودایا اے چیز پَجَاه آورتننت و گوشتى: ”تامار چه من بیگناھتر انت که من تامار گون وَتی چُك شیلايا سور ندات.“ یهودایا پدا هچبر گون آبیا ویت و واب نکرت.

وَهَدَء تامارئے چلگ بئيگئے وَهَدَء بُوت، آبیئے لايئے چُك جاڑ اتننت. ^{۲۸} تامار که چلگ بئيگا ات، چه جاڑان يکيىا وَتی دست چه آبیئے جانا ڏن در کرت و جنبوگا سُھریں بندیگے آبیئے دستا بَست و گوشتى: ”اے چُك پیسرا آتك.“ ^{۲۹}

بله وهدے اے چُکا وتنی دست پدا تھا بُرت، براتی در آتك و جَنبُوگا گوشت: ”اھ! تئو چون وتنی راه پَچ کرت.“ پمیشکا آیینے نامش پارس کرت. ۳۰ رندا آیینے برات که دستا سُھریں بندیگے بستگ آت، پیدا بوت و آیینے نامش زارہ کرت.

پوتیپارئے جن و ایسپ

۱ نون، اسمایلیان ایسپ مسرا آورت. اوّدا، پوتیپار نامیں مسri مردیا ایسپ بها گپت. پوتیپار چه پرئونئے آپسان یکے آت. نگھیانانی مستر آت. هُداوند گون ایسپا گون آت، پمیشکا ایسپ هر کارا کامیاب آت و وتنی مسri واجھے لوگا جھمنند آت. ۲ وهدے ایسپئے واجھا دیست که هُداوند گون ایسپا گون انت و ایسپ هر کارے که کنت، هُداوند آبیا کامیاب کنت، ۳ ایسپئے سرا مهریان بوت و ایسپی وتنی هاسین ھزمتکار کرت. پوتیپارا ایسپ وتنی لوگئے مستر کرت و وتنی سجھین مال و هستی ای همايئے دستا دات. ۴ چه هما وھدا که آبیا ایسپ وتنی لوگ و سجھین هستیئے مستر کرت، هُداوندا په ایسپئیگی مسri پوتیپارئے لوگ برکت دات. هُداوندا پوتیپارئے سجھین مال و هستی برکت دات، لوگا هم و ڈگارانی سرا هم. ۵ گڑا پوتیپارا وتنی هر چیز همايئے دستا دات و وتنی وراکا آبید گون دگه هچھا کاری نیست آت.

۶ ایسپ وشکد و برهداریں ورناء آت. ۷ کمے وھدا رند واجھے لوگیا چم ایسپا سک داتنت و گوشتی: ”گون من بوپس.“ ۸ بله ایسپا نمفت و گوشتی: ”منی واجھے چه من آنچو دلجم انت که آبیا گون اے لوگئے هچھا کار نیست و وتنی سجھین مال و هستی ای منی دستا داتگ. ۹ اے لوگا کس چه من مستر نه انت. تئیں جندا آبید هچ چیزی چه من دور نداشتگ، چیا که تئو آیینے لوگبانک ائے. گڑا من چون چھینیں رَدِین کارے بکنان و وتا هُدائے چمآن گنهکار بکنان؟“ ۱۰ واجھے جنا هر رُوج ایسپ مثت کرت، بله ایسپا نمفت و نلوٹتی که گون آبیا وپت و واب

بکنت. آیئے نَزِیک و گُورا بئیگی هم وش نبوت.

۱۱ یک رُوچے که ایسپ و تی کارانی کنگا لؤگا پُتِرت، لؤگا دگه گس نیست آت.

۱۲ پوتیپارئ جنا دست ایسپئے کباها سک کرتنت. گون ایسپا گوشتی: ”بیا،
گون من بوپس.“ بله ایسپ تچانا در آتك و کبا جنینئ دستا منت. ۱۳ و هدے
جنینا دیست که ایسپا و تی کبا منی دستا اشت و چه لؤگا تک، ۱۴ و تی لؤگے
هزمتکاری گوانک جتنت و گوشتی: ”بچاریت، منی لؤگواجها اے ابرانی مئے لؤگا
آورتگ که مارا گلاگی بکنت. اے منی چگا کپتگ که گون من بوپس، بله من کوگار
کرت و ۱۵ و هدے اشیا دیست که من کوگار کرت، و تی کباھی منی کردا اشت و
در شت.“ ۱۶ پوتیپارئ جنا ایسپئے کباھ تان هما و هدا و تی کردا ایر کرت که
ایسپئے واجه لؤگا آتك، ۱۷ گون آییا کسہ ای کرت و گوشتی: ”اے ابرانی گلام که
تئو مئے لؤگا آورتگ، منی کردا آتك که منا گلاگی بکنت، ۱۸ بله و هدے من کوگار
کرت، آییا و تی کباھ منی کردا یله دات و در شت.“

۱۹ و هدے ایسپئے واجها و تی لؤگیئے هبر اشکتنت که تئی ہزمتکارا گون من
چُش کرتگ، سک ہزم گپت و ۲۰ ایسپی زُرت و هما بندیجاها بند کنائیت که او دا
بادشاهی بندیگ بند آتنت. ایسپ همودا بند کنگ بوت، ۲۱ بله ہداوند گون آییا
گون آت و و تی مهري په ایسپا گواریت و بندیجاھئے مسترئے دلی په ایسپا نرم
کرت. ۲۲ بندیجاھئے مسترا ایسپ سجھیں بندیگانی مستر کرت و او دئے هر
کاري ایسپئے دستا دات. ۲۳ بندیجاھئے مسترا هر کار و زمھ که ایسپئے دستا
دات، دلی جم آت، چیا که ہداوند گون ایسپا گون آت و ایسپا هر کارے که کرت،
ہداوندا آكامیاب کرت.

دو بندیگئے واپ

۱ کمے و هدا رند مسروئے بادشاھئے آپیا و نانیا و تی واجه، مسروئے بادشاھئے
نژرا رَدِی کرت. ۲ پرئون دوین کاردارانی سرا، مسترین آپی و مسترین نانیئے
سرا زهر گپت و ۳ نگھپانانی مسترئے لُوگا بندی کناینت، هما بندیجاها که
ایسپ بندیگ آت. ۴ نگھپانانی مسترا ایسپ ہکم دات که اشانی هئیالا بدار.
ایسپا آنچُش کرت. اے مردم تان مُدتیا بندیجاها منتنت.

۵ مسروئے بادشاھئے آپی و نانی که بندیجاها آتنت، یک شپے دوینان واب
دیست و هر یکیئے وابا جتاين ماناے هستأت. ۶ وهدے ایسپ اے دگه سُھبا
آیانی کرّا آتك، دیستی که دوین پریشان آنت. ۷ پرئونئے ہمے دوین کاردار که
ایسپئے واجھئے بندیجاها گون آپیا یکجاہ بند آتنت، ایسپا چہ آیان جُست کرت:
”مرؤچی شما پریشان ایت، چہ گپے؟“ ۸ آیان پسٹو دات: ”ما دوینان واب
دیستگ و گس نیست که مانا اش بکنت.“ ایسپا گوشت: ”وابانی مانائے زانگ وہ
ہُدایی کارے. و تی وابان منا بگوشت.“

۹ گڑا آپیانی مسترا و تی واب گون ایسپا گوشت: ”بچار، من وابے دیست که
انگورئے درچکے منی دیما انت. ۱۰ درچکا سئے ٹال پر. آنچو که درچکا تج جت،
بور و بربوت و چہ هوشان رستگین انگور در آتك. ۱۱ پرئونئے پیاله منی دستا
آت. من انگور سر چت و پرئونئے پیالہ تھا پر تکت و پیالہ آبیئے دستا دات.“

۱۲ ایسپا گوشت: ”تئی وابئے مانا اش انت: سئے ٹالئے مانا سئے روچ انت.
۱۳ سئے روچئے تھا پرئون تئی سرا بُرَز کنت و ترا پیسریگین منسبا دنت. تئو
پرئونئے پیالہ دستا دئیئے، آنچو که تئو پیسرا کرتگ هما و هدا که آبیئے آپی
بوتگئے. ۱۴ وهدے تئی کار شر بنت، منی یاتا بکپ. مهربانی بکن و منی هالا

پرئونا سر کن و منا چه اے بندیجاها در کناین. (۱۵) من چه ابرانیانی مُلکا ڈڙگ و
إدا آرگ بوتگان و إدا هم من چُشین کارے نکرتگ که اے سیه چاتا دئور دئیگ
بیان.“

(۱۶) وهدے نانیانی مسترا دیست که ایسپا شَرِّین مانا کرت، گوشتی: ”من
وتی وا با دیستگ که نگنئے سئے سپت منی سرا انت و (۱۷) سربرئے سپتا په پرئونا
وڑ وڑین پتکگین وراک مان، بله بالی مُرگ چه سپتا اشان ورگا انت.“ (۱۸) ایسپا
گوشت: ”تئی وابئے مانا اش انت: سئے سپتئے مانا سئے رُوچ انت. (۱۹) سئے
رُوچئے تها پرئون تئی سرا ”بُرُز“ کنت و ترا درچکیا درنجیت و بالی مُرگ تئی
گوشتا ورنت.“

(۲۰) سئیمی رُوچا پرئونئے سالگره ات. آییا سجھئن ہزمتکار داوته داتنت.
وتی ہزمتکارانی دیما مسترین آپی و مسترین نانیئے سری ”بُرُز“ کرتنت. (۲۱) آییا
مسترین آپی پدا هما منسبا نادینت که پرئونئے پیاله دستا دئیوک بیت. (۲۲) بله
هما پئیما که ایسپا گوشتگ ات و مسترین نانیئے وابی مانا کرتگ ات، پرئونا
مسترین نانی دُرتك.

(۲۳) بله آپیانی مسترا ایسپ شمشت و آییئے ترانگا نکپت.

پرئونئے واب

(۱) دو سالا رند پرئونا وابے دیست که نیلئے کئورئے کرنا اوشتاتگان. همے
وهدا هپت ڈئولدار و پڙوئین گوک چه آپا در آتك و کاشانی تها چرگا لگتنت.
چه اشان و رند دگه هپت بدڈئول و لاگرین گوک چه نیلا در آتك و کئورئے کشا، آ
دگه گوکانی کرنا اوشتاتنت. (۴) بدڈئول و لاگرین گوکان هپتین ڈئولدار و پڙوئین

گوک وارتنت. پرئون چه وابا آگه بوت.

پرئون پدا وپت و دگه وابے دیستى که دانئے هپت زند و شرین هوشگ يك
ڦالیئے سرا رُدگا انت. چه إشان و رند دگه هپت هوشگ زاهر بوت. اے هوشگ
لاگر آتنت و چه روڈراتکا گشوكين لوارا گيمرينتگ آتنت. لاگرين هوشگان
هپتىين زند و شرین هوشگ وارتنت. پرئون پاد آتك و زانتى که اے وابے آت.

سُهُب که بوت، پرئون پريشان آت. وتى مردمى راه داتنت و مسرئے
سجهين دانا و جادوگرى لوڻاينتن. پرئونا گون آيان وتى واباني ڪسه کرت، بله
ڪسا آيئے واب مانا کرت نكرتن.

گڙا مستريين آپيا گون پرئونا گوشت: ”من مرڙچي وتى زدياني ترانگا
ڪپتن. يك رنڊ تئو پرئون وتى هزمتكاراني سرا زهر گپتئے و منا و
مستريين ناني ڙرت و نگهپاناني مسترئے بند کنائين. یک شپے ما
دوينان واب ديسٽ و هر يك وابيا وتى ماناء هستآت. اودا گون ما ابراني
ورناء بند آت. نگهپاناني مسترئے هزمتكارے آت. ما گون آپيا وتى وابئے ڪسه
کرتنت و آپيا مانا کرت و داتنت. دوينان وتى واباني مانا رست. هما پئيما که
آپيا مئے واب مانا کرتگا اتنت، هما ڏئولا بوت. منا وتى پيسريگين منسب رست و
ناني ڏرنجگ بوت.“

گڙا پرئونا ايُسپ لوڻاينت و ايُسپ هما دمانا چه سڀه چاتا در ڪنگ و آرگ
بوت. ايُسپا ريش سات و گد مٿ کرتنت و پرئونئے دربارا آتك. پرئونا گون
ايُسپا گوشت: ”من وابے ديسٽگ و ڪس إشيا مانا کرت نکت، بله من تئي بارئوا
إشكٽگ که اگن گسے گون تئو وتى وابئے ڪسها بکت، تئو ماناي کرت کنه.“
ايُسپا گوشت: ”اے چه مني وس و واكا در انت، بله هُدا تئو پرئونا هئيرين پسئوے

دات کنت۔“

گڙا پِرئونا گون ایسپا گوشت: ”من واب دېست که نيلئے کئورئے گشا اوشتاتگان.^{۱۸} همے وهدا هپت پِزُور و ڈئولدارین گوک چه کئورا در آتك و کاشانی تها چَرگا لگتنت.^{۱۹} چه آيان و رند دگه هپت گوک در آتك که نِزُور و بدڻوں و لاغر آتنت. سجھین مسرئے ملکا من چُشین بدڻولين گوک هچبر نديستگاٽ.^{۲۰} لاغر و بدڻولين گوکان پيسري هپتین پِزُورين گوک وارتنت. بله آيانی ورگا رند هم اے گوک آنگت پيسري ڈئولا آنجو بدڻوں آتنت که نگوشه آگوکش وارتگاٽ. من چه وابا آگه بوتان.^{۲۱}

پدا که واب کپتان، گندان که دانئے هپت زندین و شرین هوشگ يك ٿاليء سرا رُدگاٽ. ^{۲۲} چه آيان و رند، دگه هپت هوشگ رُست. اے هوشگ نِزُور و لاغر آتنت و چه روڊراتکا گشوكين لوارا گيمرينتگاٽ. ^{۲۳} لاغرين هوشگان هپتین شرین هوشگ وارتنت. من گون جادوگران ڪسه کرت، بله چه آيان گسا اے واب مانا کرت نکرت.^{۲۴}

گڙا ایسپا گون پِرئونا گوشت: ”تئو پِرئونئے دوین واب يك آنت. هما کار که هُدا ديمترا کنتى، په تئو پِرئونا پدرى کرتگ.^{۲۵} هپتین شرین گوک هپت سال آنت و دانئے هپتین شرین هوشگ هم هپت سال آنت. دوين واب يك آنت. هما هپتین لاغر و بدڻولين گوک که چه آيان و رند در آتكنت، هپت سال آنت و همئي ڈئولا هپتین هورک و هاليگين هوشگ که چه روڊراتکا گشوكين لوارا گيمرينتگاٽ، هپت سالئي ڏگال آنت.^{۲۶} من گون تئو پِرئونا گوشت، هما کار که هُدا ديمترا کنتى، په تئو پِرئونا پدرى کرتگ.^{۲۷} نون سجھين مسرا هپت سالا مزنين سرسبزى و پراوانىئے بيت،^{۲۸} بله چه إشيا رند، هپت سالا ڏگال بيت و اے

ڈکال مسرا آنچو تباہ و وئیران کنت که مردم ملکئے سجھیں سرسبزی و پراوانیا شماؤشنت. ۳۱ ملکئے سرسبزی شماؤشگ بیت، چیا که اے ڈکال که رندا کئیت، سک گران بیت. ۳۲ اے واب پمیشکا تئو پرئونئے سرا دو رندا آتكگ که هدایا پکایا پئیسله کرتگ و هدا اے کارا ہمے زوتان کنت.

نون تئو پرئون اگلمند و داناين مردے در گیج و مسرئے ملکئے سجھیں کاران ہمايئے دستا بدئے. ۳۳ تئو پرئون باید انت ملکا آنچین کارمستر بدارئے کہ سرسبزیئے ہپتین سالانی وہدا کشارانی پنچکا بگرنت. ۳۴ اے کارمستر سرسبزیئے آیوکین سالان ورد و وراک مچ بکننت و پرئونئے چیردستیا، شہران په ورگا دان آمبار بکننت. ۳۵ اے ورد و وراک په ملکا آمبار کنگ بنت و ہما ہپتین سالان کہ مسرا ڈکال کپیت، کارمرز کنگ بنت کہ ملک چه ڈکالا تباہ مبیت.“

۳۶ اے ہبر، پرئون و پرئونئے سجھیں آپسانی چمآن شریں ہبرے ات. پرئونا گون و تی ہزمتکاران گوشت: ”دگه چشین مردمے در کپیت که اے مردئے پئیما ہدائے روہ آییا مان ببیت؟“ ۳۷ دیمی گون ایسپا کرت و گوشتی: ”هدایا اے سجھیں چیز کہ په تئو پدر کرتگ آنت، گڑا بزان تئیں پئیمین اگلمند و دانا دگه نیست. ۳۸ من ترا و تی لوگئے مستر کنان و منی سجھیں مردم تئی پرمانئے پابند بنت و تھنا من بادشاہ چه تئو مستر بان.“

ایسپ مسرئے مستر بیت

نون پرئونا گون ایسپا گوشت: ”بچار، تئو چہ منی نیمگا سجھیں مسرئے ملکئے مستر ائے.“ ۴۱ پرئونا و تی مھرئے مُندریگ چه دستا گشت و ایسپئے دستا دات، شریں لیلمئے پوشک و سہرئے ہارے گوارایی دات. ۴۲ ملکئے نائیئے آرابها

سواری کرت. مردمان جار جت که ایسپئے دیما کوندان بکپیت. پرئونا ایسپ سجھین مسرئے مستر کرت. ۴۴ پرئونا گون ایسپا گوشت: ”من پرئون آن. بے ۴۵ تئی رزايا سجھین مسرئے ملکا کس و تی دست و پادے سرینت نکن.“ ۴۶ پرئونا ایسپ سپنات پنیها نامینت و گون اوئے شھرئے دینی پیشوا پوتیپیرائے جنک آسناتا سور دات. نون ایسپ سجھین مسرا گشت.

۴۷ و هدے ایسپا مسرئے بادشاہ پرئونئے ھزمت بندات کرت، امری سی سال آت. ایسپ چه پرئونئے دربارا پاد آنک و سجھین مسرا گشت. ۴۸ سرسبزیئے هپتین سالان زمینا مزنین بر و سمرے دات. سرسبزیئے هپتین سالان که مسرئے ملکا ورد و وراک باز آت، ایسپا شھرانی امبار پُر کرتنت. هر شھرئے گش و ۴۹ کرئے ڈگارانی بر و سمری هما شھرا امبار کرت. ایسپا سک باز دان امبار کرت، دریائے ریکانی گدا. دان آنچو باز آتنت که اشانی ھساب کنگی بند کرت، چیا که چه ھسابا ڈن آتنت.

۵۰ چه ڈکالئے سالان و پیسر ایسپا دو مردین چک بوت. اشانی مات آسنا، اونئے شھرئے دینی پیشوا پوتیپیرائے جنک آت. ۵۱ ایسپا و تی ائولی چکئے نام منسی کرت، گوشتی: ”ھدایا منا چه سجھین سکی و سوریان و چه پتئے لوگئے سجھین ٹرانگان آزات کرتگ.“ ۵۲ دومی چکئے نامی اپرایم کرت، گوشتی: ”منی سکی و سوریانی ملکا، ھدایا منا پرسمر کرتگ.“

۵۳ گڑا هما پئیما که ایسپا گوشتگات، مسرئے ملکئے سرسبزیئے هپتین سال هلاس بوتنت و ڈکالئے هپتین سال بُنگیچ بوتنت. آدگه سجھین ملکان ڈکال بوت، بلہ سرجمیں مسرا وراک هستات.

۵۴ گڑا سجھین مسر که شدیگ بوت، مردمان پرئونئے کڑا په وراکا پریات

کرت. پِرئونا گوں سجھین مسريان گوشت: ”ایسپئے کردا برئويت و آهړچه که گوشت، هما ڈئول بکنیت.“ ۵۶ سَرجميْن مُلک که ڈکالا گپت، ايسپا امبرانی دپ پچ کرت و مسريانی کردا دانی بها کرت که سجھين مسرا مزنین ڈکالے کپتگآت. ۵۷ سَرجميْن دنيا په دانئے گرگا مسرا ايسپئے کردا آتك، چیا که سجھين دنيا یا گرانین ڈکالے کپتگآت.

گوں براتان ايسپئے دچار کپگ

۱ وهدے آکوبا دیست که مسرا دان هست، گوں وتی چکان گوشتی: ”چیا نشتگ و یکدو میا چارگا ایت؟ ۲ من اشکتگ که مسرا دان رسیت. برئويت و دان بگریت که زندگ بمانین، شدا میرین.“

۳ گڑا ايسپئے ده برات مسرا دانئے گرگا شت. آکوبا ايسپئے برات ۴ پنیامین گوں آدگه براتان دیم ندات، گوشتی چو مبیت که تاوانے برسیتی. اے پئیما اسراییلئے چک هما مردمانی رُمبَا گوں آتنت که دانئے گرگا آتكگآتنت، چیا که گنهانئے ملکا ڈکال آت.

۵ نون ايسپ ملکئے والی آت. اے ايسپ آت که ملکئے سجھين مردمانی کردا گندمی بها کرت. گڑا ايسپئے برات آتكنت و آبیئے دیما په ادب سریش جهل کرت. ۶ وهدے ايسپا وتی برات دیستنت، پجاہی آورتنت، بله آیانی دیما زاهری نکرت. گوں آیان په ترندی هبری کرت و جُستی کرت: ”شما چه کجا آتكگیت؟“ آیان پسئو دات: ”چه گنهانئے ملکا، دانئے زورگا آتكگین.“

۷ ايسپا برات پجاہ آورتنت، بله آیان ايسپ پجاہ نئیاورت. ۸ ايسپ وتی وابانی ترانگا کپت که براتانی بارئوا دیستگ آتنتی. ايسپا گوں آیان گوشت: ”شما جاسوس و چاریگ ایت. شما ادا آتكگیت که بزانیت مئے ملکئے کجام جاګها

پاسپانی و هِپاڑت نِزُورتر انت.^{۱۰} آیان گوشت: ”إنه، مني واجهه! تئيى كستر وَرَدْ وَوراكئه گرگا آتكگ آنت.^{۱۱} ما سجھيin ييگين پتئه چُكَّ اين، راست و تچكىن مردم اين، تئيى پاداني چيرئه هاک اين، جاسوس و چاريگ نه اين.^{۱۲} ايُسپا گوشت: ”إنه! شما إدا آتكگيit كه بزانىت مئي ملکئے کجام جاگها پاسپانی و هِپاڑت نِزُورتر انت.^{۱۳} بله آیان گوشت: ”تئيى كستر ييگين پتئه چُكَّ آنت و مئي پت گنهانا جهمند انت. ما دوازده برات بوتگىن. كستريin برات انون پتئه كرا انت. آدگه برات نون نېست انت.^{۱۴} ايُسپا گوشت: ”انچو كه من شمارا گوشت، شما جاسوس و چاريگ ايت.^{۱۵} شمارا اے پئيما چَگَاسىن: تانكه شمئى كستريin برات إدا نئييit، منا پرئونئى سرئي سئوگند انت كه شما چه اے جاگها شت نكنيت.^{۱۶} چه وتي براتان يكَّ راه دئييit، بلى شمئى براتا كاريit. شما آدگه برات همدا بنديجاها مانيit. شمئى هبر چارگ و چَگَاسگ بنت كه باريin راست گوشىت يا نه. اگن شما راست نگوشت، منا پرئونئى سرئي سئوگند انت كه شما جاسوس و چاريگ ايت.^{۱۷}

ايُسپا تان سئے رُوچا سجھيin برات بند كنايىتننت.^{۱۸} سئيمى رُوچا گون آيان گوشتى: ”هما پئيما كه من شمارا گوشا، هما پئيم بكنىت، گزا زندگ مانيit، پرچا كه منا چه هُدايا ٿرسىت.^{۱۹} اگن شما راست و تچكىن مردم ايت، چه شما براتان يكَّ بنديجاها بندىيت و آدگه برينوت و په وتي لُوكَى گُزُنگىن مردمان دان ببرنت،^{۲۰} بله وتي كستريin براتا مني كرا بياريit كه شمئى هبر راست ببنت و چه مركا برگيit.“ آيان آنچش كرت و گون يكىگرا گوشتish: ”آسلا مارا براتئه هَكَان گِپتگ. ما ديسٽ كه آچينچُك پريشان آت، په وتي جانئه رَكِينگا مئي كرا دَزبندى و پرياتى كرت، بله ما آبيئه هبر گوش نداشتنت، پميشكا اے مُسييit مئي سرا كپتگ.“^{۲۱} روپنا گوشت: ”من وَه شمارا گوشت كه هچى مكنيت، بله شما گوش نداشت. نون مارا آبيئه هونئے هساب^{۲۲}

دئيگي انت.“

براتان نزانت که ايسپ مئے هبران سرپد بئيگا انت، چيا که ايسپ ترجمه
کنوکيئے کمکا گون آيان هبرا آت. ۲۳ ايسپا وتى ديم آنگر کرت و گريتى. پدا
ديمى ترينت و گون آيان هبرى کرت. گزا چه برatanى نiam شمونى گپت و آيانى
چمانى ديم دست و پادى بندايتن.

ايسيئي برات گنهانا رئونت

نون ايسپا هكم دات که برatanى گونيان چه دانا پر کنيت، هر يكىئے
نگرهان همايئي جندئي گونيا مان کنيت و سپرئي توشكش هم بدئييت. اے کار که
په آيان کنگ بوتنت، ۲۴ نون آيان وتى دان هران لذتنت و چه اودا راه گپتنت.
۲۵ راها شپا گپتنت و يك جاگهيا منزلش کرت. وھدے چه آيان يكيا وتى گونيء
دپ پچ کرت که په وتى هرا کاه و کديمه بکشيت، ديستى که مني نگره گونيء
دپ دپا ايير انت. ۲۶ گون وتى برatan گوشتى: ”مني نگرهش نزرتگا انت، اش
انت مني گونيء تها انت.“ ترسے آيانى دلا گپت. ديمش گون يكدرگرا کرت و
ذرهان و لرزانا گوشتىش: ”اے چه کارے که هدايا گون ما کرتگ؟“ ۲۷

وھدے آوتى پت آکوبئي کرا گنهائے ملکا آتكنت، وتى سجهىن کسھ و
سرگوستيش آورتنت. گوشتىش: ۲۸ ”هما مرد که ملکئي مستر انت، آبيا گون ما په
ترندي هبر کرت و گوشتى: ’شما اے ملکا جاسوسى کنگا آتكگيت.‘ ۲۹ بله ما
گون آبيا گوشت: ’ما راست و تچكين مردم اين، چاريگ و جاسوس نه اين.‘ ۳۰ ما
يكيئن پتئے چک اين. دوازده برات بوتگين. يك براته نون نېست انت و گسترين
برات انون گنهانا پتئے کرا انت. ۳۱ گزا ملکئي مسترا گوشت: ’من هما و هدا زانان
شما راست و تچكين مردم ايت که شما يك براته همدا گون من بلېت و آدگه

برئویت و په وتن لوکئے گزنگین مردمان دان ببریت و ۳۴ وتن گستربان براتا منی کرّا ببیریت. گڑا من زنان که شما چاریگ و جاسوس نه ایت و تچک و راستین مردم ایت. رندا من شمئی براتا شمارا دئیان و شما اے ملکا سئوداگری و باپار کرت کنیت.“

۳۵ وهدے آوتی گونیان هالیگ کنگا آتنت، هر یکیئے گونیا آییئے نگرهانی تورگ مان آت. وهدے آیان و آیانی پتا نگرهئے تورگ دیستنت، تُرسِتِش. آیانی پت آکوبا گوشت: ”شما منا بے اولاد کنگا ایت. ایسپ هم نیستانت و شمون هم. نون شما بنيامينا پچ گرگ لوثیت. اے سجهین گهر منی سرا کپگا آنت.“

۳۶ روپنا گون پتا گوشت: ”اگن من تئی چک پدا په تئو نئیاووت، منی دوین چکان بکش. بنيامينا منا بدئے، من پدا په تئو کارانی.“ ۳۷ بله آکوبا گوشت: ”منی چک گون شما نئیئیت گون. آییئے برات مرتگ و بس جندی پشت کپتگ. اگن شمئی اے سپرا تاوانے برسیتی، من چه گمان مران و منی پیرین سرئے هون شمئی گردنا بیت.“

دیم په مسرا براتانی دومی سپر

۱ ملک سک ڈکال آت و ۲ وهدے آیان چه مسرا آورتگین دان وارت و هلاس کرنت، پتا گوشت: ”پدا برئویت و په ما گمے ورد و وراك بگریت.“ ۳ بله یهودایا گون آییا گوشت: ”آ مردا مارا په ترندی هبردار کرت و گوشت: اگن شمئی برات گون شما گون نبوت، منی دیما مکپیت.“ ۴ اگن تئو مئے براتا گون ما راه بدئیئے، ما رئوین و په تئو ورد و وراك گرین، ۵ بله اگن تئو آییا گون مکنئ، ما نرئوین. چیا که آ مردا گوشت: اگن شمئی برات گون شما گون نبوت، منی دیما مکپیت.“ ۶ إسراييلا جست کرت: ”شما چیا آ مرد هال دات که مارا

دگه براتے هست و اے پریشانی منی سرا آورت؟” ٧ پسّئوش دات: ”آ مردا مئیگ و مئے هاندانئے بارئوا هر چیزئے جُست کرت: ’شمئے پت آنگت زندگِ انت؟ شمارا دگه برات هم هست؟‘ ما آبیئے جُستانی پسّئو داتنت. ما چون بزانتین که آ گوشیت: ’وتی براتا ادا بیارت؟‘ ٨ گڑا یهودایا گون و تی پت إسراییلا گوشت: ”بچکا گون من همراه کن. ما همے دمانا پاد کاین و رهادگ بین که ما و تئو و مئے چک زندگ بمانین و مرین. ٩ من وت آبیئے سلامتیئے زمها زوران. آبیا چه منی دستا بلوق. اگن من تئی چک پدا نئیاورت و په تئو سر نکرت، تان زندگ آن تئی گنهکار آن. ١٠ اگن ما اینچک مهتل مبوتینین، تان اے وهدی دو رندا شتگ و آتكگ آتین.“ ١١

گڑا آیانی پت إسراییلا گوشت: ”اگن الْمی انت، گڑا چُش کنیت که چه ملکئ شرترین چیزان لهتین و تی پیلکان کنیت و په آ مردا ٹیکی بریت گون. کمے بام، کمے بینگ، سُسُر و پسته و بادام و وَشَبَّو بریت گون. ١٢ دو سَری نُگره بریت گون که شمارا هما نُگره پدا دئیگی انت که شمئے گونیانی دپ دپا ایر کنگ بوتگ اتنت. بلکین په زَدی چو بوتگ. ١٣ و تی براتا هم بریت گون. تَچکا آ مردئ کرّا برئویت. ١٤ پُرواکین هُدا آ مردا په شما رهمدل کنات که شمئے آ دگه براتا و بُنیامینا گون شما آیگا بُلیت. بله اگن من چک باهیتنت وه منی بَهت و نَسِيب.“ ١٥

گڑا مردان ٹیکی و دو سَری نُگره و بُنیامین زرت و راه گپتنن. مسرا که رستنن، ایسپئے دربارا آتك و اوشتاتنن. ١٦ و هدے ایسپا دیست که بُنیامین گون انت، و تی لوگئ پیشکاری گوشت: ”اے مردمان منی لوگا بیار. پس و کوش کن و ورگے تئیار کن که اے مردم سُبارگا منی کِرَا انت.“ ١٧ پیشکارا هما پئیم کرت که ایسپا گوشت. مردمی ایسپئے لوگا آورتنن. ١٨ و هدے مردم ایسپئے لوگا آرگ بوتنن، ثرس و لرز اتنن. گوشیش: ”مارا هما نُگرهانی سَوَبا ادا آورتگش که

پیسرو رندا مئے گونیان مان کنگ بوتگ آتنت. نون اے مرد مئے سرا اُرش کنگ و مارا زیردست کنگ لؤٹیت که مئے جندا گلام بکنت و هران هم ببارت.“

۱۹ گڑا آیسپئے پیشکارئے کردا شتنت و لوگئے دروازگئے دپا گون آیا هبرش

۲۰ کرت. گوشتیش: ”واجه! اولی رندا که ما ادا په ورائے گرگا آتكین، پر ترگا ما شپا یک جاگھیا داشت. ما وتی بار که بوتکنت، دیستن که چه ما هرگسئے نگره سَرجمیا آییئے جندئے گونیئے دپ دپا ایر آنت. نون ما اے نگره پدا آورتگ آنت

گون. ۲۱ ما په ورائے گرگا دگه نگره هم آورتگ گون. نزانین بارین کئیا اے نگره

پدا مئے گونیان مان کرتگ آنت.“ ۲۲ پیشکارا گوشت: ”پرواه نیست. مُرسیت.

شمئیگ و شمئی پتئے هُدايا اے گنج گونیان مان کرتگ. شمئی نگره منا رَستگ آنت.“ نون شمونی آیانی کردا آورت.

۲۳ پیشکارا آیسپئے لوگا برتنت، آپی داتنت که وتی پادان بشودنت و په

آیانی هران کاه و کدیمئے تئیاری ای هم کرت. ۲۴ تان ایسپئے آیگا، نیمرؤچئے و هدا، آیان وتی ٹیکی تئیار کرتنت، چیا که اشکتگ آتش که ما سُبارگا همدا این.

۲۵ ایسپ که لوگا آتك، آیان وتی آورتگین ٹیکی داتنت و ایسپئے دیما سِرشن

په أدب جَهل کرت. ۲۶ ایسپا آیانی هال جُست کرت و گوشتی: ”شمئی پیرین پت

که شما آییئے بارئوا گون من هبر کرتگ آت، چون انت؟ آنگت هست و سَلامت

إنت؟“ ۲۷ آیان پسئو دات: ”تئی ھِزمتکار، مئے پت آنگت هست و سَلامت

إنت.“ آیان ایسپئے دیما په أدب سر جَهل کرت. ۲۸ ایسپا سر چست کرت، چمی

وتی هَگیگین برات بِنیامینا کپتنت. جُستی کرت: ”اے شمئی هما گستربن برات

إنت که شما نام گِپتگ آت؟“ ایسپا گون بِنیامینا گوشت: ”هُدا په نئو مهریان بات،

منی چُکا!“

٣٠

گون برائے گندگا ایسپا توی دل داشت نکرت. زوت زوتا پاد آتک و په
 گریوگا جاگھئے شوہازا بوت. گڑا توی جندئے کوئیا شت و همودا گریتی.
 ۳۱ رندا چمی ششتنست و در آتک. دلی داشت و گوشتی: ”ورگان بیاریت.“ په
 ایسپا جتا پرزونگ پچش کرت و په آئیئے براتان جتا. هما مسری که اودا ورگا
 آتنت، آیانی پرزونگ هم ڄتا آت، چیا که مسربیان گون ابرانیان هور ورگ نئوارت.
 آیانی نیزا اے سکین بڙناکین کارے آت. ۳۲ برات، ایسپئے دیما امرئے هسابا نادینگ
 بوتگ آتنت، مستر مسترینا بگر تان گستر گسترینا. ائولی چُک توی پیدائشی هکئے
 هسابا و گسترین، توی گسترینے هسابا. پمیشکا برات په هئرانی یکدوmia چارگا
 آتنت. ۳۳ وهدے چه ایسپئے پرزونگ آیانی بهرا دئیگا آتنت، پنیامینا چه آ دگران
 پنج سری گیشتر رست. گون ایسپا شرابش وارت و وشین وهدے گوازینتش.

نگرهین پیاله

۱

نوں ایسپا توی لوگئے پیشکار چو هکم دات: ”اسانی گونیان چه وراکا پُر
 کنیت. همینچک که بُرث کننت، بدئیتیش و هر یکیئے نگرهان آئیئے گونیئے دپ دپا
 ایر کنیت. ۲ منی پیالها، منی نگرهین پیالها گسترینے گونیئے دپ دپا ایر کنیت
 و آئیئے دانانی نگرهان هم.“ هما ڈئولا که ایسپا گوشت، پیشکارا هما ڈئول کرت.

۳

سُهہب که بوت، آش رُکست کرتنت. مردان هر ژرتنت و راه گپتنست.
 انگت چه شهرا دور نشتگ آتنت که ایسپا گون پیشکارا گوشت: ”زوت کن و
 رندا اش کپ. وهدے رسینتنست، بگوشش: ’شما نیکیئے بدلا چیا بدی کرت؟ ۴ اے
 هما پیاله نه انت که منی واجه اشیئے تھا شراب وارت؟ و په پال جئنگا هم
 کارمزی کنت؟ اے بدین کارے که شما کرتگ.“

۵

۵ وهدے پیشکار آیانی کِردا سر بوت، همے هبری کرتنت. بله آیان

گوشت: ”واجه! چیا چشین هبر کنه؟ تئیی گستر هچبر چشین کارے کرت نکننت.^۸ ما وه هما نگره که وتی گونیانی دپا دیستنت، آلن هم چه گنهانے ملکا پدا آورتنت. ما چون چه تئیی واجھے لوگا نگره و تلاه دزین؟^۹ واجه! چه ما هرگئے کرا دزئے مال در آتك، آبیئے سزا مرک انت و ما اے دگرانی سزا همش انت که تئیی گلام بین.“^{۱۰} پیشکارا گوشت: ”شر انت. هرچے که شما گوشیت، بله هرگئے کرا که اے در کپت، آمنی گلام بیت و اے دگه بیممیاز بیت.“

هر یکیا اشتاپ اشتاپا وتی گونی زمینا ایر کرت و بوتك و^{۱۱} پیشکار پٹگا لگت. چه مسترینا بُنگیجی کرت و گسترینا هلاس. پیاله چه بُنیامینئے گونیا در کپت.^{۱۲} براتان که دیست، وتی گدش درتنت. پدا وتی بارش هران لڈتنت و شهرا پر ترتنت.^{۱۳}

وهده یهودا و آبیئے برات آتکنت، ایسپ آنگت لوگا آت. آ ایسپئے پادان گپتنت.^{۱۴} ایسپا گون آیان گوشت: ”اے چه کارے شما کرتگ؟ شما نزانیت که منی پئیمین مردمے پال جت کنت و چیزان در گیتک کنت؟“^{۱۵} یهودایا گوشت: ”منی واجه! ما گون تئو چے گوشت کنین؟ چے بگوشین؟ چه پئیما وتی بیممیاریا پیش بدارین؟ هدایا تئیی گستراني رَدِین کار پاشک کرتگ. منی واجه! نون ما تئیی گلام این. مئے جند هم و هما مردم هم که پیاله آبیئے کرا در کپتگ.“^{۱۶} بله ایسپا گوشت: ”من هچبر چشین کارے نکنان. ایوکا هما مردم منی گلام بیت که پیاله آبیئے کرا در کپتگ. شما آ دگه مردم په سلامتی وتی پتئے کرا برئوبیت.“^{۱۷}

یهودائی ارز و پریات

گذا یهودا نزیگا آتك و گوشتی: ”او منی واجه! بِلْ تئیی گستر گون تئو واجها هبرے کنت. وتی گسترئے سرا زهر مگر که تئو پرئونئے برابر ائے.^{۱۸} منی^{۱۹}

واجهه! تئو چه وتي گستران جست كرت: 'شمارا پت يا برات هست؟' ٢٠ ما پسنهو دات: 'مارا پيرين پتے هست و گسترين براته که پته پيرئے رؤچان پيده بوتگ. آبراته هكىگين برات مرتگ و چه وتي ماتا يكين چك انت که منتگ و پت آبيا سک دوست داريست.' ٢١ گزا تئو گون وتي گستران گوشت: 'آبيا مني کرا بياريست که گون وتي جندئے چمان بگنانی.' ٢٢ ما گون تئو واجها گوشت: 'بچك وتي پتا يله دات نكنت. اگن پتا يله بدن، پته مریت.' ٢٣ بله تئو گون وتي گستران گوشت: 'اگن شما وتي براتا مئياريت گون، مني ديمما مکپيت.'

٢٤ وهدے ما مني پته کرا، بزان تئي ھزمتكارئے کرا پر ترّتین، تئي ھبرن گون آبيا كرتن، مني واجه! ٢٥ گزا مئے پتا گوشت: 'پدا برئويت و په ما کمے ورد و وراك بگريت و بياريست.' ٢٦ بله ما گوشت: 'ما پدا شت نكين. هما شرنا رئوين که مئے گسترين برات گون ما گون بيه. ما تان هما وهدا آمردئي ديمما کپت نكين که مئے گسترين برات گون مبيت.' ٢٧ مني پتا، بزان تئي ھزمتكارا گون ما گوشت: 'شما زانيت که مني لوگبانکا په من دو مردين چك آورت.' ٢٨ چه آيان يكيا منا يله دات و من گوشت: "الما رستريا وارتگ." چه آ وهدا تان انون وتي چگن نديستگ. ٢٩ اگن اے چگا هم چه من بريت و إشيا تاواني برسیت، من چه گمان مران و مني پيرين سره هون شمه گردنابيت.

٣١-٣٠ اگن چك گون ما گون مبيت و من وتي پته کرا، بزان تئي ھزمتكارئے کرا پر بترا و مني پت بگنيت که اے گون نه انت، گزا مئے پت، تئي ھزمتكار مریت که ساهي گون همشيا بستگ. و آبيئے پيرين سره هون تئي گسترانی گردنابيت. ٣٢ پته کرا تئي گسترا اے بچگئے سلامتبيئ زمه زرتگ. من گون پتا گوشت: 'مني پت! اگن من تئي چك پدا په تئو نئياورت، تان زندگ آن تئي گنهكار آن.' ٣٣ گزا، او مني واجه! بيل که اے بچگئے بدلا تئي گستر إدا بمانيت و

٢٤ تئي گلاميا بکنت و اے بچک گون وتي براتان پر بتريت. من چون وتي پتئے کرا بے اشيا شت کنان؟ من آروچا مگنراتان که پتئے سرا چشين مسيبته بيئيت.“

ايُسپ وتا زاهر کنت

١ ايُسپا اوشتاتگين مردماني ديمما دل داشت نکرت و کوکاري کرت: ”سجهين مردمان چه مني ديمما بريت.“ وھدے ايُسپا برات هال داتنت که من ايُسپ آن، آبيئے کرا دگه گس نیست آت. ٢ آبيا آنچين بُرزين تئواريا گريت که مسريان اشکت و پرئونئے لوگئے مردم هم سهيگ بوتن.

٣ ايُسپا گون براتان گوشت: ”من ايُسپ آن. مني پت انگت هست و سلامت انت؟“ برات ايُسپئي ديمما ٿرسگا آتنت و هچ پسنهوش دات نکرت. ٤ گرا گون براتان گوشتى: ”مني نزيكترا بيايت.“ وھدے آنزيڪا آتكنت، ايُسپا گوشت: ”من شمئي برات ايُسپ آن. من هما مردم آن که شما بها کرت و سري مسرا کپت. ٥ بله نون پريشان مبيت و وتا مئياريگ مکنيت که شما چيما منا إدا بها کرت. هدايا په ساهاني رکينغا منا چه شما پيسير إدا راه دات. ٦ دو سال انت که ملکا ڏڪا ل ٧ انت. آيوکين پنج سالا هم هچ ڏگارے نه ننگار ڪنگ و ڪشك بيit و نه رنگ و مشك، ٨ بله هدايا چه شما پيسير منا إدا راه دات که شمارا زندگ بداريت و سرجمياب رکينيت که شمئي نسل چه زمينا گار مبيت. پميشكا مني إدا راه دئيوک شما نه آتىت، هدا آت. هدايا منا په پرئونا پتے، په آبيئے سجهين لوگا مستره و په سرجميدين مسرئے ملکا هاڪمه کرت.

٩ نون زوت کنيت و مني پتئے کرا برئويت. گون آبيا بگوشيت: ”تئي چڪ ايُسپ گوشيت: ”هدايا منا سجهين مسرئے واجهه کرتگ. مهتل مبهئ و مني کرا بيا. ١٠ گون وتي چڪ و نماسگ و رمگ و گورم و وتي سجهين مال و هستيا،

گوشنئے دمگا جهمنند بئے که گون من نزیک بئے. ۱۱ من تئی هر چیزے زمه زرتگ که اے ڈکال تان پنج سالا آنگت مانیت. چو مبیت که تئو وار و بزگ بئے، تئی جند و تئی هاندان و تئی سجھین مردم جنجال بینت. ۱۲ شما و ت گندگا ایت و منی برات ینیامین هم گندگا انت که اے منی جند انت که گون شما هبرا انت. ۱۳ اے مزنی و شرپ که منا ادا مسرا رستگ و هما سجھین چیز که شما دیستگ انت، برئوت و منی پتا هال بدئیت و آیئے جندا زوت بیاریت.“ ۱۴ گڑا ایسپا وتی برات ینیامین گلایش کرت و گریتی. ینیامينا هم ایسپ گلایش کرت و گریتی. ۱۵ ایسپا وتی سجھین برات آمباز کرت و چُکتن و گریتی. نون آیئے برات گون آییا هبرا لگتنت.

۱۶ و هدے پرئونئے لوگا اے هال رست که ایسپئے برات آتكگ انت، پرئون و آیئے هزمتکار گل بوتنت. ۱۷ پرئونا گون ایسپا گوشت: ”وتی براتان بگوش: چو کنیت که باران وتی اولادکان بلڈیت و گنهانئے ملکا برئوت و ۱۸ وتی پتا بзорیت و لذ و لوگ منی کرا بیایت. من مسرئے شترین زمینا شمارا دئیان و شما زمینئے شترین بر و سمران وریت. ۱۹ په تئو هکم اش انت که وتی براتان بگوش: ”چو کنیت که په ووت چه مسرا اسپگاڑی بзорیت گون، په وتی جن و چکان. وتی پتا بзорیت و بیایت. ۲۰ اگن شمئے چیزے پشت کپت، پریشان مبیت، چیا که سجھین مسرئے شترین زمین شمئیگ بیت.“

۲۱ گڑا اسرابیلئے چکان آنچوش کرت. هما پئیما که پرئونا هکم داتگ آت، ایسپا وتی براتانا اسپگاڑی و توشگ دات. ۲۲ آییا هر یکیارا جوڑیے گد دات، بله ینیامينا سئے سد نگره و پنج جوڑی گدی دات. ۲۳ په وتی پتا اے چیزی راه داتنت: ده لاغ که چه مسرئے شترین چیزان لذگ بوتگ آت و ده مادیان که په پتئے سپرا دان و وراک و توشگ لذگ بوتگ آت. ۲۴ پدا وتی براتی رهادگ کرتنت.

برات که در کپگا آتنت، گون آیان گوشتی: ”راها آڑ و گُر مکنیت.“

۲۶ گڙا آچه مسرا در آنک و وتی پت آکوبئے کڙا گنهانئے ملکا آتکنت.
گون وتی پتا گوشتیش: ”ایسپ آنگت زندگ انت. اشیا ٻل، سجھین مسرئے هاکم
اينت.“ آکوب هشك و هئiran بوت. آيانی سرا باوری نبوت. ۲۷ بله وهدے آیان
ایسپئے گوشتگین هبر گون پتا کرتنت و آکوبا هما آسپگارڈ دیستنت که ایسپا په
آيئي آرگا راه داتگ آتنت، آرواهی تازگ بوت. ۲۸ إسراییلا گوشت: ”بس، نون منا
باور انت. مني چڪ ایسپ آنگت زندگ انت. چه اد و پیسر که بمران، رئوان که
ایسپا بگندان.“

آکوب لڏيت و مسرا رئوت

۱ إسراییل گون وتی سجھین مال و هستیا راه گپت. وهدے بیڙشیبها آتك و
رست، په وتی پت إساکئے هُدايا گربانيگي ندر کرتنت. ۲ هُدايا شپئے الهايمئ
تها گون إسراییلا هبر کرت. گوشتی: ”آکوب! او آکوب!“ آبيا پسئو دات: ”جي!
۳ هُدايا گوشت: ”من هُدا آن، تئي پتئے هُدا. مسرئے رئوگا متُرس که من اوڏا
چه تئو مزنیين کئومه اڏ کنان. ۴ من وت گون تئو مسرا کایان و الٰم ترا پدا
کاران. و ایسپئے جند ترا دست و چَمَّ کنت.“

۵ گڙا آکوب چه بیڙشیبها در کپت. إسرایيلئے چُگان وتی پت آکوب و
گسانین چُڪ و وتی جنین هما آسپگارڈيان نادیننت که پرئونا په آکوبئے آرگا راه
داتگ آتنت. ۶ آکوبا وتی رمگ و گوُرم و هما مال و مڏئ که گنهانا مجّ
کرتگ آتنت، زرتنت و گون وتی سجھین اوبدگان مسرا شت. ۷ آکوبا وتی بچّ و
جنگ و نماسگ، بزان وتی سجھین اوبدگ مسرا برتنت گون.

۸ اسراییل، بزان آکوب که گوں و تى او بادگان مسرا شت، آئيئے مردین چکانی نام اش آنت: روین، آکوبئے ائولی چک آت.

۹ روینئے مردین چک هنوك و پللو و هسرون و گرمى آتنت.

۱۰ شمونئے مردین چک یمویل و یامین و اوهد و یاکین و سوھر و شاول آتنت. شاولئے مات گنهانيه آت.

۱۱ لاویئے مردین چک گرشون و گهات و ماری آتنت.

۱۲ یهودائی مردین چک ایر و اونان و شیلا و پارس و زاره آتنت. بله ایر و اونان گنهانا مرتگ آتنت. پارسئے مردین چک هسرون و هامول آتنت.

۱۳ ایساکارئے مردین چک تولا و پوها و یاشوب و شمرتون آتنت.

۱۴ زبولونئے مردین چک سرد و ایلون و یهلهل آتنت.

۱۵ آکوب و لیاهئے مردین چک همش آتنت که پدان آرامئے ملکا پیدا بوتگ آتنت. آکوب و لیاهئے جنگ دینه هم همودا پیدا بوتگ آت. آکوبئے اے بچ و جنگ سرجمیا سی و سئے آتنت.

۱۶ جادئے مردین چک سپیون و هگی و شونی و اسبون و اری و آرودی و اریلی آتنت.

۱۷ آشرئے مردین چک یمنا و یشاوا و یشوی و بريا آتنت و اشانی گهار سره آت. برياۓ مردین چک هبر و ملکیل آتنت.

۱۸ آکوب و زلپھئے مردین چک همیش آتنت که سَرجمیا شانزده آتنت. زلپه هما مولد آت که لابانا و تی جنک لیاھارا داتگآت.

۱۹ آکوب و آییئے جن راهیلئے مردین چک ایسپ و ینیامین آتنت.

۲۰ ایسپئے چک مَنسی و اپرايم مِسرئے مُلکا چه آسِناتا پیدا بوتنت. آسِنات پوتیپیرائے جنک آت و پوتیپیرا اونئے شهرئے دینی پیشوا آت.

۲۱ ینیامینئے مردین چک بیلا و باکر و اشبیل و گیرا و نہمان و ایھی و رُش و مُپیم و هُپیم و آرد آتنت.

۲۲ آکوب و راهیلئے مردین چک سَرجمیا چارده آتنت.

۲۳ دانئے مردین چک هوشیم آت.

۲۴ نپتالیئے مردین چک یهسئيل و گنی و یاسِر و شیلم آتنت.

۲۵ آکوب و بِلَھئے چک همیش آتنت. اے سَرجمیا هپت آتنت. بِلَه هما مولد آت که لابانا و تی جنک راهیلارا داتگآت.

۲۶ اے سجھین مردم که گون آکوبا مسرا شتنت و آییئے جندئے اوبدادگ آتنت، آبید چه آییئے نشاران شست و شش آتنت.

۲۷ ایسپئے مردین چک که مسرا پیدا بوتگآتنت، دو آتنت. آکوب که مسرا آتكگآت، آییئے هاندان سَرجمیا هپتاد مردم آت.

آکوب و ایسپئے گند و گدار

۲۸

آکوبا چه وت و پیسر یهودا ایسپئے کرّا راه دات که گوشنئے راها جُست بکنت. گرّا آکوب گون و تى مردمان گوشنئے دمگا سر بوت. ^{۲۹} ایسپا و تى آرابه تئiar کناینت و گوشنما، و تى پت إسراييلئے چارگا شت. آنچو که ایسپ پتئے کرّا سر بوت، پتی گلایش کرت و تان دیرا گریتی. ^{۳۰} إسراييلا گون ایسپا گوشت: ”نون من په مِرگا تئiar آن، چیا که گون و تى جندئ چمّان دیشتن که تئو زندگ ائے.“

۳۱

ایسپا گون و تى براتان و گون و تى پتئے لوگئے مردمان گوشت: ”من رئوان و پرئونا هال دئيان. گوشانى که منى برات و منى پتئے لوگئے مردم که گنهانئے ملکا نندوک بوتگا انت، نون منى کرّا آتكگا انت. ^{۳۲} شپانک و مالدار انت. و تى رمگ و گورم و سجهین مال و هستى اش آورتگ گون. ^{۳۳} و پدا پرئون که شمارا لوٹاينيت و چه شما جُست کنت که ’شمئے کار و روزگار چے انت؟‘ ^{۳۴} شما بگوشیت که ’تئی کستر چه گسانیا شپانک و مالدار بوتگا انت، و تى پت و پیرکانی پئیما‘، گرّا شمارا اے اجازت رسیت که گوشنئے دمگا جھمند ببیت که مسريانی نِزا سجهین شپانک بَزناکیں مردم انت.“

آکوب پرئونئے دربارا

۱

ایسپ شت و گون پرئونا گوشتی: ”منی پت و برات گون و تى رمگ و گورم و سجهین مال و هستیا چه گنهانئے ملکا آتكگا انت و نون گوشنئے دمگا انت.“ ^۲ ایسپا پنج برات زرت و پرئونئے دیما پیش کرت. ^۳ پرئونا چه آییئے براتان جُست کرت: ”شمئے کار و روزگار چے انت؟“ آیان پسّئو دات: ”تئی کستر شپانک انت، و تى پت و پیرکانی پئیما.“ ^۴ آیان گون پرئونا چش هم گوشت:

”ما آتكَيْن که چیز و هدا همدا بنندین، چیا که گنهانا سکین مزنین ڈکالے کپتگ و په تئی کسترانی رمگان کھچر و چراگاه نیست. مئے دزبندی انت، وتن کستران رزا بدئے که گوشنہ جهمند بینت.“ ^۵ پرئونا گون ایسپا گوشت: ”نون که تئی پت و برات تئی کرآ آتكَأنت، ^۶ مسرئے سرڈگار تئی دیما انت. وتن پت و براتان ملکئے شتریں جاگها نادین. ېلی گوشنئے دمگا نندن. اگن آيانی تها بودی و زرنگین مردم گندئ، منی مال و دلوتان همایانی دستا بدئ.“

^۷ گڑا ایسپا وتن پت آکوب پرئونے کرآ آورت و پچارینت و آکوبا پرئون برکت دات. ^۸ پرئونا چه آکوبا جُست کرت: ”ترا چنت سال انت؟“ ^۹ آکوبا پسّو دات: ”منی زندئ مساپریا سد و سی سال انت. منی امر مزن نه انت و منی سال په سکی و سوّری گوستگَأنت. چه منی پت و پیرکانی مساپریئے سالان کمتر انت.“ ^{۱۰} گڑا آکوبا پرئون برکت دات و چه پرئونے کرآ در آتك و شت. ^{۱۱} هما پئیما که پرئونا هکم داتگَأات، ایسپا وتن پت و برات مسرا نادیئنت و مسرئے شتریں جاگها بزان رمسیسے دمگا ملکتی داتنت. ^{۱۲} ایسپا وتن پت و برات و پتئے لوگئے سجهین مردم لاب داتنت، و همینچک چُکش که هستآت، همینچکی داتنت.

ایسپ و مسرئے ڈکال

^{۱۳} نون آ سجهین دمگا په ورگا هچ نیستآت، چیا که سکین گرانین ڈکالے کپتگ آت. مسر و گنهان دوین، ڈکالا تباہ کرتگَأتن. ^{۱۴} مردمان نگره دات و دان بها گپت. ایسپا مسر و گنهانے سجهین نگره مُچ کرت و پرئونے کلاتا آورتن. ^{۱۵} وهدے مسر و گنهانے دراهین نگره هلاس بوتن، مسرئے سجهین مردم ایسپئے کرآ آتكنت و گوشتیش: ”مئے نگره هلاس آنت. مارا وراك بدئ. ما تئی چمانی دیما بمرین؟“ ^{۱۶} ایسپا گون آيان گوشت: ”گڑا وتن مال و دلوتان بیاريٽ. شمئی

نگره که هلاس بوتگ آنت، شمئے دلواتان زوران و بدلا شمارا و راک دئیان.“ ۱۷ گڑا آیان و تى مال و دلوت ایسپئے کرّا آورتنت و ایسپا آیانی آسپ و پس و گوک و هرانی بدلا آیانا و راک دات. آسلا، ایسپا آیانی سجھین مال و دلوت زرتنت و بدلا آیانا و راک دات.

۱۸ سال که گوست، مردم دومي سالا پدا ایسپئے کرّا آتكنت و گوشتیش: ”ما اے گپا چه و تى واجها چیر دات نکنیں که مئے نگره هم هلاس آنت و مئے مال و دلوت هم مئے واجھئے بوتنت. نون مئے کرّا مئے جسم و جان و ڈگاران آبید دگه هچ پشت نکپتگ که تئو واجھئے هزمتا پیش بکنیں. ۱۹ ما گون و تى ڈگاران تئیي چمانی دیما گار و گمسار بیبن؟ مئے جند و مئے ڈگاران و راکئے بدلا بزور. ما گون ڈگاران پرئونئے گلام بیبن. مارا دان بدئے که زندگ بمانیں و میریں و مئے ڈگار هم وئران مبنت.“ ۲۰ گڑا ایسپا سجھین مسرئے ڈگار په پرئونا بها زرتنت. مسرئے سجھین مردمان و تى ڈگار بها کرتنت، چیا که سکین گرانین ڈکالیا گپتگ آتنت. پرئون آیانی ڈگارانی واہند بوت. ۲۱ مسرئے اے گندا بگر تان آ گندا ایسپا مردم لدینت و شهارانی تها جهمند کرتنت. ۲۲ آلت، دینی پیشوایانی ڈگاري بها نزرتنت. چه پرئونئے نیمگا آيان گمک رسیت و اے گمک په آیانی ورد و وراکا بس آت. پمیشکا و تى ڈگاریش بها نکرتنت.

۲۳ ایسپا گون مردمان گوشت: ”نون که من مرؤچی شمئے جند و شمئے ڈگار په پرئونا بها زرتگ آنت، تُهم اش آنت، زمينا بکشیت. ۲۴ و هدے رون و مؤشئے موسم کئیت، ڈگارئے بر و سمرئے پنچکا پرئونا بدئیت. چار بھر و تى کرّا بداريت که شمارا په کشگا تُهم و په و تى جند و و تى لوگئے مردم و چگان و راک ببیت.“ ۲۵ مردمان گون آییا گوشت: ”تئو مئے زند رکینت. واجھئے نِزَر په ما نیک بات. ما پرئونئے گلام بیبن.“ ۲۶ گڑا ایسپا په مسرئے ملکا اے کانون جوڑ کرت که تان رؤچ مرؤچیگا هست انت که ڈگارانی بر و سمرئے پنچک پرئونئیگ انت. پرئون

ایوکا دینی پیشوایانی زمینانی واهند نبوت و بَسْ.

آکوبئے گُلّی واهگ

نون اسراییلی مسروئے مُلکا، گوشنئے دَمگا جَهمِنند بوتنت. اوْدا آیان ڈگار رست، بازین چُک و برے کرتش و سک باز بوتنت. ^{۲۸} آکوبا مسرا هبده سال گوازینت و تان یک سَد و چَل و هپت سالئے اُمرا زندگ آت.

وهدے اسرایيلئے مرکئے وهد نزیک بوت، وتى چُک ایسپی لوتائیت و گوشتی: ”منی سرا مهربانیے بکن. وتى دستا منی زانئے چیرا ایر کن و کنول بدئے که گون من مھر و وپا کنئے و منا مسرا کبر نکنئے. ^{۳۰} وهدے من سر ایر کرت و وتى پت و پیرکانی کرَا شтан، منا چه مسرا برو همایانی کرَا کبر کن.“ ایسپا گوشت: ”شَرِ انت. آنچش کنان.“ ^{۳۱} آکوبا گوشت: ”سُئوگند بور.“ ایسپا گون آیا سئوگند وارت. اسراییلا نپادئے سرونا په ادب سر جھل کرت.

مَنَسی و اپرایم

۱ کمے وهد رند ایسپا هال رست که تئیی پت نادرہ انت. گڑا آیا و تى دوین مردین چُک مَنسی و اپرایم زرتنت و شت. ^۲ وهدے آکویش هال دات که تئیی چُک ایسپ تئیی چارگا آتكگ، اسراییلا و تى واک و توان یکجاہ کرت و نپادئے سرا نشت. ^۳ گون ایسپا گوشتی: ”پرواکین هُدا گنهانئے مُلکا، لوزئے شهرا منی دیما زاهر بوت. منا برکتی دات و ^۴ گون من گوشتی: ’من ترا پُرسمر کنان و تئیی نسل و پدریچا سک باز کنان. من ترا کئومانی رُمبے جوَر کنان و اے سرڈگارا چه تئو و رند تئیی نسل و پدریچارا دئیان که تان ابد همایانی ملکت ببیت،^۵ نون تئیی اے دوین مردین چُک منیگ بنت، همے چُک که چه منی ادا،

تئيي ڪرا آيگا پيٽر مسروئي ملکا پيدا بوٽگا انت. إپرائيٽ و مَنسى منيگ بنت، آنچو ۶
که روٽن و شمون منيگ انت. تئيي چه إشان و رَندِري چُكْ تئييگ بنت، بله
وتى برات إپرائيٽ و مَنسىئي نامئي سرا پجاه آرگ بنت و همے براتانى نامئي سرا
ميراسِش رسیت. ۷ و هدے من چه پَدَا نا پر ترگا آتان و إپراتئي رسگا آنگت کم
راه پشت کپتگا ات، راها، گنهانئي ملکا راهيلئي مرکئي سوک مني سرا کپت. من
راهيل همودا إپراتئي راها کبر کرت.“ إپرات بئيت لهم انت.

۸ و هدے إسرائيلا ايٽپئي چُكْ دیستنت، جُستى کرت: “اے کئے آنت؟“
ايٽپا گوشت: “اے مني چُكْ آنت، هُدايا هِمدا منا داتگ آنت.“ إسرائيلا گوشت:
“مني کرا بيارش که برکت‌ش بدئيان.“

۹ إسرائييلئي چم چه پيريا نزور آتنت و شرّ مئيمى نکرت. پميشكا ايٽپا و تى
چُكْ آبيئي نزيکا برتنت و آکوبا، إپرائيٽ و مَنسى چُكت و گلايٽش کرتنت. ۱۱
إسرائيلا گون ايٽپا گوشت: “منا اے اميٽ نبوٽگ که پدا ترا گندان، بله هُدايا
تئيي چُكْ هم منا پيش داشتنت.“

۱۰ نون ايٽپا چُكْ چه إسرائييلئي گٹا کِنزِينتنٽ و سرى په ادب جھل کرت.
۱۱ ايٽپا دوٽن چُكْ زرتنٽ، إپرائيٽي و تى راستيٽن نيمگا و إسرائييلئي چپيٽن نيمگا
کرت. مَنسى اي و تى چپيٽن نيمگا و إسرائييلئي راستيٽن نيمگا کرت. و تى پئي نزيگا
برتنٽ. ۱۲ بله إسرائيلا و تى راستيٽن دست چپيٽن نيمگا شهار دات و چپيٽن
دست راستيٽن نيمگا. راستيٽن دستي إپرائيٽي سرا اير کرت، ٻل ٿرے گسترا ات.
چپيٽن دستي مَنسىئي سرا اير کرت، ٻل ٿرے ائولى چُكْ آت.

۱۳ آکوبا ايٽپ برکت دات و گوشتى:

“هما هُدا که مني پت و پيرُك

إِبْرَاهِيم و إِسَاكَا آيَيْئَ رَاه زَرْتَگ،

هَمَا هُدَا كَه چَه مَنِي پَيَّدَاشَا بَگَر

تَان مَرْوَچَى مَنِي نَگَهْپَان بوْتَگ،

هَمَا پَرِيشْتَگ كَه مَنَا چَه هَر تَاوَانَا رَكَيْنَتَگ، ١٦

اَے چُکَان برَكَت بدَئِيات.

اَے مَنِي نَامَى سَرا و

مَنِي پَت و پَيرُكَئِي نَامَى سَرا

بَزان إِبْرَاهِيم و إِسَاكَئِي نَامَا زَانَگ بَاتَنت و

زَمِينَيِ سَرا سَك باز بَاتَنت.“

وَهَدَى اِيسِپَا دِيَسَت كَه مَنِي پَتَئَ رَاسِتَيْن دَسَت إِپَرَايَمَى سَرا إِنَت، وَشَى ١٧
نَبُوت. پَتَئَ دَسَتِي گَپَت كَه چَه إِپَرَايَمَى سَرا دُورِي بَكَنَت و مَنَسِيَيِ سَرا اِيدِى
بَكَنَت. ١٨ گَونَ پَتا گَوَشَتِي: ”مَنِي پَت! چَوْ مَكَن. مَنِي اَنَولِي چُكَ إِش إِنَت. وَتِي
رَاسِتَيْن دَسَتَا اِشِيَيِ سَرا اِيدِى كَن.“ ١٩ بَلَه پَتا نَمَثَت، گَوَشَتِي: ”مَنِي زَانَان، مَنِي
چُكَ! زَانَان. چَه مَسْتَرِيَنَا هَم كَئُومَى آذَ بَيَت و آهَم مَزْنِيَن مَرَدَمَى بَيَت، بَلَه گَسْتَرِيَن
بَرَات چَه آيِيَا مَسْتَرِيَن مَرَدَمَى بَيَت و گَسْتَرِيَنَى چُكَ و نَمَاسَگ باز كَئُومَ بَنَت.“

گَڑَا آرَوْچَى آكُوبَا اِيسِپَئِي مَرَدِيَن چُكَ برَكَت دَاتَنت، گَوَشَتِي: ٢٠

”بَنِي إِسْرَائِيل برَكَت دَئِيَگَئِي وَهَدَا تَئِيَيِي نَامَا گَيِپَت:

”هُدا ترا چو اپرایم و مَنسِیا کنات.“

اے ڈئولا آکوبا اپرایم چه مَنسِیا دیماټر کرت.

۲۱ اسراییلا گون ایسپا گوشت: ”من همے زوتان ِ مران، بله هُدا گون شما گون بیت و شمارا شمئے پت و پیرکانی ملکا پر تَریّنیت.^{۲۲} نون من ترا چه تئیں براتان گیشتر دئیان. هما کوہستگا ترا دئیان که من وتی زهم و تیرکمانئ سرا چه اموریان گپتگ.“

آکوب وتی چُکان برکت دنت

۱ آکوبا وتی چُک گوانک جت و گوشتنت: ”یکجاہ بیت، من شمارا گوشان که آیوکین روچان چے بیت.

۲ یکجاہ بیت و گوش داریت،

او آکوبئے چُکان!

وتی پت اسراییلئے هبران گوش داریت.

۳ او روپن! تئو منی ائولی چُک ائے،

منی واک و ثوان ائے،

منی مردانگئے ائولی نشان ائے،

مڑاہ و زورئے شان ائے.

چو آپا بیلکام ائے،

۳

مستر نون تئو نمائے،

که وتي پتئے نپادان، مني گندلان سر کپتئے و
پليت کرتنت.

شمون و لاوي برات آنت،

۴

زهيمش شيدتى سلاه آنت.

هچبر إشانى مجلسا مينداتان،

۵

گون إشان همييون مباتان،

که چه وتي هژما مردمش گشتگ آنت و

په وتي دلوشيا ساندش لنگ کرتگ آنت.

نالت بات إشانى ترندىن هژما،

۶

إشانى بيرهمىن گهرا.

آکوبئے ملکا يك يگش کنان،

إسرايلئے ملکا شنگ و شانگ.

او يهودا! تئي برات ترا نازينت،

۷

تئیی دست دژمنانی گُٹا سکَّ بیت،
تئیی پتئے چُکَّ تئیی دیما کونڈانَ کپنٽ.

۹ یهودا شیری گلُڑے.

او منی چُکَّ! تئو چه شکاران آتکگئے.

یهودا چو شیرا سراپَ کنت،
چو مادگین شیرا گمینَ کنت.

کئیی مجالِ انت که پادی بکنت؟

۱۰ بادشاہی اسا چه یهودائے دستا نرئوت و

هاكمیئے دَزَلَّ چه آبیئے پادانی دیما دورَ نبیت
تان هما وھدا که اَسليگین واھنَدَ کئیت و
کئوم آبیئے پرمانبردارَ بنت.

۱۱ آ وتی هرا انگوری درچکیا بندیت و

گُرگا گچینی شاهڑیا،
وتی پوشاكان گون شرابا شوُدیت،
وتی پُچان گون انگورئے هونا.

۱۲ آبیئے چمْ چه شرابا سُهرتِرَ بنت و

دنتان چه شира اسپیتِر.

۱۳ زبولون تئابَدَپا جَهمنندَ بیت،

په بُوجیگان بندينه بیت و

سیمسري تان سئیدونا سرَ بیت.

۱۴ ایسّاکار زورمندین هرے

که دوینَ تَنگانی نیاما تَچک انت.

۱۵ گندیت که آرامجاھ شرِ انت و زمین وش،

وتی بَدَا په بارا ایزَ دنت و

په بیگاریا تئیار بیت.

۱۶ دان اسراييلئے گبیله بیت و

په وتی مردمان إنساپ کاريit.

۱۷ دان رهسرا مارے بیت،

کشكئے گشا سیه ما رے،

آسپانی سرُمبان ڏنگ جنت

که سوار پُشتکا بکپیت.

۱۸ او هُداوند! وداریگ آن

که تئو برگینئے.

۱۹ اُرش کنوک جادا آنگر کننت،

بله جاد آیانی پادانی پونزانی سرا بیز بارت.

۲۰ آشِرئے نگن چرب بیت،

مہلوکا شاهی وراگ دنت.

۲۱ نپتالی آزات بوتگین آسکے و

ڈولدارین آسکلک کاریت.

۲۲ ایسپ پُرسمرین آنگورے،

چمگئے لمبا براؤرین آنگورے.

شاھری، دیوالان سر کپنت.

۲۳ تیرگمان جنؤکان په زهرناکی آیيئے سرا اُرش کرت و

په بدواھی تیرش جت.

۲۴ بله ایسپئے گمان برجاھ منت و

باسکی مُهر و مُہکم آتنت،

آکوئی زورمندیں ہدائے دستے برکتا،

اسراپیلے شپانکئے برکتا،

إِسْرَائِيلٌ تَلَارِئَ بِرَكْتَا،

تئي پئي هدائے برکتا، کہ ترا مدّ کنت،

پُرواکِین هُدائے برکتا، کہ ترا برکت دنت.

گون آسمانیے برکتان، چه بُرزا،

گون جہلانکیئے برکتان، چہ جھلا و

گوئن چکدان و گوراني بركتان ترا بركت دنت.

تئے، یتھے برکت

چه آبدي كوهاني برکتان بالاتر آنت،

چه کوهه‌نیز جمیانی نیامatan گیشترا انت.

اے سر جما ایسپئے سرا بگوارا تنت،

ایسیئے پیشانیگئے سرا

کہ وتو براتانی شہزادگ انت.

بنیامین دِرْوُک وَ وَرْوَکِین گُرکے،

سُهبان شکار ایز بارت و

بیگاھان آوار بھر کنت.“

۲۸ اے إسرایيلئے دوازدهین گibile آتنت و اے هما هبر آتنت که آيانی پتا
برکت دئيگئے وھدا گون آيان کرتنت. هر يكيارا همایيئے هسابا برکتی دات.

آکوبئے مرک

۲۹ نون آکوبا وتي چک چو سوج داتنت: ”من گون وتي مُرتگين مردمان
ھئوار بئيگي آن. منا مني پت و پيرکاني کرا، هما گارا کبر کنيت که اپرون هيئيئے
ڈگارا انت، ۳۰ هما گارا که مکپيلهئے ڈگارا، ممرھئے نزيگا، گنهانئے ملکا انت و
ابراهيم چه اپرون هيئيا گون ڈگارا هور بها زرت که کبرستانے بکنتى. ۳۱ اوذا
ابراهيم و آيئے جن ساره کبر کنگ بوتگانت، اساک و آيئے جن رېگا کبر کنگ
بوتگانت و من لياه هم همودا کبر کرتگ. ۳۲ ڈگار و آيئے تھئے گار چه هيئيان
بها زورگ بوتگانت.“

۳۳ وھدے آکوبا وتي چکانى سوج دئيگ هلاس کرت، نپادئے سرا وتي پادي
تچک کرتنت، گڏي دمي کشت و گون وتي مُرتگين مردمان ھئوار بوت.

آکوبئے کبر و کپن

۱ ايسپيا وتارا پتئے سرا دئور دات، گريتى و پتى چكت. ۲ گڑا هما داکتر
که ايسپئے ھزمتا آتنت، ايسپيا گون آيان گوشت که مني پت إسراييلا موميابي
کنيت و آيان إسراييل موميابي کرت. ۳ اے کارا چل روقچ جت که اينچک وھد
په موميابي کنگا الّمى آت. مسريان هپتاد روقچ په آبيا پرس داشت.

۴ وهدے پُرسئے رُوچ هلاس بوتنت، ایسپا گون پرئونئے لوگئے مردمان

گوشت: ”اگن منی اڑتا کنیت، په منیگی گون پرئونا هبر کنیت و بگوشیتی^۵ که منی پتا منا سئوگند داتگ و گوشتگ: ’من مرگی آن. منا هما کبرا کل کن که من په ووت گنهانئے ملکا کوتکگ،‘ نون منا رزا دئے که رئوان و وتن پتا کبر کنان و کایان.“^۶ پرئونا گوشت: ”برئو، وتن پتا هما پئیما کبر کن که ترا سئوگندی داتگ.“

۷ گڑا ایسپ وتن پتئے کبر کنگا شت. پرئونئے سجھین ہزمتکار هم آبیئے همراہ آتنت. پرئونئے لوگئے مسترین مردم و مسرئے سجھین کماش شتنت گون. آبیئے^۸ لوگئے سجھین مردم، آبیئے پتئے لوگئے مردم و آبیئے برات هم گون آتنت. ایوکا چُک و رمگ و گورم گوشنا منتنت.^۹ آرآبه سوار و اسپ سوار هم شتنت گون. سکین مزنین رمبے آت.

۱۰ وهدے آرڈنئے کئورئے نزیکا آتادئے جوہانا سر بوتنت، کوگارش کرت و زارش جت. ایسپا اودا هپت روچا په وتن پتا پرس داشت.^{۱۱} وهدے اوڈئے نندوکین گنهانیان آتادئے جوہانا داشتگین اے پرس دیست، گوشتیش: ”مسريان بلاهین پرسے داشتگ.“ پمیشکا آجاگه که ارڈنئے کئورئے نزیکا انت، آجاگھئے نامیش آبل مسرايم کرت.

۱۲ گڑا آکوبئے چُکان هما پئیم کرت که پتا ہکم داتگ آتنت. آکوبیش گنهانئے ملکا برت و هما گارا کبر کرت که مکپیلهئے ڈگارا، ممرھئے نزیکا آت. ابراهیئما آگار گون ڈگارا چه اپرون ھیتیبا بها زرتگات که کبرستانے بکنتی.^{۱۳} چه پتئے کبر کنگا رند ایسپ گون وتن برatan و گون سجھین همراهان که آبیئے پتئے کبر کنگا آتكگ آتنت، مسرا پر ترت.

ایسپ پدا براتان دلجمی دنت

۱۵ و هدے ایسپئے براتان دیست که مئے پت مُرتگ، گوشتیش: ”اگن ایسپا

کینگ دلا انت، هما سجھین بدیانی بیرا گیپت که ما گون آییا کرتگ آنت.“ ۱۶ گزا

آیان په ایسپا کلئوے راه دات و گوشتیش: ”تئی پتا مارکا پیش اے وسیت کرتگ:

۱۷ ایسپا بگوشتیت که منی ذرندی انت که وتن براتانی مئیار و گناهان بېکش

که گون تئو بدی اش کرتگ. وتن پتئے هدائے بندھانی بدیان پهل کن.“ و هدے آیانی پئیگام ایسپا سر بوت، گریتی.

۱۸ گزا برات ایسپئے کرا آتكنت و پادانی کپتنت و گوشتیش: ”ما تئی گلام

۱۹ بله ایسپا گوشت: ”مُترسیت. من هدا وه نه آن. ۲۰ شمئی نیت منی

تاوان دئیگ آت، بله هدائے نیک آت. آبیئے نیت همش آت که بازیں مردمیئے

ساه بركیت. اے کار، همش انت انون بئیگا انت. ۲۱ گزا مُترسیت. من شمئی و

شمئی چکانی زلورتان پوره کنان.“ براتی دلجمی داتنت و گون آیان په شری هبری کرت.

ایسپئے مرک

۲۲ ایسپ گون وتن پتئے لوگئے سجھین مردمان مسرا نشت. یک سد و ده

سال امری کرت و ۲۳ اپرایمئے چکانی سئیمی پشتو دیست. مئسیئے نماسگ،

ماکیرئے چک هم که پیدا بوتنت، ایسپئے کٹا دئیگ بوتنت.

۲۴ ایسپا گون وتن براتان گوشت: ”من مړگی آن، بله دلجم آن که هدا په شمئی مَدتا کئیت و شمارا چه اے ملکا دیم په هما ملکا بارت که آبیئے بارئوا گون

ابراهیم و اساک و آکوبا سئوگندی وارتگ.“ ۲۵ ایسپا گون اسرايیلئے چکان

گوشت: ”سئوګند بوریت که وهدے هدا شمئي مَدتا کثیت، منی هڏان چه اے
جاگها بریت گون.“

۲۶

ایسپ یک سد و ده سالئي اُمرا مُرت، گڙا آش مومیابی کرت و تابوتیا
واپینت و مِسرا ایرش کرت.